

Sendikal mücadele ve Greif kriterleri

Sınıf hareketine müdahalede devrimci sınıf perspektifine sahip olamayanlar, politik çalışma ile sendikal çalışmayı mekanik bir biçimde birbirinden koparmanın

yanı sıra, sınıf hareketinin gelişiminin önündeki temel engellerden biri haline gelmiş bulunan bugünkü sendika bürokrasisini değerlendirme başarısını da gösteremiyorlar. Oysa gelinen yerde sı-

nıfın örgütlenme ve direnme çabalarını döne döne boşa çıkararak, ihanetçi ya da teslimiyetçi kimliğini açıkça sergileyen bir sendika bürokrasisi gerçeği ile yüz yüzeyiz. **S.14**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2023 / 01
02 Ocak 2023

Kızıl Bayrak

kizilbayrak75.net

Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!

Kriz: Açlık ve silah üretimini büyütüyor

İşçiler krizin ağırlığını hissederken toplumsal sorunlara kaynak ayırmak yerine kaynaklar silah fabrikaları ve silah üretiminin emrine veriliyor.

Sarayın geri adımı: EYT düzenlemesi

AKP şefi, EYT'lilerin mücadelesinin ağzıyla görülür hale gelmesinden bu yana keskin bir karşıtlıkla konuya yaklaşıyordu.

Bekaert grevi: Saray rejiminin grev yasakları yok hükmünde!

Bekaert işçilerinin meşru-fili grev kararı almaları ve bunu kararlı bir şekilde uygulamaları uzun aradan sonra gerçekleştirilen önemli bir çıkış oldu.

Dünyada 2023'e girerken 2022'ye bakmak

S.16

Almanya'da TİS süreçleri ve sonuçları - D. Meriç

S.21

Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!

İşçi sınıfı ve emekçiler 2023 yılını yeni bir mücadele aracıyla karşıyorlar: Emeğin Kurtuluşu!

Emeğin Kurtuluşu, 1 Ocak 2023'ten itibaren yayın hayatına başlamış bulunuyor!

Seçtiği isim ve onu tamamlayan "Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!" şiarı, gazetenin sınıflar mücadelesindeki konumunu, iddiasını ve misyonunu en özlü bir biçimde ortaya koyuyor.

***

Sistemli emek sömürsü, içinde yaşadığımız kapitalist sistemin en temel gerçeğini oluşturmaktadır. Günümüz dünyasında ve Türkiye'sinde, artı değer üretimine dayalı emek sömürsü kesintisiz devam etsin diye, geniş emekçi yığınlar bir avuç asalak kapitalist tarafından sayısız araç ve yolla boyunduruk altına tutuluyor. Buna ücretli kölelik sistemi diyoruz.

Kapitalist sistemin çarkları döndükçe, burjuvazi servetine servet katıyor. Tüm zenginlikleri ve toplumun temel ihtiyaçlarını üreten milyonlarca işçi ve emekçi ise ağır çalışma koşulları altında yarı aç, yarı tok bir yaşam sürdürüyor. Kapitalist üretim bir yanda muazzam bir zenginlik, öte yanda kitlesel yokluk, yoksulluk ve açlık yaratıyor. Bu akıl almaz döngünün sürmesi, yani haramiler saltanatının ayakta kalması için, sermaye sınıfı her türlü yol ve yöntemi kullanıyor. Elinde tuttuğu örgütlü şiddet aygıtı devlet başta olmak üzere yargısıyla, medyasıyla, tüm öteki ideolojik-kültürel aygıtlarıyla, diyanetiyle, cemaat ve tarikatlarıyla ve elbette işbirlikçi sendika bürokratlarıyla, emek üzerindeki köleci boyunduruğunu sürdürmeye çalışıyor.

Emeğin Kurtuluşu, işçi sınıfının ve emekçilerin bu boyunduruktan kurtulması, sermaye köleliğinden özgürleşmesi mücadelesinin kürsüsü, işçi sınıfının sesi-soluğu olmak iddiasıyla yola çıkıyor. Sadece bir kürsü olarak değil, bizzat sınıflar mücadelesinin mevziisi olarak yayın hayatına başlıyor. Tepeden tırnağa örgütlü olan sermaye sınıfı karşısında işçi

sınıfını bilinçlendirmek, harekete geçirmek ve örgütlü bir güç haline getirmek misyonuyla mücadele sahnesindeki yerini alıyor.

***

Günümüz dünyasında yaşanan tüm sorunların, sınıfsal, ulusal, cinsel vb. her türden eşitsizliğin gerisinde kapitalist-emperyalist sömürü düzeni yer almaktadır. Kapitalizm işçi sınıfı üzerindeki sömürü zincirlerini kalınlaştırırken, ezilen uluslar ve emekçi kadınlar üzerindeki baskı ve köleliği de her adımda perçinliyor. Daha fazla kar, rant ve zenginlik uğruna çevresel yıkımı görmemiş boyutlara taşıyor.

Dünya üzerindeki zenginlikleri yağmalayan emperyalist güç odakları bütün bir insanlığı felaketlerin eşğine sürüklüyor. Emperyalistler arası egemenlik mücadeleleri yeni savaşların yaşanmasına, halkların yaşamının cehenneme çevrilmesine, bu arada tarihsel-kültürel birikimin yıkıma uğramasına yol açıyor. Günümüzün tüm gerçekleri, bu sistem insanlığın gelişimi ve tarihsel ilerlemenin önünde artık katlanılmaz bir engele dönüşmüş bulunduğunu gösteriyor.

Bu engeli aşip burjuva sınıf egemenliğine dayalı kapitalist sömürü düzenini tarihin çöplüğüne gönderecek yegâne güç, toplumsal üretim ilişkilerindeki konumu gereği işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı, bu konumunun yüklediği misyonla harekete geçtiğinde, örgütlü-devrimci bir güç olarak mücadele sahnesine çıktığında, insanlığın kurtuluşunun önü açılacaktır. Dolayısıyla emeğin kurtuluşu, kapitalizm koşullarında baskı altında tutulan tüm toplumsal kesimlerin, ezilen ulusların, çifte sömürüye maruz bırakılan emekçi kadınların, geleceksizlik dayatılan gençliğin kurtuluşunun da biricik ön koşuludur.

Emeğin Kurtuluşu gazetesi bu bakış açısıyla siyasal mücadelede yerini almak için yola çıkıyor.

***

Toplumsal-siyasal yaşamda hiçbir şey

boşluktan doğmaz. Emeğin Kurtuluşu gazetesi de büyük bir tarihsel birikim üzerinden yayın hayatına başlıyor.

Emeğin Kurtuluşu gücünü, bilincini ve birikimini ezilen sınıfların tarihsel mücadelelerinden alıyor. Köle ayaklanmalarından köylü isyanlarına, Paris barikatlarından şanlı Ekim Devrimi'ne uzanan insanlığın özgürleşme yolculuğunun birikimi üzerinde yükseliyor.

Emeğin Kurtuluşu, bu topraklarda işçi sınıfı ve emekçilerin on yıllardır kesintisiz olarak sürdürdüğü mücadelelerin, bu mücadelelerin yarattığı birikimin dolaysız bir ürünü olarak yayın hayatına başlıyor. Kaveller'den, Paşabahçeler'den, 15-16 Haziranlar'dan, Tarişler'den, 1 Ma-

**Emeğin Kurtuluşu,
1 Ocak 2023'ten itibaren yayın hayatına başlamış bulunuyor!
Seçtiği isim ve onu tamamlayan
"Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!" şiarı, gazetenin sınıflar mücadelesindeki konumunu, iddiasını ve misyonunu en özlü bir biçimde ortaya koyuyor.**

yılar'dan, Bahar Eylemlerinden, Madenci direnişlerinden, Metal Fırtına'lardan, Greiflar'dan güç alan Emeğin Kurtuluşu, tüm bu birikimi daha ileriye taşımak iddiası ile yola çıkıyor.

2023 yılının ilk gününde ilk sayısını çıkarmış bulunan Emeğin Kurtuluşu'na, emeğin kurtuluşu mücadelesinde üstlendiği bu büyük sorumlulukta başarılar diliyoruz. İşçileri, emekçileri, kadınları, gençleri ve tüm ezilenleri Emeğin Kurtuluşu'na sahip çıkmaya çağırıyoruz.

***

**"BİR ZİNCİR YİTİRENLER BİR DÜNYA KAZANACAK!"
2023 İŞÇİ SINIFININ KAZANDIĞI BİR YIL OLACAK!**

Emeğin Kurtuluşu gazetesinin ilk sayısı "Bir zincir yitirenler bir dünya kazanacak! 2023 işçi sınıfının kazandığı bir yıl olacak" manşeti ile yayınlandı.

Gazetenin kapak yazısında 2022 yılında işçi sınıfı cephesinde yaşanan gelişmeler ve sınıfa dönük saldırılar ele alınıyor. Geçtiğimiz yıl yaşanan grev ve direnişlere işaret edilerek, işçi sınıfı safındaki mücadele arayışının devam ettiği vurgulanıyor.

Kapak yazısının sonunda 2023 yılında mücadeleyi büyütme çağrısı yapılarak şu ifadeler yer veriliyor:

"Karşı karşıya kaldığımız tüm saldırılara, onur kırıcı dayatmalara 'dur' demek, örgütlü birleşmiş bir sınıf olmakla mümkündür. Bu da bizi ayırıştırmak için kullandıkları her türlü oyuna karşı uyanık olmakla mümkündür. Bizleri bölüp ayırıştıran, birliğimizi zedeleyip zayıf düşüren yapay ayrımlara prim vermemek, sınıf kimliğimiz etrafında birleşmek gereklidir. Sınıfımızın mücadele deneyimleri ve birikimlerine yaslanarak 2023'ü sermaye sınıfı ve uşaklarının korkularını büyüttüğümüz bir yıla çevirebiliriz."

"Emeğin Kurtuluşu'ndan" köşesinde yer alan "Çıkarken" başlıklı yazıyla ise işçi ve emekçiler selamlanıyor. Gazetenin temel misyonu ve görevleri tanımlanarak şunlar ifade ediliyor:

"Öncü işçilere emekçilere düşen en temel görevi, yani birleşik, siyasal bir sınıf hareketini örgütlemek görevini kendi cephemizden omuzlamak, bu yönde gösterilen diğer çabalara destek sunmak için yayın hayatına "Merhaba" diyoruz. Sömürü, baskı ve adaletsizlik üzerine kurulu bu düzenden tüm insanlığı ancak sınıfımızın kurtarabileceğine inanıyoruz. İşçileri, emekçileri, kadınları, gençleri bu davaya omuz vermeye çağırıyoruz."

Aralık 2022'de belirlenen asgari ücret gündemi, "Açlık ücretini reddediyoruz!" başlıklı yazıda ele alınıyor. Aralık ayında

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun sergilediği mizansen aktarılarak şu ifadelerle yer veriliyor:

“Artık yeter! Bizlere bunları dayatan kapitalist sömürü düzenidir. Bu düzen biz işçilerin emeklerinin sömürülmesi ve sermayenin daha fazla kar etmesi üzerine kuruludur. Belirlenen açlık ücreti de bunun en somut göstergesidir. Sermaye, devlet ve sendika bürokratları bizlere açlık sınırında bir yaşamı dayatarak açıkça meydan okuyorlar. Şimdi adım atma sırası bizde. Onların açlık, onursuzluk ve kölelik dayatmalarını kabul etmiyoruz.”

Emeğin Kurtuluşu'nun orta sayfasında ise 2022 yılının sınıf hareketinin tablosu sunuluyor. “2022 işçi eylemleri dalgasına sahne oldu!” başlıklı yazıda yılın ilk aylarında yaşanan işçi direnişleri aktararak, bu süreçte öne çıkan Pressan, Gemi Söküm, Bekeart vb. işçi eylemleri anlatılıyor. Yazı, 2023 yılına dair şu çağrı ile sona eriyor:

“2022 yılında gerçekleşen eylem dalgası, yılların biriktirdiği hoşnutsuzluğun doğal sonucu olarak yaşansa da, bize daha güçlü bir işçi hareketi için koşulların giderek olgunlaştığını gösteriyor. İşçi sınıfı tabandan yükselen bir öfkeye dayanan, büyük bir bölümüyle mevcut hâkim sendikal yapının dışında, kimi zaman bizzat bu yapıya rağmen, fiili-meşru bir çizgide hak talep ediyor.

2023 yılında işçi sınıfının sermaye düzeni karşısında geriye gidişini durdurması için koşullar her zamankinden daha uygun durumda.

O halde görev, 2022 yılının rüzgarını da arkasına alarak, yeni yılı kazanabilmek için fabrikalarda somut talepler etrafında oluşacak taban örgütlenmelerine girişmektir. Bu örgütlenmeleri birleşik bir çizgide fiili-meşru bir mücadeleye yönlendirmektir.”

Fabrikalardan işçi mektuplarına da yer verilen Emeğin Kurtuluşu'nun ilk sayısında yer alan diğer yazıların başlıkları ise şöyle:

- “İstismar” çürümüş düzenin aynasıdır!
- Kazanılmış haklarımız lütuf olarak sunulamaz!
- Kaynağı alinterimizken, kurda kuzu emanet etmek!
- Bekaert Grevi hepimizin grevidir!
- Kazanmanın yolu: Fiili meşru mücadele!
- Söz söylemek yasaksa açlık kaçınılmazdır!
- Avrupa'da bir hayalet dolaşıyor!
- Emeğin kurtuluşu kadının da kurtuluşu olacak!
- Düzenin uysal köleleri olmayacağız!
- Ücret nedir?
- “Yepyeni bir hayat gelir, bizde ve her yerde!”
- Bir ülke düşünün...

Kokuşmuş rejimin “sahte müjdeleri” bitmiyor

Çöküş sürecini geciktirmeye odaklanan AKP-MHP rejimi, kapitalistlerin sınıf çıkarlarına pervasızca hizmet devam etse de ‘olağan’ yönetme yetisini yitirmiş görünüyor. Toplumun rızasını imal edemediği için meşruiyeti yerle yeksan olmuş, kaba şiddet dışında elinde ‘etkili bir araç’ kalmamıştır. Rejimin ömrünü uzatmak için kaba şiddetin yeterli olmadığını bilen Saray rejiminin şefleri din istismarı, büyük yalanlar, sahte müjdeler gibi rezilliklere de baş vuruyorlar.

Diğer dinci-ırkçı emsalleri gibi yağma ve talana dayanan rejim, belli bir kapitalist azınlığın çıkarlarını korumak adına geniş işçi ve emekçi kitleleri sefalete mahkum etmiştir. Milyonlarca işçi yılın on ayında açlık sınırının altında kalan bir asgari ücretle çalışmak zorunda bırakılmış, 2023 yılı için belirlenen asgari ücretin de en geç şubat ayında açlık sınırının altına düşeceği hesaplanıyor. Bu ise, asgari ücretin açlık sınırının altında tutulmasının yeni yılın da ‘normali’ olacağı anlamına geliyor. Dengeli beslenme imkanından yoksunluk artık işçi ve emekçi çocuklarının sağlığını tehdit ediyor.

Kendileri saraylarda sefahat sürerken toplumsal serveti üreten emekçileri bu duruma mahkum edenler, seçimlere giderken topluma ne vaat edecekler? Her gün zam olurken, işçi ve emekçiler bir yana ‘orta sınıf’ diye tabir edilen toplum kesimlerinin bile refahı düşerken, “enflasyonu kontrol altına alacağız”, “enflasyon iki ay sonra düşmeye başlayacak” türünde açıklamaların aldatmacadan öte bir anlam taşımadığını herkes biliyor. Zira pazar tezgahları ya da market raflarında-

ki fiyatlar tersini söylüyor.

Hal böyleyken, Saray beslemesi gaze-teci kılıklılar korusu aynı anda “Müjde! Müjde!” diye bağırmağa başladı. Saray’ın besleme takımı “büyük müjdeyi bekleyin” zırvalarını döne döne tekrarladıktan sonra, sahneye çıkan AKP şefi “müjdeyi patlattı!” Bir kez daha doğalgaz rezervi bulduğunu ilan etti. Adamlar takvime bağlamış gibi altı ayda bir ‘müjde’ veriyorlar. Tabii zam yağmuru dinmediği, yoksulluk/sefalet artmaya devam ettiği için kısa sürede müjdeyi hatırlayan kalmıyor.

Üç-beş maaşlı Saray danışmanları ne güne duruyor? Onlar imdada yetişiyorlar: Yeni bir çalışma başlıyor ve yine “büyük bir müjde” piyasaya sürülüyor. ‘Büyük şef’ yine sahneye çıkıyor, sahtekarlıktaki maharetini sergiliyor. Seçimlere doğru giderken altı aylık periyot uzun olacağından, önümüzdeki dönemde müjde verme periyodunun kısaltılması bekleniyor. Tayyip Erdoğan bunun da “müjdesini” verdi. Artık daha sık müjde vereceğini söyledi.

AKP şefi bu kez çıtayı yükseltti ve yerin binlerce metre altındaki doğalgazı sattıklarında elde edilecek ‘geliri’ de açıkladı. Doğalgazın bulunup bulunmadığı belli değil; bulunmuşsa çıkarılma maliyetinin ne kadar olacağı hesaplanmamış; ‘astarı yüzünden pahalı olursa’ ne yapılacağı bilinmiyor; doğalgazın kim tarafından, ne zaman çıkarılacağı belli değil... Bu tür ‘ayrıntılar’ Erdoğan’ı ilgilendirmiyor. O, ezici çoğunluğunu sefalete mahkum ettiği topluma “büyük müjdeler” veriyor:

“Fatih sondaj gemimiz ile Çaycuma

1 sondajında, denizin 3 bin 23 metre altında 58 milyar metreküplük doğalgaz rezervini keşfettik...Detaylı analiz neticesinde daha önce ilan ettiğimiz 540 milyar metreküp rezervimiz 653 milyar metreküp olarak rezerve edildi. Böylece 170 milyar metreküp artarak toplamda 710 milyar metreküpe ulaştı. Bugünkü rakamla uluslararası piyasalarda karşılığı 1 trilyon doları bulmaktadır...2023 ve sonrasında sürekli yeni müjdelerle kamuoyunun huzuruna çıkmayı ümit ediyoruz.”

Orta ‘fol yok yumurta yok’ ama AKP şefi piyasa değeri 1 trilyon dolar eden gazdan söz ediyor. Erdoğan hızını alamıyor, yeni yılda “müjde” vermeye devam edeceğini de “müjdeliyor.” Kim bilir daha neler keşfedecek bu arada. Ne de olsa 40 yıldır faaliyette olan havaalanını kendisinin yaptırdığını, kendisi başa geçmeden önce Türkiye’de buzdolabı olmadığını, tabelasında kuruluş tarihi 1990 yazan üniversiteyi kendisinin açtığını ve buna benzer daha pek çok yalanı kitleye hitap ederken söyleyen birinden söz ediyoruz.

Bu ve benzer ‘hasletler’ taşıyan Tayyip Erdoğan’ın binlerce metre derinlikte bulunan doğalgaz için altı ayda bir müjde vermesi ‘fitratına’ uygundur. Zira onlar için gerçeklerin zerre kadar bir önemi yoktur. Toplumu ise “bir salaklar sürüsü” sanıyorlar. Herhangi bir ahlaki ilke ya da insani değer de taşımadıkları için büyük yalanlar, sahte vaatler onlar indinde ‘olağan’ şeylerdir. Bu kadar pervasızlığın temel nedenlerinden biri, onlardan hesap soracak bir sınıf ya da kitle hareketinin henüz olmamasıdır.

Kriz: Açlık ve silah üretimini büyütüyor

K. Ali

1927'deki büyük buhran yıllarında Almanya'da ekonomik krizin derinleştiği, Hitler faşizminin kapitalist tekeller tarafından iktidara taşındığı günlerde Alman aydın ve düşünce insanı Erich Kästner, ülkenin içinde bulunduğu kaotik durumun barındırdığı muhtemel faşizm ve savaş tehlikesine Goethe'ye atf yaparak, "Topların çiçek açtığı ülkeyi biliyor musunuz?" diye soruyor ve yanıt veriyordu: "Özgürlük orada olgunlaşmaz. Orada yeşil kalır. Ne yaparsan yap kışla hep olacak... Bunu bilmiyor musunuz? Bunu öğreneceksiniz!"

Yüksek enflasyon, açlık sınırında asgari ücret, akut beslenme sorunlarından dolayı çocuk ölümleri, sıcak yemekten mahrum milyonlarca okul çocukları, hastaların sağlık hizmetlerine ve ilaçlara ulaşamaması, yoksul ve işçi çocuklarının eğitim olanaklarından daha çok mahrum kalması, üniversiteli gençliğin barınma, beslenme ve ısınma sorunları gibi temel sorunlarını çözemeyen, çözmek yerine ülke kaynaklarını militarizmin hizmetine sunan Saray rejimi silah teknolojisi ve ihracatındaki başarılarıyla hayasızca övünürken, burjuva basında "Kamu hastanelerinden sağlık hizmeti almak bir hayli zor. Randevu bulmak için aylarca bekleyen hastalar için durum tahlil ve tetkiklerde daha da sıkıntılı hal alıyor. Vatandaşlar, randevu bulmakta zorlandıkları"nı belirterek "1 yıl sonrasına endoskopi, kolonoskopi günü veriliyor" haberleri yer alıyor. Yaşam için hizmet sunamayanlar silah üretiminde insanlara ölüm vaat edenler silah ihracatında "şampiyonlar ligine yükseldik"lerini arsızca dillendiriyorlar.

EKMEK, SAĞLIK VE EĞİTİM HİZMETİ YERİNE "ŞAHADET" VAAT EDİYORLAR

Çoklu kriz bütün ağırlığı ve yıkıcılığıyla toplumun üzerine çökerken işçiler ve yoksullar krizin ağırlığını iliklerine kadar hissederken toplumsal sorunlara kaynak ayırmak yerine kaynaklar silah fabrikaları ve silah üretiminin emrine veriliyor. Silah fabrikaları insanlara yaşam yerine ölümü vaat ediyor. Saray rejimi de silah fabrikalarını ve ölümü kutsayarak topluma yaşam yerine şehit olmanın ulvilikinden dem vurarak ölümü kutsuyor. Normal olarak görevi çocuklara ve gençliğe ücretsiz ve kaliteli eğitim hizmeti vermek

olan Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Osman Sezgin, Suriye'nin kuzeyinden atılan roket-havanlar nedeniyle hayatını kaybeden öğretmen Ayşenur Alkan'ın cenazesinde, "Ayşenur öğretmenimiz eğer ömrü boyunca öğretmenlik yapsa ve ölseydi sadece sınıfındaki öğrencileri onu bilecekti. Ama şimdi Ayşenur öğretmenimiz öyle bir öğretmenlik makamına yükseldi ki bütün millet onu biliyor" diyerek ölümü kutsuyor. Erdoğan ise toplumun barınma, beslenme, ısınma gibi temel taleplerine «sabır» telkin ederek silah üretimini nasıl arttırdıklarını müjdeliyor: "Bundan 20 yıl önce savunma sanayiinde büyük bir başarı öyküsü yazdık, şampiyonlar ligine yükseldik. Savunma sanayiinde 20 yıl önce 56 firma varken şu an aynı alanda 1600'den fazla firmamız bulunuyor. 62 savunma projesi yürütülürken bu sayı şu anda 757'yi geçti. Savunma sanayi bütçemizi 75 milyar doların üzerine çıkardık. Toplam 248 milyon dolar savunma sanayi ihracatı yapıyor bu sene 4 milyar doları aşacağımıza inanıyorum. İHA'ların üretimi ve satışı konusunda dünyanın ilk 3-4 ülkesi arasında yer alıyoruz."

YAŞAMIN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN MALLARI SATAMIYORSAK ÖLÜM ARAÇLARINI ÜRETEREK KÂRLARIMIZI YÜKSELTİRİZ

Kapitalizmin modern bir barbarlık sistemi olduğunu söylerken tam da bu gerçeklerden hareket ediyoruz. Sermaye için asıl olan, insanların yaşamlarını sürdürmeleri için gereksinim duydukları ürünleri üreterek toplumsal gereksinimlerini karşılamak yerine nasıl daha çok kazanacaklardır. Ekonomik kriz dönemlerinde ürettikleri malları alım gücü kalmayan insanlara satamadıkları için üretimlerini daha kârlı alanlara, toplu cinayetler işlemekten başka bir işlevi olmayan savaş malzemeleri üretimine kaydırırlar. Milliyetçi hezeyanla besledikleri savaş kışkırtıcılığı eşliğinde silah ticareti ve silahlanma yarışlarını alevlendirirler.

Bu vahşet tablosunu 2022 yılının, küresel ekonomik kriz ve astronomik enflasyona rağmen küresel lüks ürün pazarının geçen yıla kıyasla yüzde 21 büyümesi tamamlıyor.

İrili-ufaklı çatışma ve savaşları yaygınlaştırarak silah ticareti için oldukça bereketli bir ortam yaratırlar. Savaş tacirleri kârlarını milyonlarca emekçinin canı ve onların yerlerinden ve yurtlarından sökülüp atılması pahasına kasalarını dolduruyorlar. Bitmeyen Orta Doğu ve Ukrayna savaşlarıyla milyonlarca insan evlerini terk ederek kapitalist tekellerin kapısına ucuz işgücü olarak dayanırken, bu insanların yerlerinden edilmesini sağlayan modern silahları üreten silah tekelleri son yılların en kârlı cirolarını yapıyorlar. Alman silah tekellerinden Rheinmetall tarihinin satış ve kâr rekorlarını kırıyor. Dışarda estirililen militarist yayılcı savaş politikalarını içeride arttırdıkları baskılar ve polis şiddetiyle takviye ediyorlar. İşçilerin çalışma koşulları ağırlaştırıp ücretler reel olarak geriletılarak kapitalist tekellerin daha az ciro yapmalarına karşın daha büyük kârlar elde etmelerini sağlıyorlar. Bunun en çarpıcı örneğini ciro listesinde 35. sırada bulunmasına karşın ASELSAN'ın kâr listesinde ise 3. sırada yer almasında görüyoruz.

İşçiler ve yoksullar hanelerini ısıtmazken enerji, petrol ve silah sektörü kârlarını katlıyorlar.

Capital 500'e göre Türkiye'nin en büyük on şirketi pandemi ve ekonomik krize rağmen toplamda otuz milyar TL'den fazla kâr etmişler. Listenin üst sıralarını ise enerji, petrol sektörü, silah üreticisi Aselsan (Askerî Elektronik Sanayii A.Ş.) ve savaş sanayine girdi üreten Ereğli Demir Çelik gibi şirketler oluşturuyor.*

Kriz, pandemi ve enflasyon baskısı altında işçiler ve emekçiler büyük acılar çekip gerekli besin maddeleri ve ısınma imkânlarına ulaşamazken kâr listesinin üst sıralarını enerji, petrol sektörü ve perakende satış zincirlerinin işgal etmesi oldukça manidardır. Pandemi ve ekonomik

kriz yılları Türk bankaları için de oldukça bereketli oldu. Bankalar 2022 yılının ilk 6 ayında kârlarını %400'den fazla artırdılar.

Kapitalizmin evrensel bir sistem olduğunu, kapitalizmin en gelişkin ülkelerinden olan Almanya'da da kapitalist tekellerin düşen işçi ücretlerin üzerinden yaptıkları rekor kârlardan bir kez daha görüyoruz. Aynı şekilde kriz dönemlerinde silah üretimi ve kârlarının da tavan yaptığını da. Almanya'nın en büyük 30 kapitalist tekeli 2022 yılının üçüncü çeyreğinde faaliyet kârlarını bir önceki yıla göre yüzde 28 artırarak toplamda yaklaşık 44,7 milyar euroya çıkardılar.

Rheinmetall gibi silah şirketleri, yalnızca Bundeswehr ve diğer NATO birliklerinden gelen siparişlere dayalı olarak 2025 yılına kadar 11 milyar euroya varan siparişler aldılar. Rheinmetall bu yılın ilk yarısında 134 milyon euro gibi rekor bir kâr elde etti (2021'de yıllık karı 31 milyon euro idi).

Erdoğan, "Toplam 248 milyon dolar savunma sanayi ihracatı" yapmakla övüne dursun onların "1600'den fazla firmayla" yaptığı toplam ölüm ihracatını Rheinmetall tek başına katlıyor. Açlık ve sefalet kol gezerken hastaneler sağlık hizmeti veremezken silah fabrikaları kurmakla övünmenin suç ve utancı bir yana bu çapınızla "şampiyonlar ligine yüksel"meyi ancak hayal edebilirsiniz.

İnsanlık, yaklaşık yüzyıl önce sorulan, "Topların çiçek açtığı ülkeyi biliyor musunuz?" sorusuna devrimci bir yanıt geliştiremediği için "Özgürlük orada olgunlaşmaz. Orada yeşil kalır. Ne yaparsan yap kışla hep olacak... Bunu bilmiyor musunuz?" Bunu öğrenme felaketiyle karşı karşıyadır. İnsanlık, modern barbarlığın döne döne aynı yıkıcı sonuçları üreten akıl dışı kapitalist özel mülkiyet sistemine ve dünyanın düşman devletler topluluğu olarak bölünmesine son vermediği için bu dar döngüden çıkamamıştır.

*Ereğli Demir Çelik - 5,06 milyar TL
Türk Havayolları - 5,05 milyar TL
ASELSAN - 3,3 milyar TL
Turkcell - 3,2 milyar TL
Türk Telekom - 2,7 milyar TL
Şişecam - 2,5 milyar TL
Vodafone - 2,3 milyar TL
Ford Otosan - 1,95 milyar TL
BİM - 1,94 milyar TL
TOFAŞ - 1,5 milyar TL

AKP-MHP rejiminden şirketlere milyarlar

Simgesi Saray olan sermaye iktidarı o kadar ucube hale geldi ki, emekçileri sağlıklı beslenme imkanından yoksun bırakmışken bile, kapitalistlerin şirketlerine 'teşvik' adı altında milyarlar akıtmaya devam ediyor. Toplumsal artı-değeri üreten işçi ve emekçilerin milli gelirden aldıkları pay sürekli düşerken, sömürücü kapitalistlerin payı ise artıyor. Gelir dağılımı adaletsizliğinin 'istikrarlı' bir şekilde emekçiler aleyhine bozulması, AKP-MHP rejiminin izlediği politikaların dolaysız sonuçlarından biridir.

Saraylarında sefahat süren AKP-MHP şeflerinin bir dertleri kokuşmuş rejimlerini korumaksa, diğeri ise kapitalistlerin sınıf çıkarlarına hizmet eden politikaları aksatmadan uygulamaktır. Enflasyonu yükselten, zamları otomatığe bağlayan, gıda başta olmak üzere temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını sürekli yükselten politikalar da faiz indirimleri de grev yasaqları da emekçileri soyan vergi sistemi de söz konusu politikaların dolaysız sonuçlarıdır. Tüm bunlar, 'çeteleşen kapitalist yandaşlar' başta olmak üzere sömürücü sınıflara hizmet etmek için topluma dayatılan politikalar.

Olay, yani 'yerli/millî' Saray rejiminin kapitalistlere sunduğu hizmetler bundan mı ibaret? Değil elbet! Önemli kaynak aktarma yollarında biri ise, 'teşvik' adı altında şirketlere sürekli para transfer edilmesidir. İşçi ve emekçilerin boğazını sıkarak topladıkları vergilerin çoğunu bu ad altında şirketlere peşkeş çekiyorlar. Milyonlarca işçiye 8 bin 506 TL'lik asga-

ri ücreti reva görenler, kapitalistler söz konusu olduğunda bonkörlükte sınır tanımıyorlar. Başında Nureddin Nebati'nin bulunduğu bakanlığın dağıttığı teşvikler bir kez daha bu durumu gözler önüne serdi.

Sarayın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kasım ayında düzenlediği 'teşvik belgeleri'ni açıkladı. Buna göre kasım ayında 56,9 milyar lira tutarında 1437 yatırım teşvik belgesi düzenlendi. Yani Saray rejimi kasım ayında düzenlediği 'teşvik belgeleri' için kapitalistlere 56.9 milyar lira tutarında para dağıtacak.

'Beşli çete' diye anılan Saray'a yandaş

şirketlerin önde geleni Cengiz-Kolin ortaklığı 'teşvik' dağıtımından 'aslan payı' alanlardan biri. Bu vurguncu şirketin payına 1 milyar 588 milyon 80 bin TL tutarında 'teşvik' düşüyor. Bazı şirketlerin payı ise 2 milyar TL'yi aşıyor.

Şirketlere 'teşvik' adı altında servet transferi yapmak, AKP-MHP rejiminin temel politikalarından biridir. Saray tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koltuğunu oturtulan Nureddin Nebati, asgari ücrete yapılan 'sefalet zammı' konusunda sorulan soruya verdiği yanıtta şöyle demişti: "Asgari ücretliye de memura da emekliye de ne verilse haklarıdır. Dar

gelirliye, fakir fukaraya vermek bereket getirir."

Sermayenin bu uşakları o kadar pişkin ki, toplumsal serveti üreten işçi ve emekçilere sanki sadaka dağıtıyorlarmış gibi laflar ediyor. Oysa onlar işçi ve emekçilere değil kapitalistlere verirler. İşçi ve emekçilerin ürettiği artı-değere ise el koyarlar. Yani işçi ve emekçilerin sırtındaki asalak kenelerden başka bir şey değiller. Hal böyleyken bu kadar pişkin olabilmelerinin esas nedeni, işçi ve emekçilerin henüz onların yakasını yapışıp hesap so-ramamalarıdır.

2022 YILINDA BASIN...

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü, bu yıl dünya genelinde 57 gazetecinin görevlerini yaparken öldürüldüğünü, 533 gazetecinin de gözaltına alındığını açıkladı. RSF'nin yaptığı açıklamaya göre, halen 65 medya temsilcisi "rehin", 49 gazeteci de kayıp!

Türkiye'de ise medyaya yönelik saldırılar her geçen gün artarak devam ediyor. 2022 yılında basın alanındaki tablo kısaca şöyle: Sansür yasasının çıkarılması, gazetecilerin gözaltına alınarak tutuklanmaları, gazetecilere yönelik linç girişimleri, bant daraltılması ve RTÜK tarafından düzen muhalifi TV kanallarına verilen çok sayıda ceza...

"Aradığınız habere ulaşamıyor"

Sudan gerekçeler ve kurgu dosyaları Sedef Kabaş'ın, Mezopotamya ve Jin News muhabirlerinin de içinde olduğu 27 Kürt gazetecinin tutuklanması saldırıların vardığı boyutu ortaya koymaktadır.

RTÜK üyesi İlhan Taşçı, bu yıl televizyon kanallarına verilen cezalardaki ayırmacılığa dikkat çekerken, iktidarı eleştiren kanallara 38, yandaş kanallara ise sadece 3 ceza verildiğini açıkladı. Halk TV, Tele1, KRT, Fox TV'ye yağın cezaların yanında TGRT Haber, Beyaz TV ve ATV'ye üç ceza verilmiş...

Aralık ayı içinde RTÜK düzen muhalifi kanallara ceza yağdırdı. Program konduğu TİP millet vekili Sera Kadıgil'in yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek Fox TV'ye, Merdan Yanardağ ve Emre Kongar'ın "18 Dakika" adlı programında Ekrem İmamoğlu'na verilen cezanın "halkın iradesine darbe" olarak değerlendirilmesi nedeniyle TELE 1'e, Ayşenur Arslan'ın Medya Mahallesi Programı'nda mimik hareketleri gerekçe gösterilerek Halk TV'ye cezalar verildi.

"Sansür yasası" ile internet haberciliğine vurulmak istenilen pranga, BİK'in uygulamalarıyla ilerici basın-yayın or-

ganlarına verilen cezalar tüm topluma yönelik gözdağına işaret etmektedir.

Tüm bu saldırılar tablosunun yaşandığı koşullarda ise Türk Basın Konseyi, 2022 Basın Özgürlüğü Ödülü'nü BirGün yazarı Timur Soykan'a verdi. İsmailağa Cemaati'ne bağlı, Hiranur Vakfı'nda 6 yaşında bir çocuğun sistematik tecavüzünü haberleştirmesi nedeniyle ödül verilen Soykan, gericiler tarafında hedef gösterilmişti.

AKP-MHP iktidarı tüm toplumu zapturapt altına almaya çalışırken, basın-yayın alanında da pek çok yöntem ve araçla saldırıları kesintisiz olarak hayata geçiriyor. Ancak tüm bu baskı ve zorbalığa rağmen toplumsal muhalefet kendi yolunda yürümeye devam ediyor.

“Kaşıkla verdiği kepeyle almak”

İktidarını koruma derdine düşen AKP şefi içeride ve dışarıda “başarı” hikayeleri peşinde koşuyor. İç politika alanında sopayı elinden eksik etmeyen sermaye iktidarı, dışarıda ise dünün “düşmanları”yla yeni “dost”luk ilan ediyor. Pek çok saldırıyı hayata geçiren sermaye iktidarı gözettiler, tutuklamalar ve açılan davalar yoluyla muhaliflerine gözdağı vermeye çalışıyor. İmamoğlu’na açılan dava, İBB soruşturması, Şebnem Korur Fincancı’nın tutukluluğunun devam etmesi, Kürt halkına dönük saldırganlığın içeride ve dışarda tırmanması güncel örnekleri olarak karşımızda duruyor. Öte yandansa işçi ve emekçileri her seçim öncesi olduğu gibi piyasaya sürdüğü “doğalgaz müjdesi” ile oyalamaya çalışıyor. “Erken emeklilik mi olurmuş” diyen Erdoğan, emeklilikte yaşa takılanların ısrarlı ve kararlı mücadelesi sonucunda “EYT”yi düzenlemesini çıkarmak zorunda kaldı.

Aynı başarı hikayeleri torbasının içinde asgari ücretin açıklanması da bulunuyordu. Sefalet koşullarında yaşayan işçi ve emekçilerin büyük bir çoğunluğu asgari ücretin açıklanmasını bekledi.

Asgari ücretin açıklanmasının ardından TÜİK’in açıklayacağı resmi enflasyon oranına göre emekli ve memur maaş artışları bekleniyor. Memurlara 6 aylık enflasyon farkı ve toplu sözleşmede belirlenen artış oranında zam uygulanıyor. TÜİK tarafından açıklanan enflasyon verisi her ayın 3’ünde açıklanıyor. Resmi enflasyon oranını belirleyen Saray rejiminin aparatı

TÜİK, işçi ve emekçileri yoksullaştırıcı politikaları kılıf uyduruyor. Saray’ın istediği oranları “belirleyen” bu kurumun ilan edeceği enflasyon oranlarına göre kamu emekçileri ile emeklilerin maaşlarına artış yapılacak. Erdoğan son kabine toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, «Ülkemizin zenginliğini her kesime yansıtmakta kararlıyız. Memur ve emekli maaş artışlarını da bu yaklaşımla yapacağız» dedi. Bu açıklama beklentileri yükseltti ancak reel maaşlarda gerçekleşen ciddi düşüşün devam edeceği gerçeği değişmiyor. İşgücünün milli gelirden aldığı payın

yüzde 26,3’e kadar gerilediği ve sermayenin payının ise yüzde 54,8’e kadar yükseldiği bir ekonomi tablo var önümüzde. Emeklinin payının giderek eridiği bu tabloda milyonlarca işsiz olduğu biliniyor. Açlık ve sefalet koşullarının derinleşmesi, alım gücünün düşmesi, yükselen enflasyon işçi ve emekçilerin sırtındaki yükü ağırlaştırmaktadır. Kaşıkla verdiği kepe ile alan AKP ise seçim hesaplarıyla ve “başarı hikayeleri”yle yıllardır çözüm bekleyen sorunları kullanarak algı yaratmak derindedir. Saray rejimi “3600 ek gösterge”, “Asgari ücrete beklenmedik zam”, “EYT” düzenlemesi vb. adımlarla kendi iktidarını korumanın peşindedir.

Kamu emekçileri ve emekliler AKP-MHP rejimi tarafından dayatılan sefalet mahkum değil! Emekçilere reva görülen sefalet zincirleri ancak ve ancak örgütlü mücadele ile kırılabilir.

Beslenme hakkı mücadelesi sürüyor

Öğrencilerin en temel sorun alanlarından biri olan beslenme hakkı için velilerin ve eğitim emekçilerin kampanyaları devam ediyor. Çocuklar hem evde hem okulda sağlıklı besine ulaşamıyor ve öğrenci yemekhanelerinden, yurtlardan son günlerde çok sayıda zehirlenme haberleri medyaya yansıyor.

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, okul öncesi eğitimdeki tüm öğrencilere ücretsiz yemek verileceğini açıkladı. Diğer eğitim kademelerindeki öğrenciler için henüz bir karar yok. “Okullarda bir öğün sağlıklı ve ücretsiz yemek!” kampanyasının yürütücülerinden Veli-Der ve Öv-Der’le konuştuk...

“BESLENME, EĞİTİM HAKKININ BİR PARÇASIDIR”

Öğrenci Veli Derneği (Veli-Der) İzmir 2 No’lu Şube Başkanı Turgut Aydın, çocukların beslenme sorunları ile ilgili iki yıldır kampanya yürüttüklerini ve başkanlığın sessiz kaldığına dikkat çekerek şunları ifade etti:

“İki yıl boyunca sessiz kalan bakanlık seçim dönemi yaklaşınca vaat olarak sadece okul öncesi, taşınabilir eğitim ve pansiyonda kalanlara yemek verileceğini söyledi. Toplam 5 milyonu oluyor ancak 18 milyon öğrenci var. Kesinlikle

yeterli değil. Tabii ayrılacak ödenek de önemli. Yemeğin kalitesi de çok önemli.”

Bakanlığın yaptığı açıklamada 1 milyon 200 bin öğrenciye zaten yemek verildiğini söylediğini hatırlatan Aydın, konuya ilişkin şunları ifade etti:

“Meslek liselerinde yemek veriliyordu. Çok yoksullar ücretsiz, bir kısım yarı ücretli ve diğer isteyenler de tam ücretli olarak yemek alabiliyordu. Bakan Özer’in ‘1 milyon 200 bin öğrenciye yemek veriyoruz’ dediği bu. Tüm öğrencilere ücretsiz değil. Bizim talebimiz 18 milyon öğrenciye ayırım yapmadan sağlıklı, nitelikli ve ücretsiz yemek vermesidir. Talebimiz sağlanana kadar kampanyamızı yürütmeye devam edeceğiz.”

Bakanlık duyarsız kaldığı için belediyelerle de görüştiklerini belirten Aydın, “verilen tüm sözlerin takipçisi olacağız” dedi. Aydın açıklamalarına şöyle devam etti:

“Beslenme, eğitim hakkının bir parçasıdır. Eğitim zorunluysa çocukların beslenmesi ve her türlü ihtiyacının karşılanması da devletin asli görevidir. Veliler, çocukların beslenme hakkını devletten talep etmeli. Velilere çağrımızdır,

bizimle iletişime geçin, bu kampanyayı birlikte yürütelim.”

“ÇOCUKLAR İÇME SUYUNA ERİŞEMİYOR”

Aydın, şunları ifade etti:

“Çocukların çoğunun sağlıklı suya erişemediğini biliyoruz. Okulların yüzde 95’inde çocukların içme suyu ihtiyacının karşılayacağı çeşmeler yok. Bakanlık bu çeşmeleri kaldırarak çocuklar kantinlere yönlendirildi. 5 liranın altında su yok ve bir şişe yeterli olmadığı için çocuklar su ihtiyacını tuvaletlerden sağlıksız olarak karşılıyor. Veliler çocukların cebine harçlık koyamıyor. İki çocuklu bir ailede, ayın 20 günü okulda olan çocuğun su ihtiyacı maliyet getiriyor. Kampanyamızın bir parçası da çocukların sağlıklı içme suyu erişebilmesidir.”

“TÜM EĞİTİM KADEMELERİNDE BESLENME DESTEĞİ İSTİYORUZ!”

Tüm Öğrenci Velileri Dayanışma Derneği (Öv-Der) Genel Başkanı Enver Önder, çocuklara “Ücretsiz ve Sağlıklı 1 Öğün Yemek” kampanyasını Veli-Der ve Eğitim Sen’le birlikte yürüttüklerini be-

lirtti. Önder, şunları ifade etti: “Çocukların bilimsel eğitimden faydalanabilmesi, dersi dinlemesi için karnını doyurması lazım. Sağlıklı fiziksel ve beyin gelişimi için beslenme yardımı gerekli. Devletin de bu konuda gelecek kuşaklara sahip çıkması zorunludur. En kısa sürede adım atılması gerekiyor. Çocuklara öğün verilmesi için gelecek yıl beklenmemeli. Çocuk beklemez, bir gün sonrasına bile bırakmamak gerekir. Bu çocuğa, insana saygıya sığmaz.”

Sadece okul öncesi öğrencilere öğün verilmesinin eksiklik olduğuna dikkat çeken Önder, “Olumlu buluyoruz ama eğitimin tüm kademelerinde yaygınlaştırmak gerekiyor. Özellikle ilköğretim ve ortaokul vazgeçilmezdir” dedi.

Kampanyanın süreceğini belirten Önder, son olarak şunları ifade etti:

“Çocuklarımız bu sıkıntıyı yaşadığı sürece bu soruna dair kampanyamızı devam ettireceğiz. Kardeş örgütlerle kampanyamızı geliştirerek devam edeceğiz. Çocuklarımız geleceğimize. Eğer onları aç bırakırsak geleceğimizi kendi ellerimizle karanlığa iteriz. Şu an ülkenin en temel gündemi bu olmalı. Tüm kademelerde beslenme desteği alana dek kampanyamızı sürdüreceğiz.”

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Polis kurşunu kol geziyor!

Derinleşen ekonomik kriz ve artan gerçilik toplumda var olan hoşnutsuzluğu büyütüyor. Günbegün artan hoşnutsuzluğun yol açacağı sosyal patlamadan ölesiye korkan sermaye iktidarı, kendi bekası için faşist baskı ve saldırılarını sistematik olarak tırmandırıyor. En küçük hak arama eylemlerinden düzen muhafefetine, gerçekleri yazan gazetecilerden sanatçılara kadar çok geniş bir kesimi faşist baskı ve zorbalıkla sindirmeye çalışıyor. AKP-MHP iktidarı, bu saldırganlığın bir parçası olarak bekçi ordularını tahkim ederek ve polise sınırsız yetkiler vererek topluma sopa sallıyor.

Cezasızlık politikaları ile ödüllendirilen ve sınırsız yetkilerle donatılan polisin işlediği cinayetlerse her geçen gün artarak devam ediyor. Türkiye’de on yıllardır polisin fütursuzca silah kullanımı sonucu aralarında çocukların da olduğu çok sayıda kişi yaşamını yitirdi.

Kürt illerinde yaşanan zırhlı araç cinayetleri, Kemal Kurkut’un arama noktasında polis tarafından alenen vurulması, Berkin Elvan, Nihat Kazanhan, Dilek Doğan, Adana’da öldürülen çocuk işçi Ali El Hemdan...akla gelen polis cinayetlerinden bazıları. Hepsinin failleri ya çok az cezalarla ya da takipsizlikle ödüllendirildi.

İSTANBUL’DA 5 KİŞİ VURULDU

Sadece son bir ayda İstanbul sokaklarında polisin vurduğu 5 kişiden 3’ü hayatını kaybetti, 1’i ise ağır yaralandı.

Taksim’de 13 Kasım günü yaşanan patlamanın ardından bir polis, İrem Esendemir’e “şüpheli” olduğu gerekçeyle ateş etti. Esendemir’in ağır yaralandığı belirtildi.

Taksim’de 26 Kasım günü 19 yaşındaki Göktuğ Efe Yılmaz, bir polisi vurduğu ve dur ihtarına uymadığı iddiasıyla polis kurşunuyla öldürüldü.

Fatih’te 7 Aralık günü, bir polis sahil yolu üzerinde pitbull cinsi köpeğini gezdiren 25 yaşındaki Hacı Gelener ile tartıştı. Tartışmanın büyümesi üzerine polis, Gelener’e ateş ederek öldürdü.

Beyoğlu’nda, 11 Aralık günü polisin “dur” ihtarına uymadığını iddia ettiği şüphelilere açtığı ateş sonucu babaannesini ziyarete giden 18 yaşındaki Zuhale Ebrar Yıldız vurularak öldürüldü.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa-Cer-

rahpasa Tıp Fakültesi’nde 12 Aralık tarihinde, bir sivil polis, park yeri nedeniyle tartıştığı otopark görevlisini silahla yüzünden vurdu. Otopark görevlisi yaralandı.

Yaşanan cinayetlerin münferit olmadığı raporlara da yansımış bulunuyor. İzmir’de “dur” ihtarına uymadığı iddiasıyla polis tarafından vurularak öldürülen Baran Tursun adına kurulan Baran Tursun Vakfı’nın hazırladığı “Yargısız infazlar” başlıklı rapora göre, polis, son 10 yılda 430 kişiyi öldürdü.

VURAN POLİS, ARAŞTIRAN POLİS!

Zanlının polis olduğu cinayetleri yine polisin araştırması, delil karartılmasından üretilmesine dek çok sayıda hukuksuzluk barındırıyor. Yetkileri genişletilen polisin bu kadar rahat cinayet işleminin önemli bir nedeni de suçun yine polis eliyle gizlenmesidir. Aynı raporda sunulan aşağıdaki paragraf durumu çok net biçimde anlatmaktadır:

“İzmir’de Baran Tursun’u öldürdükten sonra, ateş etmeyi gizlemek suretiyle trafik kazası raporu düzenlenmesi, Ankara’da 20 yaşındaki Soner Cankal’ı öldürdükten sonra, cesedinin üzerine kurusıkı tabanca bırakılması, Antalya’da

motosikletiyle gezerken öldürülen 17 yaşındaki Çağdaş Gemik’in cesedinin yanına birkaç gram uyuşturucu bırakılması, Kızıltepe’de 12 yaşındaki Uğur Kaymaz’ı öldürdükten sonra cesedinin üzerine silah bırakılması gibi delil yaratma fiilleri diğer vakalarda da yaygın bir şekilde görülmektedir. Bu fiilleriyle amaçlanan şey; kendileri veya arkadaşlarının fail olduğu kötü muamele veya öldürme vakalarının esası olan delilleri gizlemek, aklama yönünde delil üretmektir.”

Soruşturma ve yargının her aşamasında katil polislerin korunup kollanması, polisin tereddüt etmeden silahını ateşleyerek insanları katletmesini olağan hale getirmiştir. Yaşam hakkını ihlal eden bu saldırganlık ne münferittir ne de sadece polisin “elim kaydı” savunmaları ile geçiştirebilir. Yargısıyla, polisiyle hepsi çürümüş faşist rejimin bir parçasıdır. Kadın cinayetlerinden iş cinayetlerine, polis şiddetinden zabıta terörüne dek hepsi bütünlüklü olarak sermaye devletinin faşist baskı ve zorbalığının birer yansımasıdır.

***

Polis, bekçi, asker şiddetinin bu kadar olağan hale gelmesi, adeta teşvik edil-

mesi, ülkenin içinde bulunduğu toplam baskı ve şiddet atmosferinden ayrı düşünülemez. Grev yasakları, sokak eylemlerine dönük saldırılar ve ev baskınlarına polis şiddeti ve cinayetlerini de eklemek gerekir. 18 Aralık günü HDP’nin eyleminde estirilen polis terörü ve bir polisin HDP İstanbul İl Eşbaşkanı Ferhat Encü’ye tokat atması ve bu saldırıyı görüntüleyen gazetecinin gözaltına alınarak görüntülerin silinmeye çalışılması AKP-MHP iktidarının hak arama eylemlerine dönük tahammülsüzlüğün göstergesidir.

AKP-MHP iktidarı, sokaktan duyduğu derinden korkudan dolayı polisin yetkilerini genişleterek kendi bekasını güvencelemek için büyük bir zor aygıtı yarattı. Avrupa Birliği İstatistik Ofisi’nin (Eurostat) verilerine göre, Avrupa’da en fazla polis olduğu ülkenin Türkiye olduğu kaydedildi. Silahlı güçlerini her geçen gün daha fazla eğitip donatmakla övünen gerici-faşist iktidar, başta işçi ve emekçiler olmak üzere toplumun büyük bir kesiminin yaşamını tehdit ediyor.

K. DÜŞGÖR

Saray'ın geri adımı: EYT düzenlemesi

Saray rejiminin şefi, "EYT müjdesini" kamuoyuyla paylaştı. Yapılan açıklamaya göre, kadınlar 20 yıl ve 5 bin prim gününü, erkekler 25 yıl ve 5 bin prim gününü tamamladıklarında, sigorta başlangıçları 8 Eylül 1999 öncesi ise emekli olabilecekler. Henüz prim ve gün sayılarını tamamlamamış olanlar ise tamamladıklarında emeklilik hakkını kazanacaklar. Açıklamada ifade edilen konulardan biri de, şu an için emekli olabileceklerin sayısının 2 milyon 250 bin kişi olduğu. Emekli olacakların çalışmaya devam etmeleri halinde sigorta teşvik primi uygulanacak, kapitalistlere Kredi Garanti Fonu'ndan düşük faizli, uzun vadeli kredi desteğiyle kıdem tazminatlarını ödemeleri için destek verilecek. "Açıklanan müjde" bu ve ayrıntısına dair söylenmiş bir şey yok. Ocak ayı içinde meclis gündemine geleceği, muhtemelen Ocak 2023 sonu itibarıyla de yasalacağı belirtiliyor. Yasanın Resmi Gazete'de yayınlanmasının ardından hemen yürürlüğe gireceğinin altı çiziliyor.

Şu ana kadar söylenenler bunlar ve meclis gündemine geldiğinde, maddeler üzerine daha somut konuşulabilir. Konu AKP-MHP iktidarı olunca ve hayata geçirdiği bir dizi yasa değişikliği düşünülünce, işler bu kadar basit olmayabilir. Evet, konunun bir seçim yatırımı olduğu herkes tarafından kabul ediliyor. İktidar kadar burjuva muhalefeti de "oy devşirmenin" bir basamağı olarak kullanacaktır. Ama işçi ve emekçiler için temkinli olmayı elden bırakmamak, 20 yıllık sürecin doğal bir sonucu olmalı. Uzun bir dönemdir üzerinde çalıştıklarını ifade ettikleri EYT düzenlemesinin açıklanan kısmı, "üzerinde çalışılan" yeteri kadar ifade etmiyor. Örneğin EYT düzenlemesi bu ifade edildiği şekliyle tek başına mı gündeme gelecek, yoksa birçok defa olduğu gibi bir torba yasayla birlikte kaşıkla verip kepçeyle alma politikası mı uygulanacak? Çalışma yaşamında ne gibi sonuçlar ve değişimlerle birlikte ele alınacak? Tüm bunlar şu an için bir muamma ancak bu kadarı üzerine de bir-iki söz söylenebilir.

***

Öncelikle konunun bu aşamaya kadar gelmesinin temel nedeni, sayıları milyonları bulan EYT'li işçi ve emekçilerin ortaya koydukları tepki'nin yıkıntıları ve

sile edilerek çıkartılmış, tepkiyi hafifletmek açısından ise yaş şartı kademelen-dirilmişti. O gün itibarıyla emeklilik hakkı kazanan ya da emekliliği yaklaşan işçiler haricinde diğer işçileri bugüne kıyasla daha az etkileyen bir içerik taşıyordu. Yasayla öngörülen, yıllar içinde sonuçları ve etkileri daha iyi anlaşılacak bir yıkımı devreye almaktı. Öyle de oldu. Mezarda Emeklilik Yasası* yıllar geçtikçe sayıları artan bir EYT'liler toplamı ortaya çıkarttı. Yaşlı olduğu için iş bulamayan, genç olduğu için emekli olamayan, hak ettiği halde bir kısıntı düzeyinde sosyal haklardan dahi yararlanamayan işçi ve emekçiler toplamı.

Mezarda Emeklilik Yasası'nın ardından 2008 yılında emekli maaşı bağlama oranlarının da düşürülmesiyle ortaya milyonları ilgilendiren sorunlar yığılı çıktı. Sigortalılık süresini ve prim gününü tamamlamış ancak yaş şartı nedeniyle emekli olamayan, tüm şartları yerine getirdiklerinde ise sefaletin sefaleti anlamına gelen emekli aylığı almaya mecbur bırakan bir düzen yaratıldı.

Yaşanan ekonomik ve sosyal krizin giderek tepkiye ve kendi örgütlenmelerini yaratmasıyla birlikte talepler gündeme geldi. Birçok ilde EYT dernekleri kuruldu, eylem ve etkinlikler gerçekleştirildi,

kitlesel mitingler örgütlendi. Burjuva muhalefet partilerinin açık bir istismarla yaklaştığı EYT mücadelesi, son yıllarda neredeyse gündemden düşmedi. Geçtik iktidarı ve muhalefetiyle burjuva partilerini, içlerinde kendi üyeleri olmasına rağmen sendikal bürokrasinin dahi görmezden geldiği mücadele süreci, gücüyle kendine önemli bir yer açtı. Bugün AKP iktidarını yasa değişikliği noktasına getiren, sınırları belli de olsa verilen mücadele ve basınçtır. Ne yazık ki, kamuoyuna yansıyan açıklamalara bakıldığında bizzat bu mücadeleyi örgütleyen, yönlendiren kişi ve kurumların dahi farklıda olmadığı temel gerçek bu. İşçi sınıfı ve emekçiler hiçbir ekonomik ve sosyal hakkını mücadele etmeden kazanamadı. Bugün EYT konusunda bir kazanımdan bahsedilebilecekse bu yine sorunun esas muhatabı işçi ve emekçilerin uzun soluklu çaba ve mücadelesi sayesinde. AKP iktidarının "bir lütf", burjuva muhalefetinin "politik başarı" demagojisi yaklaşan seçim süreci için açık bir istismar konusudur. Aynı zamanda hakların mücadele ile kazanılabileceği dolayısıyla sınıf mücadelesi gerçeğinin üstünü örtmeye dönük ve işçi sınıfının bilincini kötürümleştiren bir politik argüman olarak da okunmalıdır.

***

AKP şefi, EYT'lilerin mücadelesinin gözle görülür hale gelmesinden bu yana keskin bir karşıtlıkla konuya yaklaşıyordu. Kimi zaman "çift dikiş" sözleriyle aşağılamaya çalışırken, kimi zaman da "seçim kaybetmek pahasına" hiçbir adım atmayacaklarının hep altını çiziyordu. Ülke ekonomisinin ve çalışma yaşamının dengelerinden, sermayenin ihtiyaçlarından asla taviz verilmeyeceği ifade ediliyordu. EYT konusunda atılmak zorunda kalınan adımla birlikte AKP-MHP iktidarı daha önce hoyratça sarf ettiği sözleri yutarken, öte yandan artık tablonun "seçim kaybetmek" noktasına geldiğini teyit etmiş bulunuyor.

Ancak başta söylediğimiz gibi yine de temkinli olmayı elden bırakmamanın altını çizmek gerekiyor. Henüz yasa maddeleriyle ortaya konulmadı, tam olarak ne getireceği bilinmiyor. Zira sermaye örgütlerinin şerhen onay verdiği, karşılığında ise esnek ve güvencesiz çalışma koşullarının yaygınlaşmasını, hazinenin ve fonların yağmalanması anlamına gelen teşviklerin artırılmasını vb. istediğini biliyoruz. "EYT'nin kamu kaynaklarına bindireceği yük", "işgücü piyasası içinde yaratacağı dengesizlik", "yetmiş kalifiye işçi açığı" vb. sıklıkla ifade edilen konular. Kriz atmosferinin de etkisiyle bugünün

çok daha ötesinde yıkımla sonuçlanacak saldırıları gündeme getirebilir. Son haftalarda Saray-sermaye çevreleri-bakanlar arasında sıklaşan trafik ve belli yönleriyle kamuoyuna yansıyan gerilimlerin ne olduğu henüz açıklığa kavuşmadı. Sermaye örgütlerinin şu ana kadar adet olduğu üzere, “hayırlı olsun” açıklamaları yapmamış olmaları diğer dikkat çeken bir ayrıntı.

***

Yasa ifade edildiği şekliyle çıkarsa, 23 yıllık bir gaspın zorunlu olarak iade edilmesi anlamına gelecek. Ama bu ülkede kapsam dışında bulunan işçi ve emekçiler açısından “emeklilik sorununun” bütün ağırlığıyla yerli yerinde durduğunu unutmamak gerek. Muhtemelen birkaç yıl içinde yine sayıları milyonları bulan, ‘99 sonrası sigorta başlangıcı olan ve emeklilik yaşını bekleyen milyonlardan söz ediyor olacağız. Türkiye’de çalışma ve yaşam koşulları da gözetildiğinde varolan emeklilik sistemi, bir deyimden öte gerçekliği ifade eden mezarda emekliliği anlatıyor. Ekonomik, sosyal haklarla bütünlüğü içinde, emeklilik hakkının gaspına karşı boşluk bırakılmadan güçlendirilecek mücadele, bugünkü EYT değişikliğini güvencelemek ve yarın için kapsamlı kazanımlar için vazgeçilmez bir yerde durmaktadır.

MEZARDA EMEKLİLİK YASASI...

Mezarda Emeklilik Yasası olarak ifadelendirilen yasa 1999 yılında gündeme getirilmişti. Dönemin DSP, MHP, ANAP

hükümetinin 12 Temmuz 1999’da meclise sunduğu 4447 Sayılı Yasa ile emeklilik için yaş şartı getiriliyor ve prim gün sayıları artırılıyordu. Gerekçe olarak SSK’nın darboğaza girdiği, finansman sıkıntılarını yaşadığı, 1992 yılından itibaren açık verdiği ifade ediliyordu. Sermaye düzeninin ve hükümetlerinin çözümü, faturayı işçi ve emekçilere çıkartmak oldu. SSK’nın darboğazını aşabilmek adına, “çalışan-emekli” dengesinin birbirini finanse edeceği bir çözüm yolu olarak daha uzun yıllar çalışıp prim ödeyen, daha kısa emekli maaşı alan bir toplum düzeni ortaya koydular. Doğal ve haklı bir belirlemeyle yasa “mezarda emeklilik” olarak isimlen-

dirildi. Çalışma ve yaşam koşullarında bir dizi yeni sonuç ve sorun böylelikle ortaya çıktı.

İşçi sınıfı ve emekçiler açısından önemli bir hak gaspını içeren yasa önemli tepkilere yol açtı. Tabandan gelen şiddetli basıncın bir ürünü olarak sendikalar yasaya karşı adım atmak zorunda bırakıldı. İşçi ve memur sendikalarından oluşan Emek Platformu kuruldu. 24 Temmuz’da Ankara’da, ‘80 darbesinin ardından gerçekleşen en kitlesel işçi mitinglerinden biri hayata geçirildi. 13 Ağustos 1999’da ise saldırıya karşı bir günlük genel grev gerçekleştirildi.

Emeklilik hakkının gasp edilmesi giri-

şimi, işçi sınıfı ve emekçilerde güçlü bir öfkenin açığa çıkmasına vesile oldu, sendika bürokratlarını da önüne katarak, birleşik mücadele zeminlerini güçlendiren bir mahiyet kazandı. İşçi sınıfı ‘80 darbesiyle üzerine serpilmeye çalışılan ölü toprağını, ‘89 Bahar Eylemleri ile atmaya çalışmış ama önündeki engelleri yıkabilecek bir irade ortaya çıkartmadığı için geri çekilmişti. Genel bir sınıf hareketliliği olarak mezarda emeklilik saldırısına karşı verilen mücadele, sınıf mücadelesini birleştiren ve kaynaştıran dinamikleri açığa çıkartmak için önemli bir gündem oldu. Bu dinamik yasanın geri çekilmesinin yanı sıra, işçi sınıfının geriye çekilen mücadelesinin kendini farklı bir düzlemde ifade edebilmesi için ciddi olanakları da beraberinde getirdi.

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi ile süreç kesildi. Depremin yarattığı yıkım, binlerce insanın hayatını kaybetmesi toplumda büyük bir sarsıntı yarattı. Meclis bir hafta tatil edildi. Tatilin bitiminde depremin enkazı altında kalanlar henüz çıkartılmadan, üç gün içinde mezarda emeklilik meclisten çıkartılarak onaylandı ve yürürlüğe girdi. Bu üç günlük süre içinde dikkat çeken bir diğer önemli olay ise, dönemin Çalışma bakanı Yaşar Okuyan ile Türk-İş’in başındaki tescilli işçi düşmanı Bayram Meral’in kapalı kapılar ardında yaptığı gizli toplantı oldu. Bu toplantıda neyin konuşulduğu, nasıl bir anlaşma yapıldığı bilinmiyor ancak sonrasında yaşanan suskunluk ve ortaya çıkan sonuçlar çok şey anlatıyor.

Sermayenin “küfe”si dolu, emekçilerin cepleri boş!

Asgari ücret tartışmaları ve açıklamaları sonrasında açıklanan yeni asgari ücret, iktidarın sermaye sınıfının iktidarı olduğunu bir kez daha gösterdi. Asgari ücretin açıklandığı masadan verilen fotoğraf da bu iktidarın kimin iktidarı olduğunu resmediyordu.

Kapitalistlerin temsilcisi, bakan ve iktidarın şefi... Güya işçilerin temsilcisi olan sendika bürokratları bu sene aynı karede görüntü vermeyi “tercih etmedi”. Geçtiğimiz yıllarda mikrofonun açık kalmasıyla açığa çıkan itiraf sonrası artık sıra kameralarda. Görüntü vermeme “tercihi” işçi sınıfının içinde sermayenin temsilciliğini yapan bu Türk-İş bürokratlarının şov peşinde olduğunu gösteriyor.

BU FOTOĞRAFA İYİ BAKIN!..

Bu fotoğraftakiler bizlerin emeği ve geleceği üzerinde saltanat kuranlardır...

Emeğimize el koyup zenginleşenlerdir.

Kölelik zincirlerini kalınlaştıran ve bizleri birbirimize düşman edenlerdir.

AKP-MHP iktidarının şefi Erdoğan,

sırtlarında küfe olduğunu iddia etti. Türkiye’deki kapitalistlerin kâr hırsı, onların sırtındaki küfedir. Bu küfeyi dolduransa işçi sınıfının ağır ve kölece çalışma koşulları altında vahşi sömürsüdü.

Onların sırtındaki “küfe” doluyor, emekçilerin cepleri boşalıyor, yaşamları zorlaşıyor...

Artan iş cinayetleri, kölece çalışma koşulları, fazla mesailer, grev yasakları... İşsizlik, açlık ve yoksulluk...

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, sefalet ücretinin açıklanmasının ardından şükranlarını sundu. Bu asalak kapitalistin sermaye iktidarına şükranlarını sunması boşa değildir. Zira sermaye iktidarı her asgari ücretli için kapitalistlere prim desteği olarak 100 TL’lik bir ödeme yapılırken bu miktar son toplantıda 250 TL’ye çıkarıldı. Kapitalistlerin şükranlarını sundukları iktidar, onların bir dediğini iki etmiyor.

Sırtında yumurta küfesi taşıdığını iddia eden iktidarın şefi emekçilerin sırtından sopayı da eksik etmiyor. Açlık, yoksulluk, işsizlik sopası emekçilerin sırtında, onların ise cepleri doluyor...

Sırtlarında olduğunu iddia ettikleri “yumurta küfesi”ni hafifletmek ise işçi sınıfının ellerinde!

İşçi sınıfı sefalete mahkum değildir!

N. Kaya

Geçtiğimiz günlerde asgari ücret 8 bin 506 TL olarak belirlendi. Bu rakam sermaye iktidarının işçi sınıfına reva gördüğü ücretin gelinen aşamada ne kadar sefil boyutlara ulaştığını bize açıklamaktadır. Gerçek enflasyonla uzaktan yakından alakası olmayan sahte TÜİK enflasyon verileri ile açlığa kılıf uyduruldu ve sefalet ücretine meşru gerekçeler bulunmaya çalışıldı. Yaklaşan seçimleri kendisi için kritik bir eşik olarak gören Saray rejimi, ekonomik darboğaz içine sürüklediği işçi ve emekçileri manipüle etmek, oyalamak ve aldatmak için çeşitli oyunlar sergilemektedir. Bunlardan biri de asgari ücret konusu oldu ve aylar öncesinde başlayarak, çeşitli vaatler öne sürüldü. Sonuçta dağ fare doğurdu ve şubat ayına gelmeden açlık sınırının altında kalabilecek bir ücret, yine işçilere dayatıldı.

MASADAN MUTLU KALKMADILAR!

Her yıl mizansen olarak sergilenen Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun bileşenleri bu yıl hiç olmadıkları kadar huzursuz oldukları göze çaptı. Çünkü yıllardır el ele vererek işçilere dayattıkları sefalet ücreti, artık dibi görmesi nedeniyle işçilerde biriken öfkenin patlamaya neden olacağı korkusu hepsini sarmış gözüküyor. Saray rejiminin dalkavuşu Türk-İş şefi Ergün Atalay, asgari ücretle ilgili ilk açıklamasında açlık sınırının "kırımızı çizgileri" olduğunu söylemesi, işçilerde öfke ve tepkiye konu olunca sözlerinde değişikliğe gitti ve bunu yaparken de daha çok saçmaladı. Sonuçta Türk-İş ağaları, sahte efelenmeler sergileyerek sorumluluklarından kaçma yoluna gittiler ve masayı terk ettikleri görüntüsü verdiler. İşçi sınıfının iliğini kurutan kapitalistler ise işsizlik sopsasını ellerinden düşürmeyerek, işçi maliyetlerinden dem vurdular. Fakat onlar da özellikle şubat ayında fabrikalarda patlak veren ücret eylemlerinin bu yıl da tekrarlanmasından duydukları kaygıdan dolayı gözlemindeki endişe dışı vurdu. "Elimizi taşın altına koyacağız, yeter ki iş yerlerimizde huzursuzluğa mehil verecek sonuçlar ortaya çıkmasını" ifadesini kullanan sermaye temsilcileri, işçilerin tepkilerinden duydukları korkular açıklamalarına da yansımış oldu. Saray rejimi ise "gerekirse seçim öncesi bir iyileştirme yaparız" diyerek hamasi nutuklarını terk etmedi

Açlığı ve sefaleti olağanlaştıran gerici-faşist rejim, baskı, zorbalık ve yasaklarla sermaye sınıfına yıllardır "huzurlu" ortam yarattı ama artık işçi sınıfının bağrında biriken öfkenin akacak kanal aradığı gerçeği "huzurlarını" kaçırmaktadır.

ve işçileri kandırmaya devam etti. Saray'ın Çalışma Bakanı ise sendikacıların 8 bin TL'nin üstünde ücret istemediklerini söyleyerek onları ifşa etme yoluna gitti ve böylelikle suçu sendikacı bürokratlara yıkararak, durumdan sıyrılmaya çalıştı. Ayrıca kapitalistlere verilen asgari ücret teşvikini 250 TL'ye çıkartıldı. Saray rejimi böylelikle, sermayeye verdiği teşviklerle ve düşük ücret politikasını kalıcı hale getirerek kapitalistleri memnun etmeye devam etti.

AKP-MHP REJİMİNİN "YENİ NORMALİ" AÇLIK OLDU!

AKP şefi Erdoğan işçi sınıfını "garip guruba" diyerek aşağılaması ve Maliye Bakanı Nebati'nin ise işçi ve emekçileri yardıma muhtaç "fakirler" diyerek alaya alması işçi sınıfı adına utanç vericidir. İşçi sınıfını bir dilim ekmeğe muhtaç haline getiren bu aşağılık zihniyet, 20 yıldır işçi sınıfına yapmadığını bırakmadı. İşçileri hem ağır ve katlanılmaz çalışma koşulları dayattı hem de işçi ücretlerinin tabanda eşitlenmesini sağladı. Açlık sınırı, Saray rejiminin "yeni normal" oldu ve sınıfın genelinde sadece yüzde 14'lük bir oranı oluşturan sendikacı işçilerin aldıkları bazı

sosyal haklar dışında, ücretleri hemen hemen asgari ücrete denk gelmeye başladı. Bunların dışında kalan milyonlarca işçi ise asgari ücretin altındaki bir ücretle güvencesiz ve kayıtdışı çalışmaya terk edildi. Kısacası kapitalistler ucuz işgücü cennetinde kârına kâr katarken, işçiler kör karanlıkta cehennemini yaşar hale geldiler.

İşçi sınıfının, sermaye iktidarının bu pervasız tutumundan kaynaklı yıllar içinde bilinci iyice dumura uğradı. Sosyal ve ekonomik sorunlar yumağının içinde hapis kalan sınıf kitleleri, lokal düzeylerde de olsa bu saldırılara hep karşı koymaya çalıştı. Fakat açığa çıkan mücadele deneyimleri, sınıfı birleştiren bir güce dönüştürmedi ve deyim yerindeyse sermaye iktidarı işçi sınıfını ezdi geçti. İşçiler eğitimden sağlığa ve temel tüketim maddelerine yıllar içerisinde erişemez oldular. Gerici-faşist rejim işçilere onur kırıcı yaşamı dayatarak, kapitalistlerin sadık kulu olmayı başardı.

MIZRAK ÇUVALA SİĞMIYOR!

Açlığı ve sefaleti olağanlaştıran gerici-faşist rejim, baskı, zorbalık ve yasaklarla sermaye sınıfına yıllardır "huzurlu"

ortam yarattı ama artık işçi sınıfının bağrında biriken öfkenin akacak kanal aradığı gerçeği "huzurlarını" kaçırmaktadır. Son yıllarda ocak zamlarını alan örgütsüz işyerleri ile toplu iş sözleşmesinin yapıldığı sendikacı işyerlerindeki yapılan zam oranları, asgari ücretin gerisinde kalması nedeniyle fabrikalarda hareketliliğin arttığına tanık olduk. Ücretlerdeki erime daha da artacağı göz önüne alındığında ve işçilerin beklentisinin karşılanmadığı koşullarda önümüzdeki 2023'ün daha çetin geçeceğine dair ibarelerin güçlü olduğu ortaya çıkmaktadır.

Türkiye işçi sınıfının ayak sesleri artık daha net duyulmaya başladı. Grev yasasını parçalayan Bekart işçileri, aydınlık dolu günlerin habercisi olurken, metal işçileri ek zam talebini şimdiden yükseltmeye başlaması ve petro-kimya fabrikalarında grevler dalgasının yükselmesi gibi hareketlilikler, işçi sınıfına umut taşımaktadır. Bu tabloda işçi sınıfının öncülerine büyük sorumluluk düşmektedir. Yaşanacak muhtemel küçük-büyük hareketlilikleri sınıfın geneline mal etmek ve kalıcı kazanımların elde edilmesi için sınıfın taban iradesini ve inisiyatifini açığa çıkartmak günün güncel sorumluluğudur.

Al birini vur ötekine...

1100 odalı Saray'ında ikamet eden AKP şefi Tayyip Erdoğan, milyonlarca işçiyle ailelerini ilgilendiren asgari ücreti açıkladı. Saray'ının günlük masrafı milyonlarca TL tutarken, işçilere aylık 8 bin 506 TL'yi reva gördü. Güya asgari ücreti tespit etmek için oluşturulan 'Asgari Ücret Tespit Komisyonu' ise, çirkin mizan-senlerini oynayıp sahadan çekildi. Bu komisyonun söz hakkı olmadığı, AKP şefinin karar vereceği önceden biliniyordu. Saray'ın sözcüleri, tam bir utanmazlıkla, tarih de vererek "Cumhurbaşkanımız asgari ücreti açıklayacak" diye ilan ettiler. Yani komisyonun kendisine biçilen göstermelik rolü oynamanın ötesinde zerre kadar bir işlevi olmadığını Saray'ın sözcüleri de söyledi.

İşlevi olmayan komisyonda sermaye ile işçi düşmanı AKP-MHP rejiminin temsilcilerinin yanına Türk-İş şeflerinin oturtulması, rezil bir oyundan öte bir anlam taşıyor. Buna karşın Ergün Atalay gibi Saray dalkavuklarının orada yer alması, sanki işçilerin de temsil edildiği bir komisyon varmış görüntüsü vermeye yarıyordu. Türk-İş şefi Atalay'ın Kasım ayı açlık sınırını esas alarak 'pazarlığı' başlatması, utanmadan da bunu 'kırmızı çizgi' ilan etmesi, Saray'da ona biçilen alçaltıcı rolü nasıl da tam bir utanmazlıkla oynadığını gözler önüne serdi.

Açlık sınırının kırmızı çizgi ilan edilmesi, Türk-İş şefini rezil duruma düşürünce görüntüyü kurtarmak için birtakım laflar etmeye başladı. Oysa Saray rejiminin borazanı olan TRT 1 kanalında söyledikleri yorum gerektirmeyecek kadar açıktı. Hal böyleyken Atalay ile ekibindeki diğer yozlaşmış bürokratlar, komisyonun son toplantısını terk ederek sözümona 'rest' çektiler.

Türk-İş'in raporuna göre Kasım 2022'de açlık sınırı 7 bin 785 Türk Lirası'ydı. Pazarlığı açlık sınırına göre başlatan Atalay'ın, 8 bin 506 TL'lik asgari ücreti sevinçle karşılaması beklenirdi.

Oysa kendisi ile yanındaki ağa takımı, "Bu sözleşmeye imza atamayız" diyerek masayı terk ettiler. Güya bu gösteri ile ihanet ettikleri işçi sınıfını kandıracaktı. Oysa bu iğrenç gösteriyi ciddiye alacak pek işçi kalmadı.

7 bin 785 TL isteyen adam, 8 bin 506 lira öngören sözleşmeye neden imza atmasın ki?

AKP'li bakanın yaptığı pişkince açıklama durumun işçi sınıfı için nasıl vahim bir hal aldığına da resmi itirafıdır. Bu, sermayenin çıkarlarını esas alan 20 yıllık AKP iktidarının icraatlarının kaçınılmaz sonucudur.

***

Türk-İş'in yozlaşmış ağa takımı, Saray'da kendilerine biçilen rezil rolü oynadılar. Kapitalistler durumdan memnun, ancak AKP şefleri seçim hesapları gündemdeyken milyonlarca işçiye derin sefaleti reva gören bir ücreti dayatmış olmaktan da tedirgin görünüyorlar. Mesele aileleriyle birlikte işçilerin sefalete mahkum edilmesi değil elbet. Onları tedirgin eden şey, sefalete sürükledikleri işçilerden oy almanın eskisi kadar kolay olmayacağını bilmeleridir. Bunun için suçu sendika ağalarının üstüne yıkmaya çalışıyorlar.

Saray'ın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, katıldığı canlı yayında asgari ücret görüşmeleri sırasında işçi sendikaları başkanlarının kendisine, "8 bin liranın çok üzerinde çıkmayın" dediklerini söyledi.

Vedat Bilgin, ortaya attığı iddiaya dair şunları söyledi:

"Ben bütün sendikalarla görüştüm. İşçi sendikaları başkanlarının taleplerini aldım. Bana gelen en önemli şey şu. De-

diler ki; 'siz, 8 bin liranın ne kadar üzerinde asgari ücret verirsiniz biz o kadar zor durumda kalırız' dediler. Çünkü 'bizim toplu sözleşmelerde aldığımız ücreti aşmanızı istemiyoruz, o zaman sendikalar fonksiyonsuz hale gelirler.' Bunu ilk defa söylüyorum, '8 binin çok üzerine çıkmayın' dediler."

Bu sözler, sendika ağalarının ne dediklerinden bağımsız olarak bir itirafıdır. AKP'li bakan, sendikalı işçilerin de ücretlerinin asgari ücret seviyesine çekilmiş olduğunu pervasızca dile getiriyor. Bu sermaye uşağının söyledikleri doğrudur. AKP'nin işçi sınıfına nasıl derin bir sefalet dayattığının da itirafıdır. Zira bir dönem sendikalı işçilerin ücretleri asgari ücretin iki hatta üç katı düzeyinde olabiliyordu.

Pişkinlikle yapılan bu itiraf, iki ay sonra açlık sınırının altına düşecek olan asgari ücretin yüksek olmasını değil, Türkiye işçi sınıfının büyük bir bölümünün dinci-ırkçı rejim tarafından açlık sınırında bir ücretle çalışmak zorunda bırakıldığını ispatlıyor. Sendika ağalarının Saray'dan talepte bulunmalarının bir kıymeti harbiyesi yoktur. Zira bu ağa takımı AKP-MHP

rejiminin umurunda değil. İşçileri açlık sınırı altında bir ücretle mahkum eden Saray rejiminin ta kendisidir. Bu arada belirtmek gerekiyor ki, sendika ağaları geçmişte en azından işçi ücretlerinin biraz artırılması için çaba sarf ederlerdi. Saray rejimi onları birer dalkavuk durumuna düşürerek, onu da yapamayan silik bir kast durumuna düşürdü.

AKP'li bakanın yaptığı pişkince açıklama durumun işçi sınıfı için nasıl vahim bir hal aldığına da resmi itirafıdır. Bu, sermayenin çıkarlarını esas alan 20 yıllık AKP iktidarının icraatlarının kaçınılmaz sonucudur. Tablo artık o kadar vahim ki onu değiştirebilmenin tek yolu var: İşçi sınıfının meşru-fiili örgütlü mücadelesinin yükseltilmesi. Bu mücadele kokuşmuş Saray rejimini tarihin çöplüğüne atmak için olduğu kadar, hakları kazanmak için de, sendikaların tepesine çöreklenmiş ağa takımını söküp çöpe atmak için de olmazsa olmazdır.

Asgari ücret masasından ortalığa dökülenler...

Mikrofon kapalıydı, gerçekler kabına sığmadı

Büyük gürültüler kopartılan asgari ücret görüşmelerinin ardından, 2023 yılı için geçerli olacak asgari ücret miktarı Saray tarafından açıklandı. Derinleşen yoksulluk ve sefalet koşulları, asgari ücret gündemini neredeyse toplumun tamamının gündemi haline getirdi. AKP-MHP iktidarının yarattığı ekonomik enkaz tablosunu fırsata çevirmek isteyen sermaye için devlet teşviklerinin artırılması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi esas gündem olarak yerini aldı. Saray iktidarı içinse bir yandan sermayenin ihtiyaçlarına yanıt üretme çabası diğer yanda ise yaklaşan seçimler için dizginsiz bir yalan propagandası fırsatı olarak görüldü. Buraya kadar her şey normal ve alışılmış bir seyir izledi.

Normalin dışında yaşananlar ise, güya masada işçileri temsilen oturan taraf olarak sendika ağalarının telaşı ve huzursuzluğu oldu. Normal senaryoya göre, bu ağa takımının da süreci sancısız ve kurallına uygun bir-iki söz ile noktalamaları gerekirdi. Ancak görünen o ki artık evdeki hesap çarşıya uymuyor. AKP'nin yalan propagandası, sermayenin "şirin ve babacan" yaklaşımları, sendika ağalarının boş efelenmeleri, açlık sınırı altında bir yaşama "rıza" gösterilmesine yetmiyor.

Evet, mızrak çuvala sığmıyor, yapılan açıklamalar noktası konulmadan boşa düşüyor. Kriz koşullarını fırsata çeviren, enflasyon karşısında yaşanan tablonun ücretlerde yarattığı dengesizliği, ucuz işçiliğin gerekçesi yapanlar için söz bitmiş bulunuyor. Bu ülkedeki işçilerin yarısından fazlasının mahkum edildiği asgari ücret gerçeği artık çok daha fazlasının katlanması gereken koşulları ifade ediyor. Dün kendilerine, "sendikalı", "örgütlü" işçilerin asgari ücretin biraz üzerinde aldığı ücretleri paravan yapanlar için "rahat" dönemler artık geride kalmış bulunuyor.

Belirlenen asgari ücret kadar, asgari ücret belirleme sürecinin hala tartışılıyor olması da bu gerçekliğe işaret ediyor. Sermaye, devlet ve sendikal bürokrasinin el ele yarattıkları koşullar artık herkes için alarm veriyor. Düzenin devamlılığını isteyen taraflar için bir telaş ve telaşın yarattığı "patavatsızlıklar" sıklaşıırken, işçiler için ise çalışma ve yaşam koşulları artık kaldırılabılır düzeyin çok ötesindedir. Önümüzdeki günlerde işlerin daha

da karışık bir hal alması güçlü bir ihtimal. Masadaki şer üçlünün, giderek daha fazla "gemisini kurtaran kaptan" sözüne sarılması işten bile değil. Şu haliyle gerici ve kirli bir suç ortaklığının verdiği evhamla birbirlerinin açıklarını kapatma çabaları yanıltıcı olmamalı. İşçi sınıfı hareketinde yaşanabilecek en ufak bir kıpırdanma, etekleleri tutuşturmaya yeter. Birbirini suçlamak, kapalı kapılar ardından yaşanan rezillikleri ifşa etmek gündelik iş haline gelebilir.

***

Asgari ücret, sendikalı işçileri de kesen sefalet ücreti artık. Sömürü çarklarının dönmesini isteyen sermaye, seçim kazanmaya kilitlenmiş iktidar, koltuklarını korumaya çalışan sendika ağaları... "Kırk tilkinin kuyruğu birbirine değmiyor" fakat suçlu kim? Dün cılız ve etkisiz soruluyordu bu soru fakat bugün yüksek sesle dile getiriliyor. Tablonun bir sorumlusu olmalı ve gemiden kimin atlacağı tartışma konusu. Zira suçluların ilk denecekleri şey, yakalanacaklarını anladıklarında aralarından birisini yem olarak ortaya atmaktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu bir görüntüden ibaret. Hesap-kitap Saray tarafından yapılıyor, sermayenin ihtiyaçları çerçevesinde belirlenen rakam açıklanıyor. Masada yapılan bir prosedürün yerine getirilmesinden ibaret. Son birkaç yıldır açıklamayı Erdoğan'ın yapması ise artık prosedürün işletilmesine dahi ihtiyaç olmadığını gösteriyor.

Bu yıl Türk-İş ağalarının cansiperane uzun uzun açıklamalarla konuya izahat getirmeleri artık rezilliğin ayyuka çıkmış olmasından ileri geliyordu. Aynı zamanda, sermayeye kul-köle olmalarının da etkisiyle kendi üyelerinin dahi açlık sınırında koşullara gerilemesi ağa takımını tedirgin ediyordu. "9 bin istiyoruz, vermezlerse imzalamayız" efelenmesi bunun üzerine yaşandı. Erdoğan'ın "sırtında küfe olmayanların söylemleri"ni ciddiye almaması ve 8500 TL'lik sefalet açıklamasıyla sürece nokta konuldu. Tam paçayı sıyırdıklarını düşünürken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin sendikalara dair yaptığı açıklama geldi. Günlerdir ağaların -pek başarılı oldukları söylenemez- yaratmaya çalıştıkları algıyı tek cümlede yıktı geçti. Bakan Bilgin "Türkiye'de ilk kez burada söylüyorum. Sendikalar asgari ücrette 8 binin çok üzerine çıkmayın dediler" deyiverdi. Ertesi gün başka bir TV kanalında durumu toparlama çabası, yaşadığı tedirginlik ve heyecan ile kamera arkasından sufle alma bakışları psikologların değerlendirme konusu olabilir. Güya Türk-İş ağalarını aklamak için sarf ettiği cümlelerde saçmalaması da pek önemli sayılmaz. "Küçük, bir-iki yerde örgütlenmiş, zar-zor bir toplu sözleşme imzalamış sendikalar" değinmesi, amatör bir yalan olabilir sadece. Bu ülkede sendikal yetki barajı gibi bir garabet var ve toplu sözleşme imzalamaya yetkisi olan sendikaların tamamına yakını sendikal ağalık düzeninin bir parçası. Bakanın bunu bilmemesi cahillik, bildiği halde söylemesi yüzsüzlük olabilir

sadece.

Esas önemli olarak altı çizilmesi gereken, ne oldu da sendika ağalarına bir havuç bir sopa gösterildi? Erdoğan'ın "sırtında küfe olmayanlar" tanımlaması ile birlikte düşündüğümüzde bakanın açıklamasını bir patavatsızlık olarak düşünemeyiz. Sadece dozu kaçmış bir "çırpma" olabilir. Ancak tüm yaşananlar bir şeyi ifade ediyor, hepsinin el birliğiyle işçi sınıfına bu koşulları dayattıkları gerçeği. İşler karıştığında birbirlerini ifşa edebilir, çıkarlar gereği hedefe koyabilirler ama milyonların açlık ve yoksulluğu karşısında her birinin bu düzen için üstlendiği misyon gereği "temkinli" olmayı elden bırakamazlar. Zira aynı bataklıktan besleniyorlar. İşçi sınıfının önüne örnek istedikleri duvarda açılacak tek gedik, duvarın toptan yıkılmasını dahi getirebilir. İçinde bulunulan koşullar bu kadar ağır ve tepkinin bu kadar yoğun olduğu bir dönemde kapitalist düzenin bekası onlar için her şeyin üstündedir.

Bir aylık bir sürecin ardından sermaye, devlet ve sendika ağaları konunun üzerini kapatmaya çalışıyorlar, propagandayla açlığı ve yoksulluğu unutturabileceklerini sanıyorlar. Fabrikalardan yansıyanlar, gelen tepkiler şer üçlüsü açısından işlerin o kadar kolay olmayacağını gösteriyor. Sendikalı işçilerin asgari ücretin altına düşmesiyle çöp olmuş sözleşmeler, Ocak zamları, enflasyon, işten atmalar vb... ip-lerin çok daha gerileceğinin göstergeleri.

O halde tüm dikkat ve enerji buna hasredilmeli.

Bekaert grevi: Saray rejiminin grev yasakları yok hükmündedir!

E. Bahri

AKP şefi Tayyip Erdoğan ne zaman kapitalistlere hitap etse, grev yasaklarına dikkat çeker ve “gelin yatırım yapın” diye çağrıda bulunur. İster ‘yerli’ ister ‘yabancı’ olsun sermaye kodamanlarına şu çağrıyla yapar: “Bu ülkenin fabrikalarında grevler yoktur. Bundan iyisini bulamazsınız, bundan yararlanmak için yatırım yapın.”

‘Erteleme’ adı altında grevlerin yasaklanması, AKP şefinin özel eğilim duyduğu bir konu. Hak arayan emekçilerden nefret eden bir zihniyeti temsil ettiği için, kokuşmuş zihniyeti greve tahammül edemiyor. Grevlerin “milli güvenlik ve halk sağlığı için tehdit” oluşturduğu gerekçesiyle yasaklanması konusu ise, 12 Eylül askeri faşist cuntasının zihniyetinin halen işbaşında olduğunun kanıtıdır. Zira işçi sınıfıyla alay edercesine sahte gerekçelerle grev yasaklama uygulaması faşist cuntanın yasalarına dayandırılıyor.

Vurgulamak gerekiyor ki, ABD’nin bir projesi olarak kurulduğu günden beri, AKP’nin işçi sınıfına düşmanlık konusunda net ve ‘tutarlı’ bir duruşu oldu. Bu dinci-Amerikancı partiyle ittifak kuran tüm kesim ya da kişiler de aynı sınıfsal tutumu sergilemiştir. Tıpkı 2015’ten bu yana AKP ile ittifak kuran MHP, BBP ile Perinçekçi dalkavukların yaptığı gibi.

BEKAERT İŞÇİLERİ ‘REİS’İN FİYAKASINI BOZDU

Sermayenin kokuşmuş Saray rejiminin şefi ne zaman önemli bir işletmede grev kararı alınsa, bir gece yarısı ‘erteleme’ kararı alarak grevi yasaklıyor. İşçiler bu yasaklara tepki gösterse de sendika yöneticilerinin yan çizmesinin de etkisiyle fiili grev yapma kararlılığı sergileyemediler. Kimi örnekler de ise fiilen greve çıkan işçiler, sendika ağaları tarafından ‘ikna’ edilerek geri adım attırıldı. Bundan dolayı faşist cunta artığı bir yasaya dayanarak Tayyip Erdoğan’ın grev yasaklarını boşa düşüren bir çıkış yapılamadı ne yazık ki. Bu ise AKP şefi ile dalkavuklarını daha da pervasızlaştırdı.

Bekaert işçilerinin meşru-fiili grev kararı almaları ve bunu kararlı bir şekilde uygulamaları uzun aradan sonra gerçekleştirilen önemli bir çıkış oldu. Daha önce fiili greve yanaşmayan BMİS (Birleşik Metal-İş Sendikası) yönetimi de bu konuda tutum değiştirmiş görünüyor. İşçilerin

kararlı tutumu, sendika yönetiminin desteği, grevle dayanışma gibi önemli etkenlerin bir araya gelmesi, ‘reis’ tarafından dayatılan grev yasağı çöpe atılmış oldu. Dolayısıyla bu grev, sadece sırtını Saray’a dayayan Bekaert kapitalistinin küstahça tutumuna değil, “işçilere grev yaptırmam” havalarda olanlara da verilmiş önemli bir yanıtıdır.

SARAYIN APARATI HAK-İŞ GREV KIRICILIĞI YAPIYOR

AKP-MHP rejiminin işçi sınıfına saldırıları sadece ekonomik/sosyal/siyasal alanla sınırlı değil. Sermayeye hizmetin önemli ayaklarından biri de sendikaların yönetim kademelerini işgal eden bürokratik kastı Saray rejiminin aparatı durumuna düşürmesidir. ‘Sendikacılık’ adı altında bu alçaltıcı tutumu alanların başını Hak-İş yönetimi çekmektedir. Her şeyiyle sermayenin Saray rejimine hizmet eden bu kokuşmuş ağa takımı, Bekaert’ta grev kırıcılığı rolüne soyundular. Bekaert Kartepe Çelik Sanayi şirketinde yetkili olan Hak-İş’e bağlı Özçelik-İş Sendikası, işçilerin greve çıkma isteğine rağmen, 560 kişinin çalıştığı fabrikada ertelenen grev kararının iptali için Danıştay’a başvurduğunu ilan etti.

Hak-İş ağaları, böylesine kritik önemi olan bir greve karşı aldıkları bu rezil tutumla, varlık nedenlerinin sermayeye ve Saray’a hizmet olduğunu bir kez daha kanıtladılar. İşçi sınıfının grev silahını elinden alan bir rejime hizmet eden bu yozlaşmış ağa takımının, sırtından hançerlemek dışında işçilere sunabilecekleri bir şey yoktur. İşçi sınıfı ise bunları ve

benzerlerini sırtından atmadan, sendikaları sınıf mücadelesinin gerçek mevzileri/örgütleri haline getiremez.

İŞÇİ SINIFI ‘GREV SİLAHI’NI AKP ŞEFİNİN PERVASIZLIĞINA TESLİM EDEMEZ

Bekaert grevinin yasaklanmasıyla AKP iktidarının yasakladığı grev sayısı 19 oldu. Toplamda 195 bin işçinin greve çıkması engellendi. Bütün bu kararların altında AKP şefi Tayyip Erdoğan ya da müritlerinin imzası var. Bu pervasızlık Saray rejiminin esas görevinin kapitalistlere hizmet olmasından ibaret değil. Saray’ın tepesinden alta doğru AKP şefleri ile etraflarındaki yiyici takımının kapitalist sınıfın organik bir parçası haline geldikleri dikkate alındığında, grev yasaklarıyla kendi kişisel çıkarlarını da korumaya çalıştıkları görülür.

Daha önce de vurguladığımız gibi, din istismarına dayalı siyaset yapan zihniyetin ‘fitratında’ hak arama diye bir mefhumu yer yoktur. Onlar, işçileri, emekçileri bir tür ‘acılar sürüsü’ olarak görmek istiyorlar. Buna razı olanlar ise hak arayamaz, ancak avuç açıp sadaka dilenebilir. Bu, AKP şefi başta olmak üzere onun tüm müritleri ile dalkavuklarının istediği şeydir. Bu küstah/kibirli tutumlarıyla onlar, işçi sınıfını hor görmekle kalmıyor, ona hiçleşmeyi de dayatıyorlar.

Bu pervasız dayatmaların elbette gerçek hayatta bir karşılığı olamaz. Bekaert işçileri bunun tersinin mümkün ve tek onurlu çıkış yolu olduğunu gösterdiler. Bundan sonra hiçbir grev yasağı kararına uyulmamalı, Saray rejiminin yasak

kararları çöpe atılmalı, meşru-fiili grev hakkına hiçbir gücün engel olmayacağı gösterilmelidir. Saray rejimi de kokuşmuş emekçi düşmanı şefleri de tarihin çöplüğünü boylayacak, işçi sınıfının onurlu mücadelesi devam edecektir.

BEKAERT GREVİNİN ZAFERİ İŞÇİ SINIFININ ZAFERİDİR

Bekaert grevinin kritik önemi, bundan sonrası için örnek alınabilecek olmasında belirginleşiyor. Grev yasağı kararının çöpe atılması, “Kazanana kadar grev!” şiarının esas alınması kritik önemdedir. Bu, işçi sınıfını sermayeye karşı mücadelesinde ‘grev silahı’ndan yoksun bırakmak isteyenlere verilebilecek en iyi yanıtıdır. Grev zafere kadar sürdürülerek, saraylarda sefahat süren kibirli emekçi düşmanlarına, hiçbir gücün işçi sınıfını grev hakkını kullanmaktan alıkoyamayacağı gösterilecektir.

Bu koşullarda Bekaert grevinin zaferi Türkiye işçi sınıfının zaferi olacaktır. Yani bu grevle dayanışmanın önemi, ‘olağan’ bir grevle kıyaslanmayacak kadar önemlidir. Metal işçileri başta olmak üzere tüm onurlu işçilerle ilerici ve devrimci güçlerin Bekaert işçileriyle dayanışma için olması, grevin zaferi için ellerinden geleni yapmaları büyük bir önem taşıyor. Bekaert grevi MESS kapitalistleriyle yapılacak Metal TİS süreçlerinde tüm metal işçileri tarafından örnek alınmalı. Olası grev yasaklarına karşı alınması gereken tutumu, meşru-fiili grev kararlılığını kuşanan Bekaert işçileri göstermiştir.

Sendikal mücadele

Bu yılın başında itibaren birbiri ardına patlak veren işçi-emekçi eylemleri ve direnişleri sendikal örgütlenme çabalarını ve tartışmalarını da gündeme taşıdı. İşçileri bir sendikal çatı altında üye yapmaya daralan anlayış ve pratikler bir kez daha öne çıktı.

Sergilenen yaklaşımlar geleneksel solun sendikal çalışmaya hala eski kalıplarla baktığını ortaya koydu. Bir bütün olarak sendikal bürokrasinin bugün oynadığı rol, yaşadığı kastlaşma ve çürüme sendikal örgütlenmeyi yepyeni temellerde ele almayı gerektirirken, geleneksel sola egemen çarpık bakış açısı bir kez daha kendini dışı vurdu.

Sınıf hareketine müdahalede devrimci sınıf perspektifine sahip olamayanlar, politik çalışma ile sendikal çalışmayı mekanik bir biçimde birbirinden koparmanın yanı sıra, sınıf hareketinin gelişiminin önündeki temel engellerden biri haline gelmiş bulunan bugünkü sendika bürokrasisini değerlendirme başarısını da gösteremiyorlar.

Oysa gelinen yerde çürümüş ve düzlemlenmiş, sınıfın örgütlenme ve direnme çabalarını döne döne boşa çıkaran, ihanetçi ya da teslimiyetçi kimliğini açıkça sergileyen bir sendika bürokrasisi gerçeği ile yüz yüzeyiz. Uzun bir dönemdir sendikal reformizmin de "ilerici" kimliği ciddi bir aşınmaya uğramış, sarı sendikalarla arasındaki ayrım çizgileri silikleşmiştir. Greif gibi, işçi hareketinin önünü açabilecek militan bir işçi eylemi karşısında sergiledikleri utanç verici tutum, "sol" etiketi taşıyan sendikal bürokrasi gerçeğini de tüm açıklığıyla ortaya sermiştir.

Dolayısıyla, bir bütün olarak sendikal bürokrasiyi aşmayı hedeflemeyen, bürokratik aygıtı üreten zemine yönelmeyen, bu çerçevede bağımsız taban örgütlenmelerine sahip olmayan bir sendikal çalışmanın devrimci açıdan herhangi bir başarı şansı yoktur. Zira dar sendikal örgütlenme çerçevesinde belli başarılar elde edilebilse bile, fabrika zemininde güçlü örgütlü mevziler yaratılmadığı koşullarda, yaşanan ya kastlaşmış bürokrasi ile uyumlu davranma çabası içinde kimliklerin yitirilmesi ya da ilk fırsatta tasfiye edilmek olmaktadır.

Sendikal mücadele ve devrimci sınıf

çizgisi

Bu yıl yaygınlaşan mevzi direnişler sınıf hareketinin gerçek ihtiyaçlarını tüm yakıcılığıyla ortaya koydu. İşçileri bir takım sendikal çatılar altında bir araya getirmenin gerçekte bir örgütlülüğü ifade etmediği, fabrikalar/işletmeler zemininde gerçek örgütlü mevziler yaratılmadan sınıf hareketinin gelişiminde mesafe alınamayacağı bir kez daha görüldü.

Halihazırda sendikal bürokratik çarkın dışında durmaya ve sınıf hareketine salt "sendikalaşma" girişimleri üzerinden müdahale etmeye çalışan kimi çevrelerin de en temel zayıflık alanlarından biridir bu. Sınıf cephesinde yaşanan hareketlenmeye geleneksel bakış açısı üzerinden yanıt verilmeye çalışılmakta, bu da sınıf hareketinin önünün açılmasına anlamlı bir katkı sunamamaktadır.

Sınıf hareketine müdahale, hangi zemin üzerinden hareket edilirse edilsin, temelde politik müdahale olabilmek durumundadır. Her türden çaba sınıfla devrimci temellerde birleşmeye hizmet edebilmelidir. Bugün sendikal zemindeki arayışlara yanıt verme adına politik müdahalenin ertelenmesi ya da ikinci plana atılması, sergilenen zaafiyetin bir yönüdür. Diğer yönü ise, kastlaşmış bürokratik sendikal yapıyı aşmayı hedeflemeyen, salt işçileri sendikalara üye yapmaya endekli bir örgütlenme faaliyetidir. Taban örgütlülüğüne ve inisiyatifine dayanma-

yan, işçileri tabandan örgütlü bir güç olarak mevcut sendikal aygıtın karşısına dikemeyen bu tür bir çaba, sınıfı kemikleşmiş sendikal bürokrasinin denetimine sokma dışında bir sonuç üretmemektedir.

Kastlaşmış bürokratik yapının dışında kalmaya çalışan bağımsız sendikal girişimler de sınıfın örgütlenme arayışına müdahale planında benzer bir zaafiyetle maluldür. Bu türden girişimler, bürokratik aygıtın kendini üretmesini engellemenin biricik zemini olan sınıfın bağımsız taban örgütlülüğünü geliştirme, mevcut sendikal anlayış ve işleyişi devrimci bir temelde aşma doğrultusunda anlamlı bir pratik sergileyememektedir.

Kastlaşmış ve çürümüş bürokratik yapı ve işleyişle baş edebilmenin yolu, sendikal örgütlenmenin kendi gerçek zemini olan fabrikaya taşınmasından, fabrika zeminine dayalı sağlam bir örgütlülük ile birlikte demokratik işleyişin hayata geçirilmesinden geçmektedir.

Bu açıdan 2014 Şubatı'nda başlayan ve iki ay süren Greif Direnişi'ne, direnişe giden süreç ile direniş boyunca sergilenen pratiğe yeniden dönüp bakmak, onun son derece eğitici derslerini ve deneyimlerini özümsemek büyük bir önem taşımaktadır. Zira Greif pratiği hem sınıf hareketine devrimci müdahaleye hem de sendikal örgütlenme planında izlenmesi gereken devrimci sınıf çizgisine

getirdiği açıklıklarla, tutulması gereken yolu göstermektedir.

GREİF: ÖRGÜTLENME ARAYIŞINA DEVRİMCİ YANIT!

Çok yönlü bir devrimci müdahalenin ürünü olan Greif Direnişi, yıllardır döne döne yaşanan ihanetlere rağmen sınıf saflarında süren sendikal örgütlenme arayışına da devrimci temelde verilen bir yanıt olmuştur.

"Greif Direnişi / Sınıf Hareketinin Devrimci Geleceği" başlıklı kitap, sınıf hareketine devrimci müdahalenin yol gösterici bir örneği olan Greif pratiğini tüm zenginliğiyle ortaya koymaktadır. Bu kitapta yer alan temel değerlendirmeler ile direnişin öncüleriyle yapılan röportaj, devrimci sendikal mücadele çizgisine açıklık getirmenin yanı sıra, sendikal örgütlenmede "Greif kriterleri"ni de tüm somutluğuyla ortaya koymaktadır:

"Taban örgütlenmesi ve bu yapıya dayalı demokratik işleyiş Greif Direnişi şahsında, devrimci sendikal yapı ve işleyişin ne olması gerektiğini de açıklığa kavuşturdu. Greif Direnişi sendikal örgütlenmeyi, örneğin Şirinevler'de profesyonel bir satış çetesi tarafından işgal altında tutulan tabelalı bir daire olmaksızın çıkararak, onu gerçek alanına, fabrika zeminine taşıdı. İşçi sınıfının bu kitlesel sınıf örgütlenmesini, sendikayı, işçi

ve Greif kriterleri

Nilgün Eren

kâhyalığını meslek edinmiş ağalarının bürokratik ve dolayısıyla devrimci sınıf mücadelesi açısından tümüyle işlevsiz aygıt olmaktan çıkardı, üye işçi kitlesinin fabrika zeminindeki sağlam örgütlenmesine ve gerçek bir demokratik işleyişe dayalı güçlü bir sınıf mücadelesi mevzi haline getirdi. Böylece işçilerin gerçek çıkarları, bunun gerektirdiği kararlar ve tercihler sözkonusu olduğunda, örgütlü taban iradesinin belirleyiciliği de güvence altına alınmış oldu.” (Greif Direnişi / Sınıf Hareketinin Devrimci Geleceği, Eksen Yayıncılık, s.21-22)

Greif Direnişi'nin “haftalar süren örnek pratiği üzerinden devrimci sınıf hareketinin yeni ölçü ve değerleri de açıklık kazandı. Bu devrimci sendikal anlayış yapı ve işleyiş için de geçerlidir. Greif Direnişi artık sınıf hareketi için devrimci bir modeldir; onun örnek pratiği, artık devrimci sendikal anlayışın, örgütlenmenin ve işleyişin de yeni devrimci normudur. Greif Direnişi bu bakımdan da sınıf hareketinin devrimci geleceğidir. Bundan böyle sendikal cepheye bunun dışındaki her türden yapı, anlayış ve uygulama, düzen sendikacılığı kapsamında kalacaktır. Renginin pembe ya da sarı olması esasa ilişkin bir fark oluşturmayacaktır.” (s.22-23)

“Greif Direnişi'ne kadarki standart uygulama, bürokratik bir yapı olarak sendikal aygıt ve genellikle yönetimi tutan bürokratlar tarafından atanmış, dolayısıyla sıkı sıkıya denetim altında tutulan işçi temsilcilerinden ibaretti. Greif örneği bu yapının parçalanması, sendikal örgütlenmenin fabrika zeminine oturtulması, tüm işçi kitlesinin örgütlü bir yapı olarak kucaklanması, böylece devrimci inisiyatif ve eylem kapasitesinin açığa çıkarılması, işçi iradesinin söz, yetki ve karar düzeyinde egemen kılınması, tüm bunların bütünsel bir ifadesi olarak fabrika biriminin sınıf hareketinin sağlam bir kalesi haline getirilmesi oldu.” (s.24)

Greif'in son derece zengin mücadele ve örgütlenme deneyimi üzerinden devrimci sendikal anlayış ve işleyişe açıklık getiren bu uzun aktarmalar, sınıf hareketine devrimci müdahalenin bir boyutu olarak ele alınması gereken sendikal örgütlenmenin kriterlerini de özlü bir biçimde ortaya koyuyor.

Greif Direnişi'nin başarısının gerisinde, fabrika ve bölüm komitelerine dayalı taban örgütlenmeleri vardır. Bu komiteler taban inisiyatifini ve iradesini açığa çıkarmanın etkili araçları olarak, hem ön örgütlenme sürecinde hem de direniş boyunca son derece önemli bir rol oynamışlardır. Sendika bürokrasisinin kötürümleştirici denetimi bu örgütlenme sayesinde boşa çıkarılabilmemiş, sendika bürokratlarına tabiyet yıkılarak işçileri özneleştirilen bir süreç işletilebilmiştir. Böylece Greif işçileri bünyesinde örgütlendikleri sendikanın yozlaşmış bürokratları karşısında çaresiz kalmamışlar, daha ilk adımda kendini gösteren ihanetin önünü kesmeyi başarabilmişlerdir. Sendikal bürokrasi gerçeği konusunda önden donatılmış bu işçi bölüğü, bu sayede fabrika işgali gibi son derece ileri bir eylemi sendika bürokratlarına rağmen gerçekleştirebilmişlerdir. Sonuçta çok değişik etkenler nedeniyle sendikal ihanetle yüzyüze kalmış olsalar da, sınıf hareketinin önündeki engellerin nasıl aşılabileceğinin yolunu göstermişlerdir.

TABAN İNİSİYATİFİNE DAYALI GERÇEK BİR İŞÇİ DEMOKRASİSİ

Devrimci taban inisiyatifi ve işçi demokrasisi; Greif'in örgütlenme pratiğine ve bütün bir direniş sürecine bu temel önemde kriterler yön vermiştir.

“Greif'te sendika bürokratlarının lafta savunduğu ve karşısına her çıkışında boğmaya çalıştığı bir taban örgütlülüğü ve işçi demokrasisi hayat bulmuştur. Direnişin sınıf hareketi için en büyük kazanımlarından biri de bu olmuştur. Sendika bürokratlarının yaptığı gibi kapalı kapılar ardında değil, tümüyle kamuoyuna ve işçilere açık bir biçimde, taban inisiyatifine dayalı bir demokratik süreç işlemiştir.

“Greif'te gerçekleştirilen, üye yapmanın ötesine geçemeyen bir sendikal örgütlenme faaliyeti değildir. Bir yılı aşkın bir süre boyunca yoğun bir emek harcanarak, ileri bir örgütlü mevzi yaratılmıştır. Düzenli eğitim çalışmaları ve toplantılarla ilerletilen bu süreç sayesinde taban inisiyatifi açığa çıkarılabilmemiş, bölüm komiteleri oluşturulmuştur. Toplusözleşme taslağı tüm işçiler tarafından tartışılarak hazırlanmış, kapitalist patronlarla pazarlık sendika bürokratlarına

bırakılmamıştır.

“İşgal kararını alan ve Greif'i 'direnişin kalesi' haline getiren de taban inisiyatifine dayalı bu örgütlülük olmuştur. Örgütlülük direniş sürecinde daha da pekiştirilmiş, 14 bölüm komitesi üzerinden demokratik bir işleyiş hayata geçirilmiştir. Fabrika komitesi ile alt komiteler düzenli olarak toplanmış, yanı sıra tüm işçilerin katıldığı genel toplantılar gerçekleştirilerek, bütün önemli kararlar bu toplantılarda açık oylama ile alınmıştır.”

“Taban örgütlülüğüne dayalı gerçek bir işçi demokrasisinin, yani doğrudan demokrasinin hayata geçirilmesi, Greif Direnişi'nin en güçlü yanlarından biridir..”

“Direniş sürecine yön veren, kendine menkul bir işçi komitesi değildir. Tabandaki işçilerden yetki alan bu komite, gerçek bir demokratik işleyiş zemininde hareket etmiştir. Seçilmiş bir komite olarak yetkilendirilmeleri, kendi başlarına karar alma ayrıcalığına sahip oldukları anlamına gelmemektedir. Alınan tüm kararlar tabanda tartışılmış, ikna olmayan komiteler varsa, üst komite ayrıca sözkonusu komite/komiteler ile toplantılar yaparak, sorunu yeniden tartışarak, tüm işçilerin direniş sürecinin özneleri olarak hareket edebilmelerini sağlamıştır.”

“Bu işleyişin kendisi sendikal bir yapının/örgütlenmenin nasıl olması gerektiğine de açıklık getirmiştir. Bizzat fabrika zemininde kendini vareden, örgütlü taban iradesine/demokratik işleyişe dayalı devrimci sendikal örgütlenme modeli, Greif pratiği ile ete-kemiğe bürünmüştür.” (Greif Direnişi / Sınıf Hareketinin Devrimci Geleceği, Eksen Yayıncılık, s.39-41)

“Örgütlü taban iradesine/demokratik işleyişe dayalı devrimci sendikal örgütlenme modeli”, sınıf hareketinin gelişiminin önündeki temel engellerden biri olan sendikal bürokratik aygıt etkisizleştirilmenin, söz, yetki ve karar düzeyinde işçi iradesini egemen kılmanın biricik yoludur. Greif'te başarılan bu olmuştur.

Bu başarının gerisinde ise, örgütlenme ve direniş sürecinin her aşamasında ısrarlı bir politik müdahale çabası yatmaktadır. Greif pratiği üzerinden önemle altı çizilmesi gereken en temel önemde noktadır bu. Zira, politik müdahalenin

eşlik etmediği bir “sendikal örgütlenme” faaliyetiyle sınıf hareketinin önündeki engelleri aşmak mümkün değildir. Tam da bu politik müdahale sayesinde ki, gerici ideolojilerin etkisi altındaki bir işçi bölüğü fabrika işgali gibi son derece ileri bir eylemi sendika bürokratlarına rağmen gerçekleştirebilmiş, iki ay süren işgal eylemi boyunca örnek bir pratik sergileyebilmiştir.

AŞILAMAYAN ZAAFIYET!

Geçmişten bugüne sınıf hareketine müdahaleyi sendikal çalışma üzerinden ele almak, geleneksel sol hareketin en temel zaaflarından biri olagelmıştır. Bu dar ve çarpık kavrayış kendisini sendikal örgütlenmeye bakışta da ortaya koymaktadır. Çok yönlü bütünsel bir devrimci müdahale üzerinden sınıf sendikacılığı çizgisinde bir örgütlenme geliştirme sorunu bir yana bırakılmakta, işçileri şu ya da bu sendikaya üyelik üzerinden sözümona “örgütlemek” öncelikli hedef haline gelmektedir.

Yıllardır aşılamayan bu zaafiyetin gerisinde politik mücadele ile sendikal mücadele ilişkisine bakıştaki çarpıklık yatmaktadır. Sınıf cephesindeki her hareketlenmenin öncelikle dar anlamda sendikal örgütlenme girişimleri ile yanıtlanmaya çalışılmasının gerisinde de bu vardır.

Oysa, iktisadi/sendikal mücadele ile politik mücadele içiçedir. Sendikal ve siyasal çalışmanın bütünlüğü kurulamadığı, sendikal çalışmaya politik müdahale eşlik edemediği koşullarda, sınıf hareketinin önüne açmak ve sınıfla devrimci bir zeminde birleşmek olanaklı değildir. Sendikalaşma mücadelesi öncelikle işçi sınıfının tabandan birliğini, örgütlülüğünü ve en önemlisi de politik bilincini geliştirmeye hizmet edebilmek durumundadır.

Dolayısıyla, bugün sınıf hareketinin en temel sorunu ve en yakıcı ihtiyacı, bir takım sendika tabelaları altında bir araya gelerek son derece sınırlı ve iğreti “kazanımlar” elde etmek değil, devrimci taban inisiyatiflerine dayalı gerçek örgütlü mevziler yaratmak sorunudur. Bu başarılamadığı sürece, ne sendikal bürokrasiyi etkisizleştirmek ne de sınıf hareketini ileriye taşımak mümkündür.

Dünyada 2023'e girerken, 2022'ye bakmak

2022 yılı emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü krizinin giderek daha da derinleştiği bir yıl oldu. Emperyalist tekel arasında dünya ölçeğinde kızışan rekabet ve hegemonya mücadelesi yeni boyutlar kazanırken, buna militarizmin tırmanması, saldırganlık ve savaşlar eşlik etti.

Sermaye rejimlerinin krizin faturasının işçi ve emekçilere ödetilmesi için devreye soktuğu yıkım saldırıları, çalışma ve yaşam koşullarının daha da ağırlaşması, büyüyen eşitsizlikler, yoksul ve zengin arasında derinleşen uçurum, enerji krizi, gıda krizi, hızla tırmanan enflasyon, pahalılık ve yoksulluk, işçi ve emekçilerin yaşamını daha da dayanılmaz hale getirdi.

Ama 2022 yılı aynı zamanda dünyanın dört bir yanında bunlara karşı biriken öfkenin sokağa taşmasını, kitle hareketinin ve sınıf hareketinin büyüdüğünü bir yıl oldu.

OCAK: KAZAKISTAN'DA İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN PROTESTOLARI

2022 yılının perdesi 2 Ocak'ta Kazakistan'da LPG fiyatlarına yüksek zam yapılması nedeniyle başlayan protestolarla açıldı. Rejime duyulan hoşnutsuzluk ve ekonomik eşitsizlikler protestoları tüm ülkeye yayılmasına neden oldu. Kabine istifa etti. Protestolar 11 Ocak'ta sona ererken, bu süreçte 164 kişi öldü ve 9900'den fazla kişi tutuklandı

ŞUBAT: 2022 YILINA DAMGA VURAN EN ÖNEMLİ OLAY RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI OLDU

ABD emperyalizminin ve onun savaş aygıtı NATO'nun aylardır Ukrayna üzerinden özel olarak yoğunlaştırdığı kışkırtmalarına Rusya 24 Şubat'ta Ukrayna'ya saldırarak ABD-NATO tarafından kuşatılmasına yanıt verdi. Putin yönetimi tüm yıl boyunca sürecek Rusya-Ukrayna savaşını başlattı.

Putin 21 Aralık'ta Rusya'nın tüm hedeflerini yerine getireceği ve askeri gücünü artıracığı açıklamasını yaptı. Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy ise savaşın başından bu yana ilk kez yurtdışı ziyaretinde çıktı ve savaş kışkırtmakla kalmayan, on ayı geride bırakmasını da sağlayan ABD Başkanı Joe Biden ile bu-

luşturdu. Biden yönetimi Zelenski'yi Washington'a çağırarak savaşı derinleştirme politikasını yeni bir aşamaya taşıyacağını işaretlerini verdi.

Rusya-Ukrayna savaşı, kapitalizmin derinleşen krizini daha da derinleştirici bir etki yarattı. Küresel olarak siyasi, ekonomik ve kültürel dengeleri altüst eden savaş, işçi ve emekçilerin yaşamında en derin biçimde hissedildi. Özellikle enerji ve gıda fiyatlarındaki yükseliş, büyüyen göç dalgası, askeri harcamaların tırmanması, kutuplaşma ve halkların birbirine düşman edilmesi, tüm bunlar işçi ve emekçilerin yaşamlarını derinden etkiledi.

GIDA KRİZİ

Dünyanın tahıl ambarı olarak bilinen Rusya ve Ukrayna, arasında süren savaşta, Rusya'nın hem Ukrayna'nın tahıl sevkiyatını durdurması hem de kendi ihracatını politik sebeplerle kısıtlaması küresel anlamda bir gıda krizine yol açtı, fiyatlar aşırı yükseldi. Bu, tüm dünya ülkelerine, açlık tehlikesi, enflasyon ve alım gücünde korkunç bir düşüş olarak yansdı. Tüm dünya ülkeleri bu krizi derinden hissetti.

ENERJİ KRİZİ

Petrolde doğalgaza, kömürden yenilenebilir enerji kaynaklarına enerjinin hemen her alanında fiyat artışlarıyla kendisini gösteren kriz, savaş ile daha

da büyüdü. Avrupa ülkeleri özellikle 2022'nin ilk aylarından itibaren hızla artan doğalgaz ve elektrik fiyatlarıyla karşılaştı. Yaptırımlar ve gaz tedarikinde yaşanan sorunlar nedeniyle başta Avrupa'da enerji krizi ciddi bir boyuta ulaştı.

Avrupa ülkeleri enerji krizine çareler aranmaya devam ediyor. İklim krizi nedeniyle ve kitlelerin baskıları sonucu çevreci politikalara yönelen Avrupa ülkeleri, kömür madenlerini ve santralleri devreye sokmaya, nükleer santrallerinin faaliyet sürelerini uzatmaya başladı.

GÖÇMEN KRİZİ

Dünyanın en büyük sorunlarından biri göçmen krizi. Rusya-Ukrayna savaşı ile 7 milyondan fazla kişinin bir anda Avrupa ülkelerine yönelmesi krizi daha da büyük bir sorun haline getirdi.

NİSAN: ELON MUSK TWITTER'İ SATIN ALDI

Sistemin bunalımı zengin ve yoksul arasında uçurumu büyütürken, Tesla ve SpaceX'in sahibi Elon Musk, Nisan ayında olaylı bir şekilde 44 milyar dolara Twitter'ı satın aldı. İlk iş olarak, CEO ve üst düzey yöneticiler dahil, şirket çalışanlarının yarısını işten çıkardı. 'Mavi tik' uygulamasını ücretli hale getirme, karakter sınırlamasını kaldırmaya kadar birçok radikal değişiklik kararını açıkladı. Musk'ı Twitter ile ilgili eleştirel haber yapan

bazı gazetecilerin hesaplarını kapattı. ABD Başkanı Biden olmak üzere birçok rejim ile sorun yaşayan Musk, insan hakları örgütleri tarafından nefret söylemi ve yanlış bilgi içeriği tehlikesini artırmakla eleştiriliyor. Musk, son olarak Twitter'ı bırakacağını açıklamasını yaptı.

MAYIS: İSVEÇ VE FİNLANDIYA'DAN NATO ADAYLIĞI

Savaş Avrupa'nın güvenliğinin ABD emperyalistleri veya NATO olmadan sağlanamayacağı fikrini pekiştirmiş olmalı ki, İsveç ve Finlandiya'yı benzer bir Rus işgalinden korunmak için harekete geçti. 18 Mayıs 2022'de NATO adaylık başvurusunda bulundular. Türkiye özellikle de İsveç'in, PKK'ya doğrudan destek ve üyelerine siyasi sığınma hakkı verdiğini, maddi yardımlarda bulunduğunu iddia ederek buna onay vermeyeceğini açıkladı. 28 Haziran'da da İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelik süreçleri hakkında Türkiye, İsveç ve Finlandiya arasında üçlü memorandum imzalandı.

HAZİRAN: ABD'DE KÜRTAJ HAKKINI KORUYAN 50 YILLIK KARARIN FESHEDİLMESİ

ABD'de kürtaj hakkını koruyan 50 yıllık kararın 24 Haziran'da ABD Yüksek Mahkemesi tarafından feshedilmesine karşı protestolar yükseldi, birçok kentte gösterileri düzenlendi.

Yüksek Mahkeme'nin kürtaj hakkını anayasal olarak garanti altına alan 1973 tarihli kararı iptal etmesinin ardından birçok cumhuriyetçi eyalette kürtajın yasaklanması için kanun teklifleri verildi. Oklahoma, Tennessee, Indiana, Arizona ve Teksas'ta kürtaj yasaklandı.

AĞUSTOS: ABD'NİN TAYVAN ZİYARETİ VE PASİFİK'TE ÇATIŞMA TEHDİDİ

Çin ve ABD emperyalizmi arasındaki rekabet ve Tayvan sorununun yarattığı gerilim 2022 yılında daha da arttı. Bilindiği gibi Çin'in Pasifik bölgesindeki etkisi artırırken ABD emperyalizmi de Çin'e karşı bölgesel ittifakları güçlendirme siyasetini sürdürüyor.

Bu çerçevede ABD Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi ve heyetinin Çin'in tüm uyarı ve protestolarına rağmen 2 Ağustos'ta Tayvan'ı ziyaret etmesi ABD-Çin arasındaki gerilimi had safhaya çıkardı.

Ziyaret öncesi Çin'in iki uçak gemisi limanlarından ayrılırken, ABD donanmasının Pasifik'teki 7. Filosu'na bağlı savaş gemisi, harp filosuyla Güney Çin Denizi'nde Tayvan istikametinde harekete geçti. Uçağın adalara yaklaştığı sıralarda Çin'e ait "S-35" savaş uçaklarının Tayvan Boğazı'nı geçtiği bildirildi. Öte yandan Amerikan savaş uçaklarının, Tayvan yakınındaki Okinava Adası'ndan kalktığına dair haberler geldi.

Bu gerilimler içinde Pelosi ve heyeti Ada'ya ulaştı. Ertesi gün Tayvan lideri Tsai Ing-wen ile bir araya gelen heyet, temaslarının ardından aynı gece Tayvan'dan ayrıldı. Tüm dünya endişe içinde 2 Ağustos'taki bu ziyareti izledi

Çin ordusu, ziyarete tepki olarak Tayvan çevresinde askeri tatbikatlara başladı. 7 gün süren tatbikatlar, Tayvan'ın çevresinde fiili abluka oluşturdu

Tayvan gerilimi aralık ayında durulmuş görünse de hala devam ediyor.

EYLÜL: İRAN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİ AYAĞA KALKTI

İran'ın başkenti Tahran'da 13 Eylül'de "ahlak polisi" devriyeleri tarafından "başörtü kurallarına uymadığı gerekçesiyle" gözaltına alınan 22 yaşındaki Kürt kadın Mahsa Emini'nin gözaltında gördüğü şiddet sonucu hayatını kaybetmesi ülkede yüz binleri sokağa döktü. İranlı kadınların sesine ses olan milyonlarca insan dünyanın dört bir yanında sokaklara döküldü.

Mollalar rejiminin baskıları, gözaltıları ve idamları başta kadınlar olmak üzere İran işçi ve emekçilerini durdurmaya yetmiyor, sokaklarda haykırılan özgürlük şiarlarını bastıramıyor. Yaklaşık 4 aylık süreçte 31 eyalette, yani ülkenin tüm eyaletlerinde protestolar gerçekleşti.

Üniversite öğrencileri dersleri boykot

ettiler. Lise öğrencileri sokakta eylem yaptı, sınıflarını protesto alanlarına dönüştürdüler. Erdebil'de liseli kız çocuğu Esra Panahi polis tarafından öldürüldü. İşçi hareketi eylemlerin başlamasıyla yeniden yükseldi ve birçok sektörde işçiler greve gitti. Buna öğretmenler, sağlıkçılar ve şoförlerin grevi eklendi. Birçok ilde esnaf kepenk kapattı.

Gösteriler zorunlu örtünmeye yönelik tartışmaların yeniden açılmasına neden oldu.

Norveç merkezli İran İnsan Hakları Örgütü (IHR) gösterilerde öldürülenlerin sayısının 470'yi aştığını, iki kişinin idam edildiğini, 100 kişinin idam veya hapis cezası alma ya da infaz edilme riskiyle karşı karşıya olduğunu açıkladı.

Mollalar rejiminin her türlü baskı, işkence, ölüm ve zulmünün karşısında geri adım atmayan İran işçi ve emekçilerinin mücadelesinin etkisinin 2023'te de devam edeceği kesin.

EKİM: İNGİLTERE'DE SİYASAL KRİZ

İngiltere'de Brexit sonrası çalkantılar devam ederken, İngiliz Başbakanı Boris Johnson COVID-19 döneminde yaptığı partilerle uzun süre eleştirilere maruz kalmıştı. Johnson kabinesindeki istifalar sonucu görevden ayrılmak zorunda kaldı. Başa geçen Liz Truss daha ilk günden vaat ve politikalarında sıkıntılar yaşadı. Truss, ciddi finansal dalgalanmalara sebebiyet veren bu 'hatalar' için 'özür dilemesine' karşın, eleştiri oklarının hedefi haline geldi. Liz Truss, 45 gün görevde kalarak İngiltere tarihine 'en kısa süre görev yapan başbakan' olarak geçti.

Truss'un ardından başbakanlık koltuğuna tek aday olarak Maliye Bakanı Ris-

hi Sunak oturdu ve İngiltere tarihinin ilk Hint kökenli başbakanı olarak tarihe geçti. Sunak'ın Hindistan'daki en zengin sermayedarlardan biri olan milyarder Nagawara Ramarao Narayana Murthy'nin kızı Akshata Murthy ile evliliği siyasi tartışmalara neden olmuştu. Eşiyle birlikte 730 milyon sterlin değerindeki servetiyle dünyanın en zenginleri arasında yer alan Sunak'ın eşinin milyonlarca dolarlık denizaşırı kazançları için vergi ödemediği yönündeki haberler, uzun süre İngiltere'nin gündeminden düşmemiştir.

EKİM: İTALYA'DA İRKÇİ FAŞİST PARTİ İKTİDARDA

Göç dalgasının sonuçlarından biri de 2022 yılında Avrupa'da ırkçı faşist partilerin yeniden yükselmesi olarak yansıdı. İtalya'da Giorgio Meloni yabancı ve göçmen krizi üzerinden yaptığı gerici ve faşist propagandaları sonucu iktidara oturdu.

İsveç'te de seçimlerde, ırkçı faşist İsveç Demokratlar Partisi'nin (SD) oy oranını yüzde 20,5'e kadar yükselterek ülkenin 2. büyük partisi durumuna geldi.

Fransa'da Nisan ayında gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda, Emmanuel Macron seçimleri kazansa da seçim «Le Pen ve aşırı sağın oylarını artırdığı tarihi bir seçim» olarak kayıtlara geçti.

EKİM: BREZİLYA'DA LULA KAZANDI

Brezilya'da 30 Ekim'de gerçekleşen seçimlerin ikinci turunun galibi ırkçı faşist Jair Bolsonaro'yu yenen eski Devlet Başkanı Lula da Silva oldu. Böylece Latin Amerika tarihinde ilk kez 6 büyük ülke, Brezilya, Meksika, Arjantin, Kolombiya,

Peru, Şili'de sol yönetimler iktidarda.

ARALIK: AFGANİSTAN'DA KADIN HAKLARINA SALDIRILAR ARTIYOR

Afganistan'da Taliban yönetimi 20 Aralık'ta da kız öğrencilerin üniversitelerdeki eğitimini askıya aldı. Şu an, ülkedeki kız öğrenciler sadece 6'ncı sınıfa kadar eğitim alabiliyor

2021'in ağustos ayında ABD'nin güçlerini geri çekilmesinin ardından ülkede yönetimi tekrar ele geçiren Taliban, kadın ve kız çocuklarına yönelik gerici hak ihlallerine her gün yenisini ekliyor. Binlerce kadın gerek "hükümet" kurumları gerekse özel sektördeki işlerinden çıkarıldı ya da işten ayrılmaya zorlandı.10 Kasım'da kadınların örtünme kurallarına riayet etmediği gerekçe gösterilerek parklara, bahçelere, spor salonlarına girişi yasaklandı. Kadınların bir yakını olmadan uzun yolculuklara çıkması da yasaklandı. Ayrıca televizyon kanallarına gönderilen bir talimatname sonrası kadın spikerler peçe takarak haberleri sunmaya başladı. Medya alanında da kısıtlamalar getirilerek ifade ve basın özgürlüğü sınırlandırıldı.

Afgan yönetiminin bütçesinin üçte ikiden fazlasını fonlayan Batılılar, yardımlarını kesmesi ülke ekonomisini derin bir krize sürükledi. Binlerce işyeri kapanmak zorunda kaldı. İşsizlik, yoksulluk ve açlık devasa boyutlara ulaştı.

ARALIK: PERU'DA AMERİKANCİ SİVİL DARBE VE BÜYÜYEN KİTLE HAREKETİ

Amerikancı sivil darbeyle 7 Aralık'ta Peru Cumhurbaşkanı Pedro Castillo'ya karşı 'sivil' darbe düzenleyen Amerikancılara karşı sokağa çıkan emekçi halkın

protestoları sürüyor. Gösterilere vahşi bir şekilde saldıran darbeciler çok sayıda kişinin ölümüne ve yaralanmasına neden oldu

ARALIK: ALMANYA'DA DARBE İDDİALARI VE GÖZALTILAR

Almanya'da ülke genelinde 11 eyalette düzenlenen operasyonda, Alman İmparatorluğu Vatandaşı (Reichsbürger) olarak gören 25 kişi gözaltına alındı.

Faşist ve eski ordu mensuplarından oluşan grubun parlamento binasını basarak hükümeti devirmeyi planladıklarından şüpheleniliyor. Gözaltına alınan isimler arasında yerel belediye başkanı ve yakınlardaki birçok bölge sakini ile birlikte Reuss Prensi XIII. Heinrich da bulunuyor.

Heinrich XIII'ün binalarında önemli planlarının şemasının oluşturulduğu Alman hükümetini devirmenin ve Başbakan Scholz'a suikast planlarının konuşulduğu toplantılar yapıldığı, bodrumda silah ve patlayıcı depoladığı, ormanda bazen atış talimi yaptıkları iddia ediliyor.

Reichsbürger grubunda 21 binden fazla kişiyi yer aldığı tahmin ediliyor. Bunlar arasında şiddet kullanmaya hazır 2 bin 100 kişinin bulunduğu ifade ediliyor. Reichsbürger grubunda Nazi taraftarı olanlardan tutun da Almanya'yı meşru bir devlet olarak tanımayan gruplara, monarşi altındaki Alman İmparatorluğu fikrini savunanlara kadar çeşitli gruplar yer alıyor.

ARALIK: YIKICI SONUÇLAR DOĞURMA RİSKİ TAŞIYAN SAVAŞLARA YÖNELİK HAZIRLIK

Haziran ayında NATO bir stratejik belgesi yayınlayarak Rusya ve Çin gibi "nükleer silahlı akran rakiplere karşı yüksek yoğunluklu, çok alanlı savaş için" hazırlanması gerektiğini duyurmuştu.

Çin ile ilerideki bir çatışmaya hazırlanma ve Ukrayna'da Rusya'ya karşı süren savaş nedeniyle 2022 yılında ABD, Almanya ve Japonya, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük askeri bütçelerini onayladı.

Geçtiğimiz 29 Aralık günü ABD Senatosu, 858 milyar dolarlık Ulusal Savunma Yetki Yasası'nı (NDAA) onayladı. Bu bütçe, hem Beyaz Saray tarafından talep edilenden 45 milyar dolar daha fazla hem de Pentagon'un talep ettiğinden fazla. Bütçe askeri harcamalarda geçen yıla kıyasla yüzde sekizlik, 2016 Pentagon bütçesine kıyasla ise yüzde 30'luk bir artışa denk geliyor. Bu, bir ABD hanesinin reel gelirinin son 12 ayda yüzde üç oranında azaldığı bir dönemde gerçekleşiyor.

30 Aralık günü Japon hükümeti ülkenin askeri bütçesini iki katına çıkarırken, yeni bir ulusal savunma stratejisi açıkla-

di. Japonya Çin'i bir hücum saldırısıyla vurabilecek uzun menzilli füzeler tedarik edecek.

Almanya'da Alman askeri harcamalarını iki katından fazla arttıran 100 milyar dolarlık harcama paketini 2022 başlarında Alman meclisinden geçmişti. Bunun bir parçası olarak 28 Aralık günü Almanya Parlamentosu Bütçe Komisyonu, ABD'den nükleer kapasiteli F-35 uçaklarının satın alınmasını onayladı.

ARALIK: DÜNYA KUPASI, ARJANTİN, MESSİ VE İŞÇİ ÖLÜMLERİ

Yılın son günlerine damgasını vuran Katar'da düzenlenen Dünya Kupası oldu.

2011 yılında FIFA temsilcilerinin dünya kupası seçimlerinde Katar lehine oy kullanmaları için 1,5 milyon dolar rüşvet aldığı iddialarına, olimpiyatlar için hazırlanan stadyum vb. gibi inşaatlarda çalıştırılan çoğu göçmen binlerce işçinin cinayeti sonucu can vermesine, Katar'da insan hakları ihlallerine, cinsiyetçi yasalara rağmen turnuva Katar'da gerçekleşti.

Maç başına 2.7 gol ile dünya kupası tarihinin en çok gol atılan turnuvasında, ilk defa kadın hakemler görev alırken, Fas, yarı finale kadar çıkan ilk Afrika takımı oldu. Final maçı Arjantin ve Fransa arasında oynandı. Penaltılarla Arjantin'in kazandığı Dünya Kupası'nda, muhtemelen son kez dünya kupasında oynayan ve en iyi oyuncu kupasını da alan Lionel Messi akıllarda iz bıraktı.

İNGİLİZ İŞÇİ HAREKETİ 2023 YILINI 2022 YILINDA KAPATTIĞI GREVLERLE SELAMLİYOR

Ülkede yaz ayının başında başlayan grevler, özellikle yılın üçüncü çeyreğinde eklenen ve aralık ayında her gün ya-

şanan grevlerle birlikte dev bir dalgaya dönüştü. Artan hayat pahalılığı karşısında maaşları eriyen işçi ve emekçiler, enflasyonun altında bir ücret artışını reddediyorlar. Farklı işkollarında çok sayıda işçi sendikasında oylamalarda art arda grev kararı çıktı. Bazı işyerlerinde işçiler tarihinde ilk kez greve çıkarken, bazılarında ise on yıllar sonra yeniden grev yaptı. 1980'lerden beri gerçekleşen grevlerin en büyüğü ile karşı karşıya bulunan ülkede bu dalga şimdilik kırılacak gibi görünmüyor. Grevler yeni yılda da sürecek.

2022 YILI İÇİNDE İKLİM KRİZİNİN ETKİLERİ DE ARTIŞ GÖSTERDİ

28 Ağustos'ta Pakistan'da haziran ayından itibaren etkili olarak devam eden muson yağmurları nedeniyle oluşan seller sonucunda hayatını kaybedenlerin sayısı 1500'e yaklaştı. 7 milyon kişi de yerinden oldu.

Eylül ayında ABD ve Küba'yı vuran Ian Kasırgası, 100 milyar dolar hasara neden oldu.

Kasım ayında Mısır'da düzenlenen ve 12 gün süren COP27 Zirvesi, gelişmekte olan ülkeler için çevre kirliliğine orantısız bir şekilde etki eden zengin ve gelişmiş ülkelerin, savunmasız ve gelişmekte olan ülkelere ödeme yapmasını öngören anlaşmayla son buldu.

Dünya küresel ısınmanın artan etkisiyle 2022 yılı da rekor sıcakların yaşandığı yıl oldu. Avrupa, tarihinin en sıcak günlerini yaşadı. Çok sayıda orman yangını meydana geldi. 2022 başından 23 Temmuz'a kadar geçen sürede 1926 orman yangını meydana geldi.

İtalya'da son 70 yılın en şiddetli kuraklığı yaşandı. Pakistan ve Hindistan'da ısı 51 dereceyi aştı

İngiltere'de 19 Temmuz günü 40 de-

receye vardı ve ülke tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı.

DSÖ verilerine göre 2022 yazında aşırı sıcaklar sebebiyle Avrupa'da en az 15 bin kişi hayatını kaybetti. İspanya'da 4 bin ve Almanya'da 4 bin 500 kişi, İngiltere'de 3 bin 200, Portekiz'de ise binin üzerinde kişi öldü.

2023'te küresel sıcaklıkların sanayi devrimi öncesine göre 1,08 ila 1,32 derece fazla olacağı öngörülüyor. 2023 yılında 2022'den daha sıcak olacak günler bekliyor.

***

Kovid salgını, ardından Ukrayna'da süren savaş Avrupa'daki işçi ve emekçileri derinden etkiliyor. Ekonomide durgunluk, iflaslar, işsizlik, gelecek korkusu, reel ücret kayıpları, tırmanan enflasyon, enerji krizine neden olduğu ısınma giderlerinin fahiş artışı, ev kiralalarının Avrupa metropollerinde oturulamaz biçimde artması, iklim krizi, yaşamı dayanılmaz kılmakta.

İngiltere'de, işçi ve emekçiler tüm bu sorunlar için eyleme geçiyorlar. Fransa ve İspanya gibi birçok ülkede sınıf hareketi ve kitle hareketi henüz kendi gücünü açığa vurmuş değil. Almanya'da işçi emekçiler hükümetin verdiği sözde yardımlarla tepkilerini kitlesel ve yaygın eylemliliklerle yeterince gösteremiyorlar.

2022 yılında krizlerin yol açtığı ve giderek tırmandırdığı eşitsizlikler, yoksulluklar, açlık ve sefalet, evsizlik, yarınlar için duyulan endişe, belirsizlik, hoşnutsuzluklar, kaygı, işçi ve emekçi kitlelerde öfkeyi büyütmekte. 2023 yılı işte bu öfkenin patladığı ve sokağa taşıdığı yıl olacaktır. Bunun emareleri şimdiden işçi ve kitle hareketinde yeterince görünmektedir.

İngiltere’de yüzyılın en büyük grev dalgası

İngiltere’de yaşanan grev dalgası tüm ülkeyi sarmış durumda. Metro çalışanları, otobüs şoförleri, UBER sürücülere, öğretmenler, liman işçileri, ceza avukatları, gazeteciler, kamu personeli, hemşireler, ambulans şoförleri, temizlik işçileri, demir yolu, havalimanı, üniversite, havacılık, posta gibi temel çalışma alanlarının yanı sıra farklı meslek gruplarında çalışan emekçiler de grevlere katıldı.

Yaz aylarının ilk günlerinde başlayan grevler, yılın üçüncü çeyreğinde eklenen ve aralık ayında her gün yaşanan grevlerle birlikte dev bir dalgaya dönüştü. Grevler yeni yılda da sürecek. İngiltere 1980’lerden beri gerçekleşen grevlerin en büyüğü ile karşı karşıya bulunuyor ve bu dalga şimdilik kırılacak gibi görünmüyor.

Hemşireler ve ambulans çalışanları, RMT Demiryolu Sendikası, artı Sınır Gücü, Karayolları Ajansı ve posta servisi (Royal Mail) çalışanlarının hepsinin planlanmış grevleri var.

Dalgaya yeni yılda yapılması beklenen kamu sektörü grevleri de eklenecek. Britanya Tabipler Birliği’nde örgütlü pratisyen hekimler ocak ayında kendilerine teklif edilen yüzde 2’lik ücret artışını oylamaya sunacak. NASUWT ve NEU öğretmen sendikalarında örgütlü 400 bin öğretmen ve yardımcı eğitim kadrosu da grev oylaması yapıyor ve sonucu ocak ayında belli olacak.

Artan hayat pahalılığı karşısında maaşları eriyen işçi ve emekçiler, enflasyonun altında bir ücret artışını reddediyorlar. Farklı işkollarında çok sayıda işçi sendikasında yapılan oylamalarda grev kararları çıkıyor. Bazı işyerlerinde işçiler tarihinde ilk kez greve çıkıyor, bazılarında ise on yıllar sonra. 2022 yılında gerçekleştirilen ve yapılması planlanan grevler, İngiltere’de gerçek bir ‘grev dalgası’ olduğunu gösteriyor:

* Grev dalgası, haziran ayında demiryolu işçileri ve Londra’daki metro çalışanları ile başladı.

İngiltere, İskoçya ve Galler’de 40 binden fazla demir yolu işçisi son 30 yılın en büyük grevini gerçekleştirdi. RMT, TSSA, ASLEF sendikalarında örgütlü demiryolu işçileri 6 aydır bir ve iki günlük grevlerini kararlılıkla sürdürüyorlar. Demiryolu çalışanları 3-4 Ocak ve 6-7 Ocak tarihlerinde her biri 48 saat olmak üzere 4 kez top-

lam 8 gün boyunca toplu greve gitmeyi planlıyor.

* Demiryolu grevinin yanı sıra bazı otobüs şoförleri de işi durdurdu. Güney Londra’da otobüs hatları Battersea, Beddington, Hayes, Southall, Twickenham ve Walworth’taki otobüs garajlarında çalışan ve Abellio firmasına bağlı sendika üyeleri iş bıraktı. Sürücü adayı gazetmenleri tarafından yapılan, kuzeydoğu İngiltere ve İskoçya’yı etkileyen başka bir grev ise devam ediyor.

* İngiltere’nin otoyollarını ve ana yollarını kontrol altında tutan, CCTV kameralarını izleyen, elektronik uyarı işaretlerini programlayan veya kaza sonrası müdahale gibi işleri yapan Kamu ve Ticari Hizmetler Sendikası (PCS) üyeleri de 16 Aralık’ta greve çıktı.

* Kraliyet Posta Hizmetleri (Royal Mail) çalışanları ağustos ayından bu yana 8 ayrı gün grev yaptı. Noel öncesinde, yapılması planlanan 10 grev tarihi daha açıklandılar.

* İletişim-Telekom sektöründe BT ve Openreach şirketlerinde çalışanlar 30 yıldır ilk kez temmuz ayında greve gittiler. Ağustos ve Ekim’de de bazı günler eylemlerini sürdürdüler.

* 150 üniversitede 70 binden fazla üniversite çalışanı 24, 25 ve 30 Kasım’da maaş, emeklilik ve çalışma koşullarındaki anlaşmazlık nedeniyle üç günlük gre-

ve gitti. Greve, Ulusal Öğrenci Birliği de destek verdi. İskoçya’nın 1980’lerden bu yana ulusal çapta okullara yönelik ilk grevi. İskoç Orta Öğretim Öğretmenleri Derneği (SSTA), Ulusal Okul Müdürleri ve Kadın Öğretmenler Birliğine (NASUWT) üye öğretmenler, anlaşma sağlanamaması halinde 10 ve 11 Ocak’ta da greve gidecek. Öğretmenleri temsil eden sendikalar, yüzde 5 maaş zammı teklifini “aşağılayıcı” buldukları için reddediyor.

* Liverpool tersanesi işçileri ücret artışı konusunda anlaşma sağlayarak aralık ayında grevi sonlandırdı. Felixstowe limanı işçilerinin anlaşmazlığı ve grevleri ise sürüyor.

* İskoçya’da orta öğretim kurumlarında çalışanlar eğitim emekçileri 24 Kasım’da yaklaşık 40 yıldır ilk kez greve çıktılar. Yüzde 10 ücret artışı talep eden İskoçya öğretmenlerinin gelecek yıl için de yeni grev günleri ilan etmesi bekleniyor.

* Çok sayıda sektörde hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında makul bir maaş artışı talebiyle başlayan grev dalgasına İngiltere’de Ulusal Sağlık Sisteminde (NHS) kilit öneme sahip hemşireler de katıldı. Bu, İngiltere’deki hükümet sağlık sistemi (NHS) tarihindeki en büyük grev olarak ifade ediliyor.

Ülkede sağlık sektöründe 100 binin üzerinde personel açığı olduğu ve bu-

nun, covid salgının yarattığı olağanüstü çalışma koşullarının sistemin neredeyse çökme noktasına gelmesinden kaynaklandığı belirtiliyor. Hemşirelerin, doktorların ve acil servis çalışanlarının iş yükü ikiye-üç katlanmış durumda. Hastanede yatakların dolu, normal olarak 15 dakikayı geçmemesi gereken ambulans bekleme sürelerinin her 10 vakadan birinde 1 saati geçebildiği ve bazı durumlarda ambulansların hastane kapılarında saatlerce hasta bırakmak için beklediği ifade ediliyor. Buna karşın son 10 yılda hemşire maaşlarındaki düşüşün ise yüzde 20’ye ulaştığı hesaplanıyor.

Hemşireleri temsil eden 300 binden fazla üyesi bulunan Kraliyet Hemşireler Koleji RCN (Royal College of Nursing) Sendikası’nın 106 yıllık tarihinde ilk kez yaptığı grev oylamasında, hemşirelerin büyük çoğunluğu greve gidilmesi yönünde oy kullandı. Hemşireler 14 ve 20 Aralık’ta iş bırakma eylemi yaptılar. Greve yaklaşık 100 bin hemşire katıldı. Sadece acil servislerin açık kaldığı grev, 70 binden fazla acil hastanın ameliyatı ve 3 milyona yakın ameliyat ve randevunun ertelenmesine ve yeniden planlanmasına yol açtı. RCN Sendikası, yüzde 19’luk maaş zammı talebinde bulunuyor. Hükümet ise bu talebin karşılanamaz olduğunu iddia ediyor. RCN Sendikası hükümetin bu

yaklaşımını değiştirmedeği takdirde ocak ayında yeniden greve gidileceğini açıkladı.

* Hemşirelerin grevinin ardından 15 ve 21 Aralık'ta maaş artışı ve çalışma koşullarında yaşanan anlaşmazlık nedeniyle GMB ve Unite sendikalarında örgütlü 18 bin ambulans işçisi de iş bıraktı. İş bırakma eylemi nedeniyle, yalnızca kalp krizi gibi hayati tehlike arz eden vakalara öncelik verildi. Ambulans çalışanları 28 Aralık'ta tekrar greve gidecek. Sendika hükümetin ambulans çalışanlarına yüzde 4 maaş zammı teklifini reddediyor.

Ambulans personelinin iş bırakma eylemine sağlık görevlileri ve çağrı merkezi görevlileri de katıldı. Sağlık Bakanı Barclay, "Ambulans çalışanları sendikaları, hastalara zarar vermek için bilinçli bir seçim yaptı" diyerek sendikaları suçlarken, İngiliz ordusunda görev yapan yaklaşık 750 askeri personel, ambulans şoförlüğü yapmak üzere görevlendirildi, yani ambulans çalışanlarının grevini kırmak için orduyu kullandılar...

* İngiltere'de sağlık ve demiryolu işçilerinin ardından ülkenin 6 büyük havaalanlarında görev yapan sınır güvenlik personeli de greve çıktı. 23-26 Aralık ve 28-31 Aralık'ta 8 gün boyunca Birmingham, Cardiff, Gatwick, Glasgow, Heathrow ve Manchester havalimanları ile Newhaven limanında çalışan sınır güvenlik personeli (büyük çoğunluğu pasaport kontrol personeli) iş bırakacak...

Hükümetin yüzde 2'lik maaş artışı teklifini reddeden Kamu ve Ticari Hizmetleri Sendikası (PCS), yüzde 10 maaş artışı talep ediyor. Ücretler, iş imkanları,

emeklilik maaşları ve çalışma koşulları konusunda hükümetle uzun zamandır anlaşmazlıkları sürüyor.

Sendika Genel Sekreteri Mark Serwotka, 40 bin sendika üyesinin gıda bankalarını kullanmak zorunda kaldığını, 45 bin üyenin ise iş yardımı talep ettiğini belirterek grevlerinin "aylar boyu" devam edebileceğini söyledi.

Grevden etkilenen havaalanları ile Newhaven Limanı'nda grev günlerinde askeri personel ve memurlar grev kırıcı olarak kullanılıyor.

GREVLERİN GENELLEŞMESİ

Emperyalist saldırganlık ve savaş konusunda ABD ile başı çeken İngiltere, ciddi ekonomik siyasal sorunlarla çalkalanıyor. Ekonomik kriz derinleşirken ülkede son bir buçuk yılda 3 kez değişen hükümet ve yerel yönetimler ciddi bir ekonomik güvensizliği ve istikrarsızlığı da beraberinde getiriyor. Enflasyon resmi rakamlarla yüzde 11 üzerinde seyrediyor. İşçi ve emekçilerin alım gücü yarı yarıya düşerken, elektrik/doğalgaz faturaları 3 katına, yaşamsal harcamalar ise 4 katına çıktı. Bu arada kiralar da 2 kat arttı. Toplumun yüzde 75'ini oluşturan işçi ve emekçilerin ücretleri ise on yıldan beri reel olarak geriliyor. Kamu hizmetleri harcamalarında düşüş yaşanırken, işçi ve emekçilerin yaşam koşullarına yönelik sistematik saldırılar da arttı.

Ücretlerin düşmesine, yükselen enflasyon ve enerji fiyatlarına, kötüleşen çalışma koşullarına karşı işçi sınıfının yanıtı "grev" oldu. Emekçilerin tümünü kesen

bu sorunlar grevlerin genelleşmesine neden olurken, İngiliz halkının grevlere ve hak arama mücadelesine sempatisi de arttı.

SERMAYE HÜKÜMETİ GREVLERE SALDIRININ DOZUNU ARTIRIYOR

Aylardır süren grev dalgası dev bir harekete dönüşürken, sağcı hükümet sermaye sınıfının çıkarlarını korumak için tüm emekçileri hedef alan saldırıların dozunu daha da arttırıyor. İşçilerin mücadelesini gözden düşürmek için tüm araçlarıyla grevlere, sendikalara saldırıyor, grevlerin etkisini kırmak ve sendikaları etkisiz hale getirmek için işçileri halka zarar vermekle suçluyor.

Gericı hükümet, grev hareketinin bütünleşmesini engellemek için her türlü çabayı gösteriyorlar. Zira hareketin birleşmesi dev bir işçi emekçi gücün ortaya çıkmasına zemin hazırlar. Grevlerin zaferle sonuçlanmasını da engellemeye çalışıyorlar. Çünkü, örneğin hemşirelerin grevinin zaferle sonuçlanması durumunda bunun diğer işkolları için örnek teşkil edeceğini biliyorlar.

Sermaye rejiminin başbakanı Rishi Sunak grevlere karşı "Acil Durum Komitesi"ni (Cobra) toplantıya çağırmişti. Burada kilit noktalarındaki grevleri kırmak için askeri personel görevlendirme kararı alınmıştı. Havalimanlarındaki sınır personelinin ve ambulans işçilerinin grev ilan etmesinin ardından buralara grev kırıcılığı rolünü üstlenen askeri personel yerleştirildi. Başbakanı Rishi Sunak, geçtiğimiz günlerde yeni ve sert grev karşıtı

yasalar üzerinde çalıştıklarını açıkladı. Sözünü ettiği yasalar bazı kilit sektörlerde grev yasağı, sendikaların greve çıkma şartlarının zorlaştırılması gibi yaptırımları içeriyor. 'Demokrasinin beşiği' sayılan İngiltere'de sermaye iktidarı 21. yüzyılda grev kırıcılığı yapmakla kalmıyor, grevleri yasaklamak için de yol arıyor.

DEV GREV HAREKETİ DÖNÜM NOKTASINDA

Sendikanın ve halkın da büyük desteğini alarak 6 aydır süren ve dev bir harekete dönüşen grevler sermaye sınıfına ve hükümetine büyük bir darbe vurdu. Grevler, işçi sınıfının bilincinde ve örgütlenmesinde bir sıçrama yaratmakla kalmadı, sendikal örgütlenme ve sendikal mücadeleyi de güçlendirdi. Sendikal hareketin uzun süredir durgunluk içinde olduğu, dahası zayıfladığı süreçte ortaya çıkan grev hareketi grev ve üye sayısında artış yaşayan sendikaları canlandırdı. Sendikalar sınıfın militan mücadele örgütlerine dönüşmeye başladı.

Dev bir güce dönüşen grev hareketi bundan sonra ne yapabilir? 6 aydır grevlerini sürdüren Demiryolu işçileri iki günlük grevlerini süresiz greve dönüştürmeleri ya da birbirini takip eden günlerde yapılan bir dizi grev yerine tüm sektörlerde işçilerin topluca genel greve çıkması; yani sermaye sınıfının karşısına topyekûn şekilde çıkarak meydan okuması... İşçi sınıfı ile emekçiler sermaye rejiminin saldırılarını ancak böyle püskürtülebilir, aylardır sürdürdükleri mücadelelerini kazanımlarla ancak böyle taçlandırabilirler.

Almanya'da TİS süreçleri ve sonuçları

D. Meriç

Almanya'da Metal ve Kimya sektörlerinde nisan ayından beri devam eden 2022 Toplu İş Sözleşme süreci (TİS) sona erdi. Metal sektöründe 3,9 milyon, Kimya sektöründe ise 580 bin işçi sermayenin hizmetindeki sendika bürokratları tarafından imzalanan ihanet sözleşmesiyle büyük hak kayıplarına uğradı. Oysa Mayıs ayında İG Metall sendikası toplu sözleşme komisyonu tarafından yapılan açıklamada, 2022 yılı TİS sürecinde 12 aylık olmak kaydıyla yüzde 8 oranında ücret artışı talep edileceği vaat edilmişti. Sendika tarafından alınan bu karara rağmen, TİS görüşmelerinin beşinci turunda bürokratlar satış sözleşmesine imza attı.

Pilot bölge olarak belirlenen Baden-Württemberg eyaletinde, IG Metall şefleri ile tekellerin örgütü Gesamtmetall yöneticileri arasında varılan anlaşmaya göre ücretlere 2023 Haziran ayında yüzde 5,5, 2024 Mayıs ayında yüzde 3,5 oranında zam yapılacak. Ayrıca enflasyon denkleştirmesi adı altında bir sefere mahsus olmak kaydıyla Şubat 2023 ve Şubat 2024 tarihlerinde iki taksit halinde 3000 bin Euro'luk ödeme yapılacak. Bu anlaşma ile işçilerin 12 ay için talep ettiği ücret artışı 24 aya yayılmış oldu.

TİS görüşmeleri boyunca ücret artışlarına karşı çıkan ve aylardır görüşmeleri tıkayan sermayenin temsilcileri, kısmen de olsa geri adım atmak zorunda kaldılar. Zira TİS sürecinde küstahça bir tutum taktınan Gesamtmetall şefleri zam vermek bir yana tatil ve Noel ikramiyeleri ile diğer özel ödemelerin kesilmesini, işlerin kötüye gittiği şirketlerin toplu sözleşmeden muaf tutulmasını, yani ücretlerin daha da düşürülmesini talep etmişti. Kapitalistlerin bu pervasızlığının gerisinde IG Metall şefleri ile federal hükümetle yapılan kirli, gizli anlaşmalar var. Öyle ki, SPD'li Başbakan Olaf Scholz tarafından ilkbaharda "Uyumlu Eylem" adıyla yapılan bütün toplantılara sendika şefleri ile Gesamtmetall Başkanı Wolf katılmıştır.

***

Sermaye temsilcilerinin küstahlığına karşı militanca tepki gösteren metal işçileri ülke genelinde uyarı grevleri başlatmış ve kısa sürede 900 bin işçi eylemlere katılmıştır. Görüşmeler boyunca kararlı duruş sergileyen metal işçilerinin gün-

TİS süreçleri işçi sınıfının kazanımlarını korumak, onları daha ileriye taşıyabilmek için sermaye sınıfına karşı mücadelesini daha da yükselttiği süreçlerdir. Buna karşın sendika şefleri, işçi sınıfını bu süreçlerde ekonomik alanlara hapsederek devrimci bir sınıf kimliği geliştirmesini engellemek isterler.

deme getirdiği 'bütün metal sektörünü kapsayacak süresiz grev oylaması' talebi sermaye ve sendika bürokratlarını telaşa düşürmüştü. Başından beri ücret artışlarına karşı çıkan ve küstahça bir tutum alan metal tekellerinin geri atmalarının asıl nedeni, tamda işçilerin bu kararlı militan duruşlarıdır.

Hal böyleyken satış sözleşmesine imza atan IG Metall şefi Jörg Hofmann, tam bir pişkinlikle, yapılan anlaşmanın bir başarı olduğunu iddia etti. İşçilerin hak kayıplarına uğradığı sözleşme için "Öncelikle çalışanlar kalıcı halde daha fazla ücret alacaklar. Hem yüzdelik ücret artışı hem de iki taksit halinde verilecek enflasyon denkleştirmesi. Bu nedenlerden dolayı, Baden-Württemberg eyaleti için sağlanan anlaşmanın diğer eyaletler için de geçerli olması bekliyoruz" diye açıklama yapan Hofmann, olaya sermaye sınıfı cephesinden baktığını gösterdi. Oysa Almanya'da resmi verilere göre yıllık enflasyon yüzde 10,5, enerji ve temel tüketim mallarındaki fiyat artışları ise yüzde 100'leri aşmıştır. Bu durumda ya-

pılan anlaşma belirgin şekilde hak kayıplarına onay vermiştir. Çünkü iki yıllığına imzalan bu anlaşma ile işçi ücretleri yıllık olarak sadece yüzde 4,25 oranında artacak. Yine bu anlaşmaya göre iki yıl içerisinde enflasyon ne kadar artarsa artsın 2024 Eylül ayına kadar çalışanlar için bir daha ücret artışı olmayacaktır.

***

Toplu iş sözleşmesinin süresi 24 aydır. Bu süre zarfında, ücretler toplam yüzde 8,5 oranında artacak. Ayrıca, 3000 Euro'luk vergisiz enflasyon primi iki dilim halinde ödenecek. Ancak anlaşmanın geç imzalanması, ücretlerdeki reel düşüşü artırıyor. Örneğin, yüzde 5,2'lik ilk tarife artışı, eski toplu sözleşmenin Eylül 2022'de sona ermesine rağmen, 1 Haziran 2023'e kadar yürürlüğe girmeyecek. IG Metall, böylece sekiz aylık sıfır zamma onay vermiş oldu. Yüzde 3,3'lük ikinci tarife artışı ise sözleşmenin sona ermesinden beş ay önce, Mayıs 2024'te yürürlüğe girecek.

Ayrıca, 1500 avro olarak ödenecek

olan enflasyon primleri önümüzdeki yılın Şubat ayına ve bir sonraki yıla kadar ödenmeyecek. "Ekonomik nedenler" gerekçe gösterilerek ödeme altı aya kadar ertelenebilir. Toplu iş sözleşmesi, net satış getirisi yüzde 2,3'ün altında olan şirketlere, başka yerlerde ücretleri düşürmek için fırsat veriyor.

***

IG Metall'den önce kapitalistlerle anlaşan IG-BCE sendikası 2023'ten itibaren yüzde 3,25'lik ve Ocak 2024'ten itibaren yüzde 3,25'lik bir ek ücret öngören 20 aylık bir toplu sözleşmeyle sonuçlandı. Ayrıca çalışanlara bir sefere mahsus olmak üzere iki taksit halinde 3.000 Euro ödeme yapılacak. Metal sektörüne kıyasla çok daha kötü şartlar altında imzalanan bu anlaşma hem sermaye hem sendika bürokratları tarafından "Krizde sorumlu bir tarif politikası" diye örnek gösterildi.

Alman Kimya İşverenleri Birliği adına müzakerelere liderlik eden BASF'nin insan kaynakları başkanı Hans Oberschulte, "şirketlere güvenlik planlaması

sağlayan dengeli bir anlaşma" yaptıklarını söyledi. BAVC Başkanı Kai Beckmann ise "bu sonuçla, şirketlerin rekabet gücü ile çalışanlarımızın çıkarları arasında bir denge kuruyoruz" diyor. IG-BCE başkan yardımcısı Ralf Sikorski ise, "ılımlı ücret artışı, kimya şirketlerine nefes alma alanı bırakıyor, insanlar, Federal hükümetin cazip net-brüt teklifinden ve 30 yıldan fazla bir süredir kimya endüstrisindeki en yüksek tarif artışından yararlanıyor" diyebilmektedir. Sermayenin sesi olan FAZ gazetesi anlaşmaya ilişkin "Sosyal ortaklık böyle işlemeli" diyerek IG-BCE şeflerini "bu örnek tutumlarından" dolayı kutluyor.

IG-BCE sendikasının başkanı Michael Vassiliadis Başbakan Olaf Scholz'un önderliğinde toplanan "Uyumlu Eylem" çetesinin kilit isimlerinden biriydi. Sanayi bakanı Siegfried Russwurm ile birlikte, kapitalist tekeller için cömertçe kararlar alan Gaz Fiyat Komisyonu'na başkanlık etmektedir. Vassiliadis, aynı zamanda kimya ve enerji sektörlerindeki beş büyük şirketin (BASF, Steag, RAG, Henkel ve Vivawest) denetim kurullarında yer alıyor. Adam sendika başkanı ama şirketin CEO'ları ile birlikte mesai yapıyor. Kimya endüstrisini kapsayan TİS'in kısa sürede düşük zam oranıyla imzalanması metal ve kamu sektörü için bir tür ölçüt yapıldı. Nitekim bu bürokrat imzaladığı TİS için şu açıklamayı yaptı: "Biz teslim ettik, diğerleri hala devam ediyor, anlaşmanın endüstrinin ötesinde bir sinyal etkisi olacaktır."

***

"Kriz, pandemi, savaş, zarar ediyorum" yalanları ile işçilerin haklarını gasp

eden tekellerin kar oranları artıyor. Örneğin 2021 yılında en zengin on Alman tekelinin sahip olduğu servet 138 milyardan 245 milyar Euro'ya yükseldi. Bunların başında ise 5,2 milyar Euro ile Mercedes-Benz, 4,3 milyar Euro ile VW ve 3,9 milyar Euro ile Siemens gelmektedir. Dünyanın en büyük ilaç ve kimya devlerinden olan Bayer Grup ise 2022'nin ilk 3 çeyreğinde servetini bir önceki yılın satış rakamlarına göre yüzde 15,3 arttırarak rekor kırdı.

Kapitalist tekellerin karları artarken, Almanya'da enflasyonun yükselmesi nedeniyle emekçilerin alım gücü giderek düşüyor. Federal İstatistik Dairesi DESTA-TİS tarafından yapılan açıklamada, ortalama reel ücret kaybının yüzde 5,7 olduğu belirtildi. Bunun, reel ücret kaybıyla ilgili istatistiklerin tutulmaya başladığı 2008 yılından bu yana görülen en yüksek kayıp olduğu belirtiliyor. Emekçiler önceki üç çeyrekte de reel ücret kayıplarına uğramıştı. DESTA-TİS'in açıkladığı verilere göre reel ücret kayıplarının daha önce bu kadar uzun sürdüğü bir dönem hiç yaşanmadı. Nitekim Almanya'da yoksulluk geçen yıl yüzde 16,4'e oranında yükselerek (13,8 milyon kişi) tüm zamanların en üst seviyesine ulaştı. Çarpıcı olan bir diğer veri ise pandemi sırasında günde 8 saat çalışan nüfusun arasında yoksulluğun yüzde 9'dan yüzde 13'ün üzerine çıkmasıdır.

TİS SÜREÇLERİ VE İŞÇİ SINIFI

Kriz ve bunalımları her geçen gün daha da derinleşen kapitalist sistem, dünya çapında işçi ve emekçilere yönelik çok yönlü saldırıları dizginsiz bir şekilde sürdürmektedir. Kapitalistler rakiplerine

karşı avantaj kazanmak, üretim giderlerini minimuma indirebilmek için ücretli emeğe saldırır, işçilerin ücretlerini düşürmek ama aynı zamanda bir metaya dönüşmüş olan emek gücünü azami ölçülerde sömürerek karını maksimum düzeye çıkartmak ister. Bu kapitalist üretim işleyişinin en temel kurallarından birisidir. Çünkü tekeller asıl olarak canlı emeğin vahşice sömürülmesi, yani işçi sınıfının yarattığı artı-değere el koyarak servetlerini büyütebilirler. Tam da bundan dolayı sermaye sınıfı dur durak bilmeksizin işçi sınıfının ekonomik, sosyal bütün kazanımlarını yok etmek için çaba sarfeder.

Bugün gözümüzün önünde cereyan kapitalist barbarlık, açlık, sefalet derin bir uçuruma dönüşen servet sefalet kurtuluşu tam da bu nedenlerden dolayı yaşanmaktadır. Bu ise kapitalistlerle işçi sınıfı arasındaki uzlaşmaz çelişkileri şiddetlendiriyor. Sermayenin azgınlığına karşı işçi sınıfı bu gününü ve geleceğini koruyabilmek için mücadele eder. TİS süreçleri işçi sınıfının kazanımlarını korumak, onları daha ileriye taşıyabilmek için sermaye sınıfına karşı mücadelesini daha da yükselttiği süreçlerdir. Buna karşın sendika şefleri, işçi sınıfını bu süreçlerde ekonomik alanlara hapsederek devrimci bir sınıf kimliği geliştirmesini engellemek isterler.

"Partinin bu konuda önemli değerlendirme ve tartışmaları var. En güçlüsü Parti Kuruluş Kongresi'ndeki tartışmalarıdır. Kuruluş Kongresi'nde parti programı sorunu kapsamında tartışılan "emeğin korunması" mücadelesidir, TİS gibi dar bir alan değil. Emeğin korunması mücadelesinin önemi, kapsamı, sınırları ve el-

lette ele alınış tarzıdır... İki ayrı alan var aslında. İlki işçinin kendi ekonomik-senkral mücadeleleridir. Kapitalist ile masaya oturur, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek, ücretini yükseltmek ister. Kapitalist ise tersinden, maliyetleri düşürmek adına ağır çalışma koşullarını ve düşük ücretleri dayatır. Sonuçta çatışmalar ve biz de bu mücadele yer alırız. Bunun işçileri kitlesel olarak eyleme çekmenin kolay ve etkili bir alanı olduğunu biliriz. Sürece müdahil oluruz ve içine gireriz, derinleştirmek ve politikleştirmek, politik sonuçlar elde etmek isteriz... ..Ama bizim esas alanımız bu değil. Biz bu alana kendi içinde üç-beş kuruş üzerinden bakmıyoruz. Sınıfın birliğini sağlamak ve içinde bulunduğu sömürü koşullarından kurtarmak hedefi üzerinden bakıyoruz." (TKİP VI. Kongresi tutanakları sınıf mücadelesi ve TİS süreçleri)

Bugün dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi, Almanya'da yaşanan TİS süreçlerinde işçi ve emekçilerin sürekli olarak kaybetmesinin bir nedeni sendika bürokratlarının tarihsel ihaneti ise, diğeri de işçilerin devrimci bir sınıf kimliği ile mücadele alanlarına çıkamamasıdır. Tam da bu nedenlerden dolayı sınıf çalışmanın can alıcı noktası, işçi sınıfını sermaye sınıfına karşı devrimci bir sınıf olarak mücadeleye kazanmak olmalıdır. Çünkü bir sömürü ve barbarlık düzeni olan kapitalizmde en küçük kazanımlar bile ancak iktidar hedefine kilitlenmiş devrimci örgütlü bir mücadelenin ürünleri olabilir. Bugün insanlığın yaşamakta olduğu bütün kötülüklerden aşıktan, sefaletten kurtuluş da ancak işçi sınıfının tarihsel devrimci misyonunu oynamasıyla mümkün olacaktır.

İsrail'de “en ırkçı en dinci” hükümet kuruldu

İsrail'de düzen siyasetinde etkin olan partilerin büyük çoğunluğu için yapılan tanımlar şöyle sıralanıyor: “Sağcı/aşırı sağcı”, “ırkçı/aşırı ırkçı”, “dinci/aşırı dinci.” Batılı emperyalistlerin “Orta Doğu'nun tek demokrasisi” diye pazarladıkları rejimin tablosu böyle...

“Sol Siyonist” diye anılan İşçi Partisi uzun bir dönem İsrail yönetiminde belirgin bir rol oynadı. Ancak o partinin de katkılarıyla düzlenen zeminde dinci/sağcı/ırkçı/faşist yükseliş, İsrail toplumunun büyük bir çoğunluğunu esir alacak boyutlara ulaştırıldı. İrkçılığa, işgale karşı çıkan sol/sosyalistler ile barış ve insan hakları savunucuları ise bir avuç insandan ibaret kaldılar.

Dünyada siyasi tablosu böyle olan başka bir ülkeye rastlamak zor. İşin bu kadar çığırından çıkmış olması, İsrail'in Filistin halkının gasp edilmiş toprakları üzerinde emperyalistler eliyle kurulmuş yapay bir devlet olmasının rolü büyüktür. Ancak sorun bundan ibaret değil. Siyonist rejimin işgalci, yayılmacı, ilhakçı, ırkçı politikaları, kurulan hükümetlerden bağımsız olarak İsrail'in bir tür ‘varlık nedeni’ olageldi. Filistin halkının buna karşı geliştirdiği direnişe Siyonist rejimin verdiği yanıt ise daha vahşi daha ırkçı daha dinci daha yayılmacı politikalar izlemek oldu. Bu döngü “aşırı sağcı/faşist, aşırı dinci/Yahudi şeriatçısı” bir hükümetin kurulması noktasında vardı.

***

Yeni kurulan hükümetin tepesinde Binyamin Netanyahu var. Adam altıncı kez başbakan oldu. Hakkında çok sayıda yolsuzluk, rüşvet, görevi kötüye kullanma gibi suçlardan açılmış çok sayıda dava var. Yıllarca yargılandı, ancak sistem bu kokuşmuş figürünü korudu. Tüm olanların ardından Netanyahu'nun altıncı kez başbakan olması hem sistemin onu neden koruduğunu hem Siyonist rejimdeki siyasi krizin derinliğini gösteriyor. Rejim o kadar kokuşmuş ki, Netanyahu gibi adeta ‘siyasi paçavraya’ dönmüş bir figüre mahkum hale gelmiştir.

İsrail'de hükümetler bir tür ‘yamalı bohça’ gibi oluşturuluyor. Hükümetin kurulması için tümü de dinci/sağcı/ırkçı/faşist eğilimde olan çok sayıda partinin anlaşması gerekiyor. Bu da hükümeti kuracak kişinin her partiyle ayrı bir pazar-

lık yapması anlamına geliyor. Dolayısıyla hangi partiye hangi bakanlığın verileceği, pazarlıkların odak noktasını oluşturuyor. Kurulan yeni hükümette Netanyahu, Siyonistlerin bile tehlikeli bulunduğu faşist ve şeriatçı partilere kritik mevkiler bahşetti ya da etmek zorunda kaldı.

***

‘Yamalı bohçada’ yer alan partiler birçok temel konuda aynı çizgide bulunuyorlar. Filistin halkına karşı ırkçı politikaların daha da koyulaştırılması, yayılmacılığın devam etmesi, yasadışı Yahudi yerleşimlerinin kurulması, bunlar aracılığıyla Filistin topraklarının parça parça gasp edilmesi, Yahudi aşırı dincilere ayrıcalıkların tanınmaya devam etmesi, işgale karşı direnen Filistinlilerin katledilmesi ve buna benzer birçok konuda yolları keşif ediyor.

Birçok konuda ortaklaşmaları aralarında fark olmadığı anlamına gelmiyor elbet. ‘Aşırı’ diye tanımlananlar anılan icraatların tamamen kuralsız bir şekilde uygulanmasını istiyor. Buna Akdeniz'den Ürdün Nehri'ne kadar olan alanın tamamen işgal edilmesi, Araplar'dan arındırılması, her alanda Yahudi yerleşimleri kurulması, tüm Filistinlilerin sürgün edilmesi ve buna benzer -Siyonist rejime

göre bile- ‘uç’ şeyleri savunanlar var. İşte Netanyahu, bu zihniyette olanlara bakanlıklar dağıtarak, onlarla protokol imzalayarak altıncı hükümetini kurdu.

***

Siyonist rejimin siyaset arenasına dinci/sağcı/ırkçı partilerin egemen olması uygulanan tüm politikalarda daha da aşırıya gidileceği anlamına geliyor. Şimdi Batı Şeria'nın ilhak edilmesinden söz edenler var. Yasadışı Yahudi yerleşimlerinin ‘yasal’ ilan edilmesi, hızla yenilerinin kurulması, kolluk kuvvetlerine cinayet işleme konusunda ‘dokunulmazlık’ sağlanması gibi konular da gündemde.

İrkçı-faşist çıkışlarıyla bilinen Yahudi Gücü Partisi'nin şefi Ben-Gvir'e güvenlik güçlerinden sorumlu Ulusal Güvenlik Bakanlığı verildi. Bu kişinin Netanyahu ile imzaladığı koalisyon anlaşmasında, “İsrail askerlerine ve güvenlik güçlerine yargı dokunulmazlığı, Filistin bayrağının yasaklanması, terör suçlarına idam cezası, terör suçuna karışan Doğu Kudüslü Filistinlilerin sınır dışı edilmesi...” gibi maddeler var. Yahudi şeriatçısı Şas Partisi'ne ise içişleri ve sağlık bakanlıkları verildi... Yani bu şeriatçı faşist partiler Siyonist devletin tepesindeki bazı mevkilere yerleşecekler.

***

Netanyahu başkanlığında kurulan yeni hükümet, Siyonist rejimin bilinen saldırganlığının tüm alanlarda şiddetleneceğine işaret ediyor. Yani ABD ile diğer batılı emperyalistler tarafından desteklenen, gerici Arap rejimleriyle ilişkileri ‘normalleştiren’ Siyonist rejim, bu ‘ayrıcılık’ konumdan aldığı güçle daha da pervasızlaşacak.

“En ırkçı en dinci” hükümetin önceliklere göre daha da pervasızlaşacağına kesin gözüyle bakılıyor. Ancak pervasızlık Siyonist rejimin siyasi krizini ortadan kaldırmayacağı gibi, Netanyahu'nun işinin kolay olacağı anlamına da gelmiyor. Tersine, İsrail'deki sorunların da daha da derinleşme ihtimali yüksek görünüyor. Zira Filistin halkı tüm sıkışmışlığına rağmen işgale ve Siyonist vahşete karşı direnişini sürdürüyor. Özellikle Batı Şeria'da genç kuşakların geliştirdiği direniş ve bunun geniş halk kesimleri tarafından desteklenmesi, üçüncü intifada ihtimalinin tartışılmaya başlamasına neden oluyor. Durum zaten gerginken Netanyahu hükümetinin baskı ve terörü trmandırması, Filistin halkının güçlü bir direnişle karşılık verme olasılığını kuvvetlendiriyor.

Paris'te 2. Kürt Katliamı...

Faşistlerden hesabı işçi sınıfı soracak!

Paris'in göbeğinde yeni bir Kürt katliamı yaşandı. On yıl önce Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'i hedef alan suikasttan farklı olarak, bu sefer kişilerden çok yerler hedef alındı. Kürt politik yaşamının Paris'teki merkezi Ahmet Kaya Kültür Merkezi ve Kürtlere ait 2 işyerine yönelik saldırıda Kürt Kadın Hareketi'nin öncü kadrolarından Evin (Emine Kara), Kürt sanatçı Mîr Perver ve yurtsever Abdurrahman Kızıl katledildiler.

Bu alçak saldırının tetikçisi, Kürt ve Türkiyeli göçmenler tarafından durduruldu. Yoksa daha büyük kayıplar söz konusu olabilirdi. Polis de ambulans da olay yerine geç ulaştı.

Fransa emperyalizminin içişleri bakanı olayı hemen "münferit" göstermeye, özelde Kürt halkına yönelik olmayan "genel bir saldırı" olarak ilan etmeye çalıştı. Bu tutum, katilin arkasındaki muhtemel güçlerin korunmaya veya gizlenmeye çalışıldığını düşündürmektedir. Daha hapisten birkaç gün önce çıkan bir faşistin hangi işyerlerini seçtiğine bakmak bile, saldırının bir araştırma ve planlamaya dayandığını gösteriyor. Katıldığı bir ey-

lem nedeniyle uzun süre hapis yatan, daha önce de göçmenlere saldıran bu faşistin kısa sürede şartlı tahliyesi, aslında ona katliam için verilen bir izin gibidir. Keza on yıl önceki cinayetlerin gerçek faillerini aramayan, katilin bağlantılarını ve ilişkilerini davayla birlikte hasıraltı eden Fransa devleti bu saldırının da dolaysız ortağıdır.

Devlet katından yapılan birçok açıklama gibi, Fransa adına konuşan Macron'un açıklaması da ikiyüzlüdür. Onlar artık çok daha açık biçimde yabancı düşmanı, ırkçı-faşist siyasetin önünü açıyorlar. Kürt halkı ve Türkiyeli devrimcilerin militan tutumu olmasa dernek önünde anma için bile yolları açmayan Fransız polisi de tıpkı katili ortaya çıkaran faşist politikaların ürünüdür.

Bu saldırının arkasında kim olduğu er ya da geç ortaya çıkacaktır. 10 yıl önce Sakine'ler katledildiğinde "iç hesaplaşma" yalanlarıyla PKK suçlanmış, yıllar sonra MİT yöneticilerinden gelen itiraf ve delillerle suikastın arkasında Türk sermaye devletinin olduğu netleştirilmişti. Bu son saldırının arkasındaki güç-

lerin kim olduğundan bağımsız olarak, hedefin Kürt halkı olduğu, bir plana ve organizasyona dayandığı gerçeği değişmemektedir.

Emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı bunalım ve emekçilere ödettiği bedeller nedeniyle işçi sınıfı ve emekçi kitlelerden gelecek tepkilere karşı, egemenlerin faşistleri palazlandırıp sokağa saldırdığı bilinen bir gerçektir. Çok yönlü krizler içinde debelenen sistem adım adım kırıntı düzeyine düşürülen demokratik uygulamalardan kolayca vazgeçerken, faşist çetelerin saldırılarını seyretmekle yetiniyor. İzlediği politikalarla ise bu tür saldırıların yolunu düzlüyor.

Katil ister Türk olsun ister Fransız, sonuçta olay kişisel değil, faşist saldırıdır. Hedeflenen, halkların direnişinin ve emekçilerin mücadelesinin bastırılması, halklar arası kardeşliğin baltalanmasıdır.

Bu suikastları ve katliamları tanıyoruz. Bunlara yanıtımız kavgayı daha da büyütme olacaktır. Daha güçlü örgütlenerek faşistlerden hesap sormak, artık biz emekçilerin vazgeçilme görevidir.

Emperyalistlerin adaleti sağlama-

yacakları aşikâr. Kendi sefil çıkarları için Türk sermaye devletinin tüm katliamlarına ortak olanlar, Fransa'daki saldırılarını da görmezden geliyorlar. Kendi sattıkları kimyasal silahları kullanmalarına göz yumdukları gibi bugün de katliamları normalleştiriyorlar.

Mevcut sömürü ve baskı düzeni sürdükçe bu katliamlar sona ermez. Gerçek barışı her milletten işçi ve emekçilerin mücadelesi yaratacaktır. Bugün işçi sınıfını bölen göçmen düşmanı politikaların karşısında halkların kardeşliğini ise yine işçilerin birliği yaratacaktır. İşçi sınıfı örgütlü gücüyle ayağa kalktığı zaman faşist çeteleri dağıtacağı gibi, onları besleyen kapitalist sistemi de yıkma şansı yakalayacaktır. Bu çerçevede tüm işçi ve emekçileri faşist saldırılara karşı enternasyonal mücadele bayrağını yükseltmeye çağırıyoruz.

Faşizme karşı omuz omuza!

Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği!

PARIS BİR-KAR

CDK-F'nin çağrısıyla Paris katliamı için adalet nöbeti Ahmet Kaya Kültür Merkezi'nde devam ediyor. Nöbeti AC-TİT, AGEB, PDD ve BİR-KAR ziyaret etti. 5. gün nöbeti Fransız Adalet Bakanlığı yakınlarındaki eylemle başladı. İzin başvurusu kabul edilmediği için bakanlık önü yerine Opera Meydanı'nda eylem gerçekleştirildi.

Saat: 14.00'te "9 Ocak'tan 10 yıl sonra Türk devleti bir kez daha Paris'te üç arkadaşımızı katletti!" pankartının açıldığı eylemde, 23 Aralık katliamının "terörist ve siyasi saldırı" olduğu vurgulandı. Eylemde Adalet Bakanlığı'ndan cinayet soruşturmasını terör soruşturmasına dönüştürülmesi talep edildi.

Fransa Demokratik Kürt Konseyi adına Berivan Fırat, Fransızca yaptığı konuşmada şunları ifade etti: "Paris'in orta yerinde arkadaşlarımız katledildi. Hemen yanımızda adalet bakanlığı var. Bundan 10 yıl önce Sara, Rojbin, Ronahi katledildi. Defalarca söyledik, bu katliamın üzerindeki perdeyi açmadığınızı müddetçe Kürtler güvende olmayacak.

PARIS'TE ADALET NÖBETİ SÜRÜYOR...

İşte yeniden Kürtler katledildi. Şimdi bize diyorlar ki bu ırkçı bir saldırıdır. Bu ırkçı bir saldırı değil terörist bir saldırıdır. Bizi buna inandırmaya çalışıyorsunuz ama biz buna inanmıyoruz. Bu terörist bir saldırıdır ve Kürtleri hedef almıştır."

Eyleme Kürt sanatçılar da enstrümanlarıyla katıldılar. Eylem sonrası Ahmet Kaya Kültür Merkezi'ne dönüldü. Gün boyu Kültür Merkezi'ne ziyaretler gerçekleşti. Kültür Merkezi tarafından saat: 16.00'da bir açıklama yapılarak Kürt sanatçıların başta katledilen Mir Perwer olmak üzere üç şehit için adalet mücadelesini sürdüreceği vurgulandı. Kültür Bakanlığı önünde eylem için çağrı yapıldı.

KÜRT SANATÇILARDAN EYLEM

29 Aralık günü saat: 14.00'te ise TEV-ÇAND bünyesindeki Kürt sanatçılar eylemdeydi. Enstrümanları ile eyleme

katılan sanatçılar, Kürtçe ve Fransızca "Özgür ezki, ülkesine aşık Mir Perwer!" yazılı pankart açtı ve bakanlık önüne gül bıraktı. Eylem açıklamasını Deza Amed okudu. Amed, Mir Perwer şahsında Türkiye'de Kürt sanatçıların maruz kaldığı faşist baskıları dikkat çekerek "Şarkılarımızı söylediğimiz için katlediliyoruz, cezaevlerine konuluyoruz" dedi.

Bundan dolayı birçok sanatçının Avrupa'ya geldiğini ifade eden Deza Amed, "Mir Perwer de bunlardan biri ama faşist terör Avrupa'da gelip kendisini vurdu" diye ekledi. Sanatçılar, katliamın tüm yönleri ile aydınlatılmasını istedi. Sanatçılar ayrıca bakanlığı Kürt sanatçıları ve Kürt halkının güvenliğini sağlama-ya çağrısı yaptı. Açıklamanın ardından eylem bitirilerek kültür merkezine döndü.

BİR-KAR NÖBETİ DEVRALDI

İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu da 28 Aralık günü nöbete katıldı. İlk günden beri hem eylemlerde hem de her gün kültür merkezinde olan BİR-KAR taraftarları 28 Aralık günkü nöbet ekibinde yer aldı. Sabah saat: 11.00'de nöbeti devralan BİR-KAR taraftarlarından gece saatlerinde de sorumluluk alanlar kültür merkezinde kaldı. Gece yarısından sonra nöbetçiler kendi aralarında süreç üzerine sohbetler gerçekleştirdi. Yapılan sohbetlerde katliamın tetikçisinin kim olduğuna takılmadan ardındaki sorumluların teşhir edilmesine yoğunlaşılması gerektiği vurgulandı. Gece nöbetlerinde soğuğa rağmen kapı nöbetçileri yalnız bırakılmadı. Sabah da kolektif olarak hep beraber kahvaltı hazırlandı. Avrupa'nı birçok kentinden, uzak mesafeden gelenler sabahın ilk saatleriyle kültür merkezine ziyaret için gelmeye devam etti. Gelenlerle birlikte kahvaltı yapıp nöbet yeni gün ekibine devredildi.

KIZIL BAYRAK / PARIS

Moskova'daki üçlü görüşmeden neler çıkacak?

E. Bahri

Rusya'nın çabaları sonucu Türkiye ile Suriye Dışişleri Bakanları Moskova'da bir araya geldi. 2011'den bu yana ilk defa gerçekleşen bu üst düzey görüşmeye sarayın Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile MİT şefi katıldı. Suriye Savunma Bakanı Ali Mahmud Abbas da istihbarat başkanıyla katıldı. Üçlü görüşme, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Şoygu'nun gözetiminde gerçekleşti.

Saray rejimi, Şam yönetimi ile ilişkileri düzeltmek istediği yönünde açıklamalar yaparken, Suriye topraklarını bombalıyordu. Hedefi kara saldırısı başlatmaktı ancak ne Rusya ne ABD yeşil ışık yaktı. Karadan saldırma histerisi kursağında kalınca, Rusya'nın girişimleri karşılık buldu ve üçlü görüşme gerçekleşti. Bazı çevreler, görüşmenin Suriye Türkiye ilişkilerinde yeni bir dönemin kapılarını açacağını savunuyor. Buna karşın açılan yolun 'mayınlı olduğu' da dile getiriliyor.

***

Suriye ile ilişkilerin düzeltilmesinin temel koşulu, Saray rejiminin yayımlacı/ilhakçı politikadan vazgeçme garantisidir. Zira iki komşu ülke arasındaki ilişkileri zehirleyen bu politikadır. Şam'da dinci-Amerikancı bir rejim kurma, bu olmayınca Suriye topraklarının bir kısmını ilhak etme ve Kürt halkına düşmanlık eksenine oturtulan Saray'ın dış politikası değiştirilmeden iki ülke arasındaki ilişkilerin 'normalleşmesi' olası görünmüyor.

Türkiye ile ilişkileri düzeltmek isteyen Beşşar Esad yönetimi, bu konuda ihtiyatlı olduğunu pek çok kez dile getirmişti. Zira haklı olarak AKP şefi ile müritlerine zerre kadar güvenmiyorlar. Bundan dolayı net talepler ortaya koyarak, Türkiye'nin bu talepleri yerine getirme konusunda en azından bazı somut adımlar atmasını beklediklerini dile getirdiler.

Suriye yönetimi şu üç temel talepte bulunuyor: Türk ordusu Suriye topraklarından çekilmeli. Terör örgütlerine verilen destek kesilmeli. Mülteciler sorununa ortak bir çözüm bulmak için işbirliği yapılmalı. Elbette bunların bir anda yapılması talep edilmiyor. Ancak bu konuda Saray rejiminin 'samimi' olduğunu göstermek için en azından bazı somut adımlar atması gerektiği hatırlatılıyor. Tayyip Erdoğan'la müritlerine şüphe ile yaklaşan Esad yönetimi, bu konuda esas

olarak Rusya'nın varlığına güveniyor. Oysa Putin'le yaptığı anlaşmalara bile tam uymayan AKP şefinin, Suriye ile yapılacak olası anlaşmalara ne kadar uyacağı belli değil. Buna karşın gerçekleşen görüşme, Saray rejiminin bir tür U dönüşü yaptığını da işaret ediyor. Zira adamlar birkaç ay içinde Şam'daki Emevi Camisi'nde namaz kılacaklarından kuşku duymuyorlardı.

Kaypak bir muhabatı olsa da Suriye'nin Türkiye ile anlaşmak dışında bir seçeneği bulunmuyor. Bu hem TSK'nin işgal ettiği bölgelerden çekilmesi hem cihatçı teröristlere verdiği desteği kesmesi ve bu sayede İdlib'deki El Kaidestan emirliğinin dağıtılması için gerekiyor. ABD'nin boğucu ambargosu altında bulunan Suriye'nin Türkiye ile ilişkileri düzeltmesi ekonomik açıdan da kısmi bir rahatlama yaratır. Buna karşın muhabatın sadece kaypak değil, Suriye'nin yakılıp yıkılmasından birinci derece sorumlu olması, Şam yönetimini çok ihtiyatlı olmaya zorluyor.

***

Dinci-faşist AKP-MHP iktidarının çöküş korkusuyla sarsıldığı bir süreçte seçimlerin yaklaşması, mülteciler konusunda bir şey yapıyor görüntüsü vermeyi zorunlu kılıyor. Zira bu konu ırkçılar tara-

fından istismar edildiği kadar, toplumun geniş kesimlerinde de rahatsızlık yaratıyor. Bu arada karadan saldırı başlatamayan dinci-faşist rejim, Suriye yönetimini PYD/YPG ile çatıştırmak için de çaba harcıyor. Bu hedefine ulaşmak için, en azından Esad yönetimi ile ilişkileri düzeltiyor havası yaratmaya ihtiyacı var. Ancak PYD/YPG'yi terörist kategorisinde görmeyen Esad yönetiminin bu tuzağa düşmesi sanıldığı kadar kolay değil.

Savunma bakanlarından sonra, dışişleri bakanlarının, ardından ise Esad'la Erdoğan'ın görüşebileceği yönünde spekülasyonlar var. AKP şefi buna hevesli olduğunu daha önce ifade etmişti. Ancak Esad doğal olarak çok ihtiyatlı. Ne de olsa karşısındaki kişi, bir dönem ona "kardeşim Esad" demişken, kısa süre sonra yüz seksen derece dönüp "katil Esad" ilan etmiş biridir. Buna karşın Esad, ülkesinin çıkarları için koşullar uygun olduğunda (onur verici olmasa da) Erdoğan'la görüşme ihtimalini göz ardı etmiyor.

***

Vladimir Putin yönetimi çıkarları gereği Türkiye ile Suriye arasında anlaşma sağlamaya çalışıyor. Bunun için her iki tarafın da bazı tavizler vermesi yönünde çaba harcıyor. Görüldüğü kadarıyla Putin, böyle bir anlaşmanın, İdlib'de ABD

politikalarına angaje olan Saray rejimini tutum değiştirmeye zorlayacağını var sayıyor. Oysa Saray rejiminin ABD ile ters düşmesi kolay değil. Bundan dolayı ABD'nin tutumu halen olası bir anlaşmanın önünde engel teşkil ediyor.

Anlaşmanın önündeki önemli engellerden bir diğeri ise, "teröre karşı mücadele" konusunda tarafların farklı yerlerde durmasıdır. Zira cihatçı terör örgütlerinin hamisi bizzat Saray rejimidir. Oysa Esad yönetimi ismi değişse de El Kaide'nin, IŞİD artıklarının ve onlara benzer örgütlenmelere verilen desteğin çekilmesini şart koşuyor. Saray rejimi ise PYD/YPG'nin "terör örgütü" olduğunu iddia ediyor ve ortadan kaldırılması gerektiğini savunuyor. Suriye yönetiminin tutumu bu konuda da farklıdır. Onlar bunu kendi iç sorunları olarak görüyor ve Türkiye'nin buna karışmamasını istiyor.

Bu tabloda Esad yönetimi görüşmelerin Rusya gözetiminde yapılmasını bir imkan sayarak anlaşmaya ulaşmak için çaba sarf edecek. Saray rejimi ise hem Rusya ile ilişkilerde sorun yaşamamak hem de seçimlere doğru olan süreçte göstermelik bir anlaşma ile zaman kazanmaya çalışacaktır. Bunlar ise üçlü görüşmeler devam etse bile ciddi bir anlaşmaya varılmasının pek de kolay olmadığına işaret ediyor.

Yeni bir mücadele yılına girerken...

2022 yılı ve gençlik mücadelesi

GÜNCEL GELİŞMELER

2022 yılının son günlerindeyiz. Ekonomik krizin derinleştiği, yoksulluğun kitleselleştiği, milyonlarca işçi ve emekçinin en temel yaşamsal ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı bir dönemden geçiyoruz. Derinleşen ekonomik krize kaçınılmaz olarak ağırlaşan sömürü koşulları, kitlesel işsizlik, sermaye devletinin tırmanan baskı politikaları ve gerici faşist kuşatması eşlik ediyor. Bu tablo milyonlarca emekçinin yaşamını her geçen gün daha da çekilmez hale getiriyor.

Başta ekonomik kriz olmak üzere, sosyal, siyasal, toplumsal boyutları olan çok yönlü krizin yıkıcı sonuçlarından gençlik de payına düşeni misliyle alıyor. Yüz binlerce genç, derinleşen ekonomik-mali krizle beraber eğitim hakkına ve eğitim sürecinin en temel unsurlarına dahi erişemiyor. Beslenme, barınma, ulaşım gibi temel haklar bile geniş gençlik kesimleri için adeta büyük bir lükse dönüşmüş durumda. Geleceksizlik sorunu ise daha da katmerleşti. Yoğunlaşan faşist baskı ve yasaklar ise gençliğin özgürlük sorununu alabildiğine derinleştirdi. Konser ve festival yasaklarından üniversitelerde eylem, etkinlik ve siyaset yasaklarına değin, bir dizi saldırıyla gençlik kitleleri baskı ve zorbalıkla kuşatılmış bulunuyor.

Gerici-faşist AKP-MHP iktidarı, krizin faturasına karşı geniş kitlelerin ayağa kalkacağı/isyan edeceği korkusu ile faşist baskı ve zorbalığını arttırdı. Bu faşist baskı ve zorbalık gençliği de hedef aldı. Örgütlü gençlik kitleleri çeşitli toplumsal sorunlar karşısında sokağa her çıktığında, azgın bir devlet terörü ile karşılaştı. Gözaltı, işkence, yargı terörü ile susturulmak istendi. Sermaye devletine bütün bu baskı ve zorbalık yetmemiş olacak ki, yeni eğitim öğretim yılı başlarken İçişleri Bakanlığı tarafından üniversitelere dönük faşist bir genelge yayınlandı. Genelge ile bir yandan siyaset yasakları derinleştirilmek istenirken, öte yandan her türlü kol kulüp faaliyetlerinin engellenmesi, barınma, beslenme gibi sorunlar karşısında gelişebilecek tepkilerin bastırılması, öğrencilerin istihbarati faaliyet kapsamında denetlenmesi öngörülüyor. Kuşkusuz üniversitelerde 15 Temmuz sonrası tüm bu faşist baskı ve saldırılar fiili olarak uygulanıyordu. Ancak, faşist genelge ile söz konusu fiili duruma yasal

bir kılıf kazandırılmış oldu.

Öte yandan, geçtiğimiz süreçte Boğaziçi Üniversitesi'nde başlayan direniş gençlik içerisinde dinci-gerici iktidara karşı ciddi bir öfke biriktiğini ve bu öfkenin her an patlayabileceğini ortaya koydu. Dolayısıyla, kendisini hedef alacak yeni direnişlerin yaşanma ihtimali gerici-faşist rejimi fazlasıyla korkutuyor ve kimyasını bozuyor. İşte bu yüzden gelişebilecek direnişlere karşı her türlü fiili-yasal saldırı hazırlığı yapıyor. Öyle ki, yeri geldiğinde gerici faşist çeteleri de üniversitelerde kullanmaktan geri durmuyor. Yeni eğitim öğretim yılının başında İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve daha birçok üniversitede gerici-faşist çeteleri polis-ÖGB işbirliği ile devrimci, ilerici ve muhalif öğrencilerin üzerine salması, bu politikanın somut örnekleri oldu.

BARINMA EYLEMLERİ

2022 yılı, (tıpkı bugün olduğu gibi) dinci-gerici tarikatların toplumsal yaşamda ve gençlik içerisindeki yıkıcı etkisinin gündem olması ile başladı. Elazığ'da bir tarikat yurdunda kalan Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara, geleceksizlik ve barınma sorununu "aile, tarikat baskısı" ile bağı içerisinde anlattığı bir mesajla yaşamına son verdi. Bunun üzerine birçok şehirde siyasi kurumlardan gençlik örgütlerine, sendikalarından meslek odalarına varıncaya değin eylemler örgütlendi. Gençlik örgütlerinin

öncülüğünde örgütlenen eylemlerde polis terörü estirildi. Onlarca genç gözaltına alındı. Gözaltına alınan gençlere dava açılırken, KYK yurtlarında kalan, KYK kredi bursu alan öğrenciler yurtlardan atıldı, kredi ve bursları kesildi. Sonrasında, yıl boyunca gerçekleşen birçok eylem dolayısıyla onlarca devrimci-ilerici öğrenci yurttan atma ve kredi/burs kesme saldırısı ile karşılaştı.

2022 yılının gençlik mücadelesi açısından öne çıkan bir diğer gündemi ise barınma sorunu oldu. Pandemi sonrasında üniversitelere gelen yüz binlerce genç ciddi bir barınma sorunu ile karşılaştı. Özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde KYK yurtlarının yetersiz kapasiteleri nedeniyle on binlerce öğrenci barınma ihtiyacını karşılayamadı. Barınma sorununu karşılayamayan öğrenciler okulu bırakmak ya da dondurmak zorunda kalırken, bir kısmı ise tarikat-cemaat yurtlarına, özel apartlara ve emlak simsarlarına mahkûm edildi. KYK yurtları ise yıl boyunca niteliksizliği, yetersizliği ve pahalılığı üzerinden gündemdeki yerini korudu. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirler başta olmak üzere Bursa, Manisa, Balıkesir, Çanakkale, Muş, Van, Bingöl, Ağrı, Iğdır, Düzce, Bilecik, Dersim, Malatya, Muğla, Elâzığ, Isparta, Antalya ve daha pek çok ilde KYK yurtlarında kalan öğrenciler yurtların yetersiz kapasitelerine, niteliksizliğine, beslenme ve ulaşım sorunlarına dair eylemler gerçekleştirdi. 2022'nin son aylarında

ise İstanbul'da kaldığı KYK yurdundan atılan Dev-Genç'li Burak Başer Esenyurt'ta KYK yurdu önünde oturma eylemi gerçekleştirmeye başladı. Barınma sorunu karşısında gelişen bu eylemler denebilir ki oldukça yaygındı. Ancak bu eylemlerin ortak talepler ekseninde, birleşik bir zeminde gerçekleştiğini söylemek bugün için mümkün değil. Yine de oldukça yaygın olan bu eylemlerin yıl biterken hala sürdüğünü ve gençliğin biriken mücadele potansiyelini gözler önüne serdiğini söyleyebiliriz.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE ZAMLARA KARŞI EYLEMLER

2022 yılının gençlik mücadelesi açısından öne çıkan bir diğer gündemi ise, vakıf üniversitelerinde eğitim-öğretim ücretlerine yapılan astronomik zamlara karşı gelişen tepkiler oldu. Yüzde üç yüzü bulan zam oranları karşısında onlarca vakıf üniversitesinde öğrenciler eylemler gerçekleştirdi. Doğu Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Gelişim Üniversitesi, Arel Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, Topkapı Üniversitesi, Biruni Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Okan Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi ve daha birçok üniversitede öğrenciler astronomik zamları protesto ettiler. Zamları protesto eden üniversitelilere ise üniversite yönetimleri tarafından adeta ceza yağdırıldı. Doğu Üniversitesi'nde zam-

lara karşı eylem gerçekleştiren onlarca öğrenciye soruşturma açıldı, 6 öğrenciye birer yılı bulan uzaklaştırmalar verildi. Ancak üniversite yönetimlerinin baskı ve zorbalığı gelişen eylemleri engelleyemedi. Birçok vakıf üniversitesinde eylemler dönem ilk haftalarında günlerce sürdü.

Vakıf üniversitelerinde öğrenim ücretlerine gelen zammın yanı sıra birçok üniversitede yemekhane ücretlerine, kentlerde ulaşım ücretlerine yüzde yüzü bulan zamlar geldi. Zamlar karşısında İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa ve daha pek çok ilde ve üniversitede irili ufaklı eylemler gerçekleştirildi.

YASAKLAR TANINMADI!

Sermaye devleti, 2022'nin yaz aylarında YÖK eliyle üniversitelere gönderdiği bir yazı ile mezuniyet törenlerinin "toplu yapılmasını" yasaklamak istedi. Yandaş kadrolarla ve rektörlerle dolu üniversiteler elbette bu kararı uygulamakta gecikmedi. ODTÜ ve Boğaziçi gibi dinci-gerici iktidarın özel hedefi haline gelen üniversitelerde mezuniyetlerin yapılmayacağı/parçalı yapılacağı duyuruldu. ODTÜ gibi mücadele deneyimi olan üniversitelerde mezuniyet törenleri başlı başına önemli bir yer tutmaktadır. Zira, siyasal süreçlere dair öğrencilerin hazırladığı pankartlar ve dövizler ile mezuniyet törenleri birer eylem alanına dönüşmektedir. ODTÜ ve Boğaziçi gibi üniversitelerde uygulanmak istenen "mezuniyet yasağı" gençlik içerisinde gelişen tepkiyi baskılamayı, eylemli bir çıkışı engellemeyi amaçlıyordu. Ancak ODTÜ ve Boğaziçi öğrencileri yasakları tanımadı. İki üniversitede de alternatif mezuniyet törenleri öğrencilerin, velilerin ve ilerici akademisyenlerin çabaları ve katılımıyla gerçekleştirildi. ODTÜ Devrim Stadyumu'nda gerçekleştirilen

şen mezuniyet töreni oldukça kitlesel bir katılımı gerçekleştirdi. Törenlere AKP'nin yolsuzlukları, tarikat ve cemaatler ile işbirliği, ekonomik kriz, gelecek kaygısı, özgürlük sorunu, işsizlik, eğitim hakkının gaspı vb. gündemler damgasını vurdu.

GENÇLİK TARİHSEL MÜCADELE GÜNDEMLERİNDE DE SOKAKTAYDI

Gençlik güncel sorunlar karşısında olduğu gibi tarihsel mücadele günlerinde de sokaktaydı. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 1 Mayıs, 6 Mayıs, Suruç ve Ankara Katliamı anmaları, 6 Kasım YÖK'ün kuruluş yıldönümü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet ile Uluslararası Mücadele Günü gibi bir dizi tarihsel gündemlerin yanı sıra; Bartın Madenci Katliamı, genç intiharlar, barınma eylemleri, faşist saldırılar, ekonomik kriz gibi güncel gelişmeler karşısında örgütlü gençlik özneleri sokaklardaydı. Güncel sorunlar ve tarihsel mücadele günlerinde gerçekleşen eylemler kuşkusuz bugün için örgütlü gençlik öznelerinin ortaya koyduğu inisiyatif

dayanıyor. Ancak bu gündemlerin gençliğin geniş kesimlerini de ilgilendiren gündemler olduğunu ve özünde bir potansiyel barındırdığını unutmamak gerekir.

YENİ MÜCADELE YILINI KARŞILARKEN "DÜZENE KARŞI DEVRİM!"

Çok yönlü krizlerle boğuşan ve krizin faturasını emekçilerin omuzlarına yükleyerek çarklarını döndüren kapitalist sistem, gençliğe koyu bir geleceksizlik dışında hiçbir şey sunamıyor, sunamaz da. Dolayısıyla, "haklar, gelecek ve özgürlük" sorunu gençlik içerisinde her geçen gün daha da derinleşiyor, özgürlük ve gelecek özlemi giderek yakıcı bir hal alıyor.

"Günümüzde geniş gençlik kesimleri kapitalizmin derinleşen krizinin ekonomik-sosyal sonuçlarını dolaysız bir şekilde yaşıyor. Bu gerçeğin sistemle bağını bilince çıkardığını söylemek ise geneli açısından henüz mümkün değil. Fakat gençlik, eğitim sistemindeki çürüme ve çöküşü, gündelik yaşamını sürdürmek için gereksinim duyduğu temel ihtiyaçlardan, sosyal-kültürel gelişimi

için gerekli olan altyapı ve kurumlardan yoksunluğu bizzat yaşıyor ve sonuçlarını derinden hissediyor. Tüm bunlar gençlik kitleleri içerisinde alttan alta öfke ve tepkinin mayalanmasına yol açıyor." (Üniversite gençliği, sorunlar ve sorumluluklar – tkip.org)

Gençlik kitleleri içerisinde biriken öfke Boğaziçi Direnişi örneğinde olduğu gibi çoğu zaman "politik bir çıkış" ile kendisini ortaya koyuyor. Kuşkusuz içerisinde bulunduğumuz koşullar bunun potansiyelini fazlasıyla taşıyor ve yeni Boğaziçileri mayalıyor.

Yeni bir mücadele yılını karşılarken; politik gençlik örgütleri gençlik içerisinde biriken mücadele potansiyellerini iyi değerlendirmeli, gençlik içerisinde gelişen mücadele dinamiklerini örgütlü, birleşik bir güç haline getirme bakışı ile yeni döneme hazırlanmalıdır.

EĞİTİM, BARINMA, GELECEK VE ÖZGÜRLÜK SORUNU...

Gençliğin tüm bu güncel-yakıcı sorunları bugün toplumsallaşmış sorunlardır... Bu kapsamda sorunların kapitalist sistemle bağını kuran bir çalışma örgütlemek, "Düzene karşı devrim!" perspektifi ile mücadelenin her adımında sorunların arkasındaki sistem gerçeğini gençlik kitlelerine göstermek önemli bir yerde durmaktadır.

Tüm bu sorumluluklar üzerinden yapılacak çok yönlü hazırlıklarla 2023 yılında devrimci gençlik mücadelesini büyütme için adımlarımızı hızlandıralım! Birleşik, devrimci ve kitlesel bir gençlik hareketi yaratma mücadelesinde yeni mevziler kazanmak için ileri!

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ
ARALIK 2022

"Ücretsiz, nitelikli ulaşım haktır, alacağız!"

Gençlik örgütleri, ulaşım zammını İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde protesto ederek "Ücretsiz, nitelikli ulaşım hakkı" talebini yineledi.

Aralarında Devrimci Gençlik Birliği'nin de bulunduğu gençlik örgütleri ulaşım zammını protesto etti. Saraçhane'de bulunan İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde yapılan eylemde "ücretsiz, nitelikli ulaşım hakkı" talebi yinelenildi.

Gençlik örgütleri adına okunan basın açıklamasında ekonomik krizin derinleştiği bu dönemde İBB'nin toplu ulaşımına bir yılda 2. kez zam yaptığı hatırlatılarak şunlar ifade edildi:

"Asgari ücret açıklanır açıklanmaz yapılan bu zam bir kez daha kapitalist sistemin yaratmış olduğu ekonomik krizin faturası başta işçi-emekçiler ve gençler olmak üzere tüm topluma kesilmek

istendiğinin, adeta ,kaşıkla verilip kepçeyle geri alındığını' kanıtladı."

Zamların yanı sıra İBB'nin yakın zamanda İstanbulkart'ların kişiselleştirilmesi adı altında Mastercard ile işbirliği yapılacağına değinilen açıklama şöyle devam etti:

"Kişisel verilerimizin bizlere sorulmadan şirketlere verilmesini ve ücretsiz olması gereken toplu ulaşım da kullandığımız kartlarımızın bankalar ile işbirliği içerisinde girilerek ticari uygulamaların arttırılmasını da kabul etmiyoruz!"

"TÜM GENÇLİĞE ÇAĞIRIMIZDIR..."

Gençliğin pandemi ile birlikte eğitim alanında yaşadığı sorunların da aktarıldığı açıklamada gençlere şöyle çağrı yapıldı:

"Ne Cumhur ittifakı ne de Millet ittifakı bizlerin sorunlarını çözüm olamaz zira tüm bu düzen partileri ve temsilcileri özünde sermayedarların çıkarlarını gözetmekte, onlara hizmet etmektedir. Millet ittifakı her yerde seçimi bekleyen 'çözeceğiz' iddiasında bulunurken İBB'nin uygulamaları mevcut iktidarın faturayı halka kesme politikalarının millet ittifakı tarafından sürdürüleceğinin doğrudan örneğidir. Her gün sandık çığırtkanlığı yapıyor, çözüm gelecek zamana havale ediliyor, sandıklara indirgeniyor, toplum edilgen hale getirilmek isteniyor. Çözüm sandıkta ya da bu düzenin

devamcısı olacak bir başka partinin iktidarında değildir. Çözüm, bizlerin ellerindedir. Çözümün yolu elimizi taşın altına koymaktan, okul okul, kampüs kampüs, meydan meydan bulunduğumuz her alanda birleşik, kitlesel, fiili, meşru ve örgütlü mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir. Bizler bu saldırılar karşısında örgütleniyoruz, örgütlenmeye de devam edeceğiz!"

Ulaşımın en temel insani hak olduğu hatırlatılan açıklama "Haklarımızı almaya dek bulunduğumuz her alanda mücadeleyi yükseltmeye devam edeceğiz!" denilerek bitirildi.

Eylem sloganlarla sona erdi. Ardından İBB'den işten atılan ve direnişe geçen Ağaç AŞ işçisi Bilal Atan'a dayanışma ziyareti gerçekleştirildi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

2023'te kazanmak için...

“İşgal, grev, direniş!”
şiarıyla örgütlü, fiili-meşru
mücadeleyi büyütelim!

